

NOVA SERIJA

LASO

CIJENA 5 DIN BROJ 166

Klopka na Topolinom potoku

G. F. UNGER

Klopka na Topolinom potoku

»Laso« Nova serija 1976

G. F. Unger. KLOPKA NA TOPOLINOM POTOKU

Naslov originala: HINTERHALT AM ASPEN CREEK

(Copyright: Bastei — Verlag Gustav H. Lübbe, Bergisch Gladbach)

Recenzija: Dalibor Cvitan, književnik

Prijevod: Dragutin Horvat

»Laso« — Izdavač OOUR Informativno-revijalna izdanja
NISIP »Vjesnik« Zagreb Ljubice Gerovac 1 — Glavni
i odgovorni urednik Borivoj Jurković — Tisak OOUR
TMG »Vjesnik« Zagreb Ljubice Gerovac 1 — Zagreb
1976.

Copyright (sva prava za Jugoslaviju) VJESNIKOVA
PRESS AGENCIJA Zagreb

Cijena za inozemstvo DM 1,80, ASCH 10, SFRS 1,60, Hfl 1,30

Oslobođeno plaćanja poreza na promet mišljenjem Republičkog sekretarijata
za prosvjetu, kulturu i fizičku kulturu SRH broj 2935/7 — 1973 od 28. XI 1973.

I

Bilo je kasno poslijepodne kad smo napali pošiljku zlata i savladali momke koji su je pratili. Ne, nismo bili razbojnici. Bili bismo to da nije bio rat, ali rat je opravdavao ono što smo činili. U ratu čovjek smije ubijati i za to ga još pohvaljuju, odlikuju i spominju drugima kao primjer... Da, u ratu vrijedi poseban moral.

No, da ne duljim. Pošiljka zlata pripadala je pristalicama Unije, a pratili su je Jenkiji. Mi smo bili na strani Konfederacije, a u našoj grupi bili su dobrovoljci, posebno odabrani za taj pothvat između stotina vojnika. Bili smo, moglo bi se reći, najbolji od najboljih, ali oni koji su nas izabirali nisu vodili računa o našim ljudskim kvalitetama, kao što bi to uradili u vrijeme mira. U ovom slučaju važno bijaše da dobro jašemo i što brže pucamo, a ostale osobine nisu bile nimalo važne. I zato je u našoj grupi bilo momaka svakojake vrste: ljudi koje je rat spasio od zatvora ili i nečeg goreg, revolveraša-profesionalaca, kaubojaja... Jednom riječju, bili smo prilično šarolika skupina.

Jenkiji su se hrabro branili. To smo i očekivali, jer su i oni za taj posao odabrali čvrste momke, koji su, kao i većina naših, i ranije češće potezali vrage za rogove.

Neću opisivati pojedinosti okršaja, jer to i nije bitno: važno je da smo se dočepali zlata. No, mnogi naši ostaviše kosti na bojištu. Preživjelo nas je samo sedam, a od Jenkija nijedan.

Zlato je bilo naše, gomila zlata. Tim zlatom Jenkiji su mogli naoružati i opremiti čitavu armiju vojnika, koja

bi našoj vojsci zadala velike muke. I zato je, možda, poginule u našem prepadu na pošiljke zlata trebalo promatrati drugačije nego vojnike pale u običnom okršaju. U određenom smislu, svaki poginuli možda je stotinama neznanih drugova spasio život.

Da, tako je to. Događaji se mogu promatrati s različitih strana i tumačiti na različite načine, a kad čovjek to želi, uvijek će naći opravdanje za ono što je uradio.

Svaki od nas sedmorice preživjelih bijaše u borbi ranjen, teže ili lakše, jer smo, nakon što nam je nestalo municije, posli sabljama jedni na druge. I ja sam primio udarac sabljom preko lica i uha, a rana je dobrano krvarila.

Ah, da! Nisam se predstavio. Zovem se Chuck Daniels. Imena ostale šestorice saznat ćete poslije.

Naš kapetan pao je već na početku; pogodio ga je jedan od prvih metaka. Tako je, vjerojatno, i moralo biti, jer je kapetan Gibbons u svakom boju uvijek bio najmanje za tri do četiri dužine konja ispred ostalih, kao da želi privući prve neprijateljeve metke.

I poručnik je poginuo prije nego što smo se pravo uhvatili ukoštac s Jenkijima.

Nas sedmorica preživjelih bili smo narednici. To neka vas ne čudi, jer su u armiji Konfederacije samo najbolji momci mogli postati narednici, a kako su za taj pothvat birali samo najbolje jahače, dogodilo se da su izabrali gotovo samo narednike i kaplare.

Bio sam najmlađi narednik... nekoliko sedmica ranije unaprijedili su me u taj čin... pa nisam imao mnogo šta reći starijim drugovima. Moje je bilo da slušam naređenja.

Najstariji narednik Johnes Madden preuzeo je zapovjedništvo.

— Što prije odavde! — rekao je uzbuđenim glasom. — Moramo što brže nestati. Dajem vam deset minuta da previjete rane, a onda krećemo. Do noći moramo biti što dalje!

Tom naređenju nije nitko mogao prigovoriti. Brže-bolje počeli smo jedan drugome pregledavati i povijati rane.

Za poginule drugove nismo imali vremena, a ni za mrtve konjanike Unije. Pucnjevi su se mogli čuti daleko i postojala je opasnost da ubrzo stignu nove čete Jenkija ili zaštitnica koja je zaostala za pošiljkom, a možda su i pravi pljačkaši, odmetnici na tragu zlatu. Ovako malobrojni, ranjeni i iscrpljeni borbom ne bismo im se mogli suprotstaviti.

Morali smo, dakle, što prije dati petama vjetra i udaljiti se s mjesta okršaja.

Bill Clayborne i Ollie Jackson mi priđu. Bill je držao u ruci široki flaster.

— Lezi i makni maramu s rane — reče. — Ollie će ti stisnuti ranu, a ja staviti preko nje flaster. Možda ti skupi ranu. Shvaćaš li?

Oh, shvaćao sam, i te kako. Shvatio sam isto tako da ću cijelog života imati na licu tu ružnu brazgotinu, ali sam se pokušao utješiti da je bolje izvući se i s brazgotinom nego ostaviti kosti u tom klanu, među Jenkijima.

Bill i Ollie su me nekako skrpali i otrli mi krv s lica. Još nisu bili ni završili kad se začuo glas Johnesa Maddena:

— Na konje! Polazimo! Svatko će povesti po dvije mazge! Hajde, junačine, moramo dalje!

U Maddenovu glasu osjećalo se istodobno zadovoljstvo i ogorčenje. Izgubili smo suviše ljudi, ali smo ipak savladali brojnijeg neprijatelja i oteli mu dragocjen tovar.

Zlato je bilo raspoređeno na dvanaest mazgi. Svaka je nosila otprilike po stotinu kilograma zlata, dakle ukupno oko tisuću i dvije stotine kilograma. Prema našim procjenama bilo je to oko milijun dolara u zlatu, a možda i više. Nismo znali točnu cijenu, ali smo

znali da kopači zlata dobivaju po dolar za gram kad ga donesu u mjenjačnicu ili u banku.

Za sve nas bilo je to nepojmljivo mnogo zlata.

Dug je bio njegov put. Potjecalo je iz Meksika. Nekoliko bogatih vlasnika rudnika sakupilo ga je i poklonilo Konfederaciji. Zašto? Zato što su bili robovlasnici i pomagali su južne države, koje bijahu za ropstvo. Meksikanci su se, pak, bojali da bi se... ako pobijede sjevernjaci, to jest Unija... ideja o oslobođenju robova mogla ubrzo iz Sjedinjenih Država proširiti u Meksiko, a to im ne bi odgovaralo. Poklonili su nam, dakle, zlato. Međutim, jak odred sjevernjačke vojske oduzeo je našim trupama zlato. Sada smo mi savladali taj odred, oteli mu dragocjen tovar i vratili zlato nama. Kad kažeš »nama«, mislim na Konfederaciju, a ne na nas sedmoricu preživjelih.

Da, tako je to bilo, dragi čitaоче. Vojnici Sjevera i Juga već su se drugi put borili za isto zlato.

Kad sam uzjahao i poveo svoje dvije tovarne mazge, upitao sam se koliko će se ljudi još boriti da bi došlo u posjed tog zlata. I nas sedmorica bili smo još vrlo daleko od toga da budemo na sigurnom. Nalazili smo se usred podivljale ratne bujice i lako se moglo dogoditi da nas ona odnese u neželjenom smjeru.

Jahali smo što smo brže mogli i tjerati mazge, što nije bilo lako, da požure. Jahali smo prema sjeveru. Nama zdesna, dakle s istoka, napokon se počeo spuštati sumrak.

Namjeravali smo promijeniti smjer putovanja čim zanoći. Nadali smo se da će noć dovoljno dugo biti mračna da barem nekoliko sati nitko ne uzmogne slijediti naše tragove.

— o —

Kad je svanulo, iza nas su bile desetine i desetine milja. Za neke od nas to je bio ludi podvig, jer je trebalo ne samo izdržati i održati se u sedlu, nego i voditi dvije mazge. Ovo posljednje postajalo je sve teže što su mazge postajale umornije. Onaj tko nešto zna o mazgama zna i to da nema te sile na svijetu koja može mazgu pokre-

nuti ako ona to neće. Bila je to teško-
ća više.

Naposlijetku smo morali stati; dalje
nismo mogli, a životinje su bile na iz-
maku snaga.

Rado bih sjahao, jer me glava užas-
no boljela. Na trenutke mi se pričinja-
lo da ju je udarac sablje raskolio po-
put lubenice.

Baš sam se spremao da sjašem i
opružim po zemlji koliko sam dug i
ostanem tako nepomičan nekoliko mi-
nuta, uvjeren da bi mi nakon toga bo-
lovi popustili, ali naš najstariji nared-
nik Johnes Madden nije mi dozvolio
ni da spustim nogu na zemlju.

— Hej, Daniels, tebi je samo malo
načeta tikva i još se dobro držiš! Kre-
ni natrag uzbrdo, do posljednjeg bre-
žuljka, i pogledaj prati li tko naš trag.
Ako nam je netko za petama, daj
znak džepnim zrcalom. Tako ćemo bar
malo predahnuti. Hajde, miči se već
jednom, Indijance s Brazosa!

Opsovao sam u sebi i ponovo gur-
nuo nogu u uzengiju.

Da, ponekad su me nazivali i Indi-
jancem s Brazosa, zato što sam rođen
pored rijeke Brazos, a oči su mi malo
ukoso, kao u Komanča. Možda mi je
prababa ili praprababa i bila Indijan-
ka, ali o tom ništa ne znam.

Nije mi, dakle, preostalo drugo nego
da odjašem do označenog brežuljka i
smjestim se što ugodnije na njegovom
vrhu. Naši tragovi jasno su se ocrta-
vali u travi savane, još vlažnoj od ju-
tarnje rose; štoviše, s mjesta na ko-
jem sam se nalazio trag se vidio milja-
ma daleko. Odmah sam shvatio da
nas potjera, ako je bude, neće izgubi-
ti.

Napokon sam mogao leći. Opustio
sam se i zatvorio oči. Bolovi su malo
popustili. Povremeno sam pogledavao
u smjeru iz kojeg smo došli.

Primijetio sam ih kad je sunce bilo
visoko i rosa već odavno isparila.

Jahali su u dvoredu, poput regular-
ne vojske, ali nisu nosili uniforme.
Neki od jahača imali su i sablje. Bili
su to, najvjerojatnije, vojnici Unije,
ili gerilci Sjevera, ali je bilo teško
povjerovati da bi gerilci jahali tako
disciplinirano. Tko god bili, njihove

namjere bile su nedvosmislene; željeli
su zlato koje smo tako teško izborili.

Primijetio sam da su i njihovi konji
vrlo umorni. Najvjerojatnije bješe da
su krenuli u susret pošiljci zlata, kako
bi pojačali pratnju, i očigledno su već
danima bili u sedlima. Ili, su možda,
saznali za nas i namjeravali nas napa-
sti prije nego što smo stigli do zlata,
ali su zakasnili i sada nas slijede.

Vidio sam da će nas ubrzo sustići,
pa sam posegnuo u džep, izvadio zrcalo
i javio drugovima. Malo zatim pri-
mijetio sam kako narednik Madden
uzjahuje, a za njim i ostali. Što sam
brže mogao, krenuh za njima.

Na mjestu gdje su logorovali našao
sam lonac s kavom, u toplom pepelu
ugašene vatre. Momci su mislili na
mene i ostavili su je da se okrijepim.
Bio sam im i te kako zahvalan za to,
jer je kava bila dovoljno jaka da bi i
mrtvaca podigla na noge. Uza se sam
imao hranu, ali nisam mogao jesti, jer
me svaki pokret vilice silno bolio. Da
barem malo utažim glad, gurnuo sam
u usta komadić suhog kruha, omekšao
ga slinom i pokušao progutati. Išlo je
teško, ali sam ipak progutao.

Kad sam se osvrnuo, potjera je već
stigla do brežuljka s kojeg sam ih
ugledao.

Moj se konj u međuvremenu malo
oporavio, pa sam ubrzo povećao raz-
mak između sebe i progonitelja.

Znao sam da nas neće brzo stići,
možda tek sutrađan.

Pojahao sam za drugovima, sretan
što barem neko vrijeme ne moram te-
gliti za sobom dvije tvrdoglave tovar-
ne mazge. Oko podneva sam ih susti-
gao i pojahao na čelo kolone, do na-
rednika Maddena.

— Trideset i šest ljudi — izvijestih. —
U civilnim su odijelima, ali jašu kao
prava konjica. Ne bih rekao da su ge-
rilci. Neki imaju i sablje. Najvjerojat-
nije, to su konjanici koji se ni u civil-
lu ne mogu rastati od svojih sabljeti-
na. Vjerujem da će nas stići sutra, no
možda već noćas. S njima su, naime, i
dva indijanska izvidnika.

Johnes Madden je samo kimnuo.
Ništa nije pitao. Ono što sam mu ispri-
čao bilo je i više nego dovoljno.

— Hajde, pokupi svoje dvije mazge — promrmljao je kroz zube.

Zastao sam, pričekao kraj ko'one i preuzeo jednu mazgu od Billa Claytona, drugu od Olliea Jacksona. Njih dvojica još su se najbolje držala od svih. Wade Longleyju, Irish-Hondo Monteni i Patu Stonebakeru bilo je mnogo gore nego meni. Svoj trojici bila je, tako reći, duša već u nosu. Bio sam gotovo siguran da neće preživjeti narednu noć; gubitak krvi i groznica savladat će ih prije ili kasnije.

Razmišljao sam kako bismo mogli umaći Jenkijima s plijenom tako važnim za Konfederaciju, ali se nisam mogao dosjetiti. Ni ostali nisu mogli ništa smisliti. U protivnom bi, posve sigurno, netko već nešto predložio. Međutim, svi su šutke jahali, zapitkujući se, kao što sam i ja neprekidno ponavljao: dokle ćemo izdržati?

Već sam prije spomenuo imena drugova, no evo ih još jednom, dragi čitače, da ih lakše upamtiš: Johnes Madden, Bill Clayton, Ollie Jackson, Wade Longley, Irish-Hondo Montana, Pat Stonebaker i... Chuck Daniels, moja malenkost. Svi smo bili narednici i htjeli smo spasiti milijun dolara u zlatu za vojsku Juga.

Ili to, možda, i nismo htjeli?

— o —

Svi smo izdržali do noći i to je bio dokaz da su naši pretpostavljeni dobro odlučili što su upravo nas izabrali za tako odgovoran i opasan zadatak. Svi smo se držali vrlo hrabro, iako je putovanje bilo silno naporno. Cijelog dana pržilo nas je ljetno sunce, jer je predio kojim smo jahali bio tek mjestimice prekriven kržljivim drvećem i niskim grmljem, koje nije stvaralo nikakvu sjenu, da se o hladu ni ne govori.

Kad je zanoćilo, promijenili smo smjer. Nakon tri milje mukotrpnog jahanja stigli smo do prijevoja između dva brežuljka, naišli na stazu i krenuli njom uzbrdo još neke dvije milje.

Tada smo zastali i promotrili dolinu koja se prostirala sjeverno od nas. Primijetili smo svjetla, očigledno svjetla nekog gradića ili većeg naselja.

— To mora biti Topolin Potok. Čujete li? Topolin Potok!

Madden je gotovo vikao da bismo shvatili, jer smo bili toliko premoreni da smo jedva mogli i misliti. Pa ipak, uspjeli smo razabrati što nam želi reći. Svatko od nas znao je napamet armijsku kartu i čim smo čuli ime »Topolin Potok«, odmah smo znali gdje se nalazimo. U okolnostima u kojima smo se nalazili, to je moglo biti vrlo važno.

Nekoliko trenutaka smo šutjeli i tišinu je narušavalo samo frktanje iscrpljenih konja.

Tada se javi Pat Stonebaker. Glas mu je odavao da je na izmaku snaga.

— Momci, ne mogu više. Možda izdržim do Potoka, ali bojim se da dalje neću moći...

— Hajdemo, onda, do Potoka — odvrati Madden i obode konja.

Sljedili smo ga jašući korakom. Nakon otprilike pola sata stigli smo do Topolinog potoka. Sjahalimo i oteurali do širokog, ali vrlo plitkog korita. Bila je blagodat zaroniti lice u bistru, hladnu vodu. Nakon toga što smo se u obilju napili i napunili čuturice, ispružili smo se na travu pod topolama na obali.

Bio sam jedan od prvih koji su otprilike nakon sata, ustali. U međuvremenu je noć postao svjetlija i zasljačio je mjesec. Nekoliko milja dalje nizvodno mogao sam vidjeti svjetla naselja. Nije moglo biti udaljeno više od tri milje.

Možda bih tamo mogao naći liječnika, koji bi pomogao i drugovima i meni. Bilo bi divno da nam stručnjak pregleda i previje rane.

Okrenuo sam se u smjeru gdje je ležao Madden.

— Hej, Johnesu, da odjašem do naselja i pokušam pronaći liječnika?

— Ne — odgovori Maddenov glas iz polutame. — Nitko ne smije znati da smo ovdje. Moramo nestati brzo i bez traga, naprosto ispariti! Shvaćate li, momci?

Svi smo znali da je narednik Madden u pravu. Nismo imali gotovo nikakvih izgleda da sa zlatom stignemo do Mississippija; a do tamo moramo, želimo li pronaći naše trupe. Tamo, na

drugoj obali rijeke, nalazile su se jedini-
nice Konfederacije.

Bit će to vrlo dalek put. Valjalo je
prijeći istočni Teksas i cijelu Louisia-
nu. Vodenim putem, mislim Topolinim
potokom, nismo mogli. Potok se ulije-
vao u Brazos, a Brazos izravno u Mek-
sički zaljev. Preostajalo nam je, dakle,
samo putovanje kroz preriju, a to je
bilo ravno samoubojstvu. Bili smo su-
više iscrpljeni i progonitelji bi nas
vrlo brzo sustigli, najvjerojatnije već
sutra dan. Nismo se mogli ni upustiti u
borbu, jer su bili brojčano nadmoćniji
i lako bi nas svladali, a zlato bi opet
dospjelo u ruke Jenkija. Bili smo u
beznadnom položaju. Znao sam da će
indijanski izvidnici koji vođe naše pro-
gonitelje pronaći naš trag čim se poč-
ne daniti, a to znači da bismo Jenkije
možda već rano ujutro imali na vratu.

Morali bismo sve to uzeti u obzir i
nismo se smjeli nadati čudu koje bi
nas moglo spasiti.

Pa ipak, moramo poduzeti sve što
možemo da zlato ne dođe u posjed
Unije. Bilo bi čak bolje da ga bacimo
nego da ga prepustimo neprijatelju.

Narednik Madden iznenada je sko-
čio i prišao obali. Vidio sam kako pro-
matra rijeku.

Na tom mjestu voda je bila plitka i
jedva je dosizala do koljena. Na sredi-
ni rijeke bio je otočić, a na njemu jed-
no jedino, ali vrlo visoko drvo, pravi
orijas.

Sve sam to više naslućivao u mra-
ku, nego što sam jasno mogao vidjeti.
Međutim, vidljivost je postajala sve
bolja. U bljedom svjetlu mjeseca i
zvijezda sjenka divovskog stabla i ota-
ka sve se jasnije ocrtavala na sivoj
pozadini neba.

— Idem prije — reče Johnes Mad-
den i zagazi u vodu.

Nitko mu nije odgovorio. Neki su ga
ravnodušno pratili pogledom, a Wade
Longley je čak blaženo hrkao, ni na
što se ne obazirući.

Oklijevao sam nekoliko trenutaka, a
onda krenuo za Maddenom.

Otočić bijaše samo stotinjak metara
udaljen od obale. U prvi čas nisam
opazio narednika, ali sam čuo kako
dašće i stenje.

Gdje je?

Stablo na otočiću bila je gorostasna
sekvoja, stara možda i tisuću godina.
Grane su se poput divovskih zmija
pružale na sve strane, a korijenje je
poput ogromnog polipa obuhvaćalo ci-
jeli otočić i sprečavalo da ga voda ot-
plavi. Ispod korijenja, koje je stršilo iz-
nad zemlje, čovjek se lako mogao pro-
vlačiti. U vrijeme kiša, kad Topolin
potok nabuja, to je stablo zasigurno
metar ili dva u vodi, a među korije-
njem dabrovi i ribe mogu se sakriti
pred snažnom vodenom maticom.

Narednik Madden iznenada se stvorio
preda mnom. Ispuzao je ispod jednog
korijena, ugledao me i uplašen poseg-
nuo za revolverom.

— Sve je u redu, to sam ja — umirih
ga.

Tiho je opsovao, ali mu se na licu
pojavio izraz olakšanja.

— Što me plašiš? — progundao je i
nastavio, ne čekajući odgovor: — Preni-
jet ćemo zlato ovamo i zakopati ga što
je moguće dublje ispod korijenja, a
zatim ćemo se raziti i pokušati neka-
ko probiti do sigurnog mjesta, gdje
ćemo u miru zaliječiti rane. Neki će
od nas, možda, pasti u zarobljeništvo,
no neki će se sretno izvući. Dogovorit
ćemo se da se nađemo ovdje za, reci-
mo, dva mjeseca. Tada će se stišati
bura oko nestanka zlata i možda nas
više neće vrebati u ovom kraju. Tako
ćemo učiniti. Jesi li razumio, Daniel-
se?

Znao sam zašto me takvim tonom
pita da li sam razumio ono što mi je
rekao. Želio je da ga podržim pred
drugovima.

Razmišljao sam nekoliko časaka, a
onda potvrdno kimnuo glavom.

— Slažem se s tobom. Johnesu.
Samo, moral ćemo vrlo brižljivo sakri-
ti zlato i dobro paziti da uklonimo sve
tragove. Čak i one u rijeci!

— Naravno.

Vratili smo se ostalima.

Bilo je to devetog travnja tisuću
osmasto šezdeset i pete.

Zašto to naglašavam? Zato, dragi čit-
aoc, što je upravo tog dana general
Lee, kod Appomattoxa u Virginiji, po-
ložio oružje s glavničinom južnjačke ar-

nije. Dvadeset osam tisuća vojnika predalo se armiji Unije.

— Mi to, naravno, nismo znali. A odakle i bismo saznali? Ovdje, u Teksasu za to se saznalo tek nekoliko sedmica poslije tog dana.

Mnogo toga tada nismo znali. To i nije bilo čudno, jer smo tjednima bili prepušteni sami sebi i čekali na pošiljku zlata koju su dobrovoljci Unije oduzeli našoj vojsci. Naš prvobitni zadatak bio je, zapravo, samo da pojačamo odred koji je pratio zlato dok je još bilo u našim rukama, ali prije nego što smo ga sustigli. Jenkiji su ga već bili napali, savladali i oteli dragocjeni tovar.

Te noći, uoči devetog travnja tisuću osamsto šezdeset i pete, nismo znali ni to da više nema odreda Konfederacije uz rijeku Mississippi, kojima smo trebali dopremiti zlato nakon što ga se ponovo dočepamo.

Međutim, svi smo to saznali prije nego što su istekla dva mjeseca, rok koji smo bili dogovorili za ponovni sastanak. Da, rat je završio, a to je značilo da zlato, zapravo, i nema vlasnika.

II

Bilo je to mukotrpno jahanje. za mene, a vjerojatno i za moje drugove. Da, rastali smo se nakon toga što smo sakrili zlato. Svaki od nas poveo je po dvije mazge koje su sada, bez tereta, bile mnogo manje tvrdoglave.

Pet dana slijedila su me šestorica ili sedmorica jahača i tek sam ih se šestog dana uspio otresti.

Više nisam nosio zavoj ni flaster. Rana na glavi dobro je srasla i nije me boljela, ali je brazgotina bila i te kako vidljiva. No, nije bilo pomoći.

Kad sam potrošio i posljednje zalihe hrane, krenuo sam u Hills Boro. U tom mjestu bila je poštanska stanica. Odjahao sam do nje. Na trijemu, pred vratima stanice, sjedio je bradati starac i rezbario štap.

— Ima li novosti o ratu? — upitah ga ne silazeći s konja.

Pogledao je prema meni i mahnuo štapom po zraku.

— Naredniče, rat je završio prije deset dana. General Lee predao se u Virginiji, s dvadeset i osam tisuća vojnika. Da nisi slučajno dezertir, naredniče? Ako jesi, budi sretan. Skidaj uniformu, momče. Ratovanje je završeno.

Ponovo je počeo rezbariti. Nisam ga više zanimao. Bio je već vrlo star i očigledno nije volio rat.

Da, mogli su me smatrati dezertrom, jer su vojnici konfederacije u Teksasu u to vrijeme bili rijetkost. Još četvrtog srpnja tisuću osamsto šezdeset i treće general Grant je bio zauzeo Vicksburg, i time su sve države zapadno od Mississippija bile odsječene i izgubile važnost za daljnji tijek rata.

Pojahao sam dalje, vodeći mazge. Da, još sam ih vodio. Morao sam, zato što su pripadale... barem do završetka rata... armiji Konfederacije, ali i zato što su mi mogle zatrebati za prijevoz zlata.

Dvije kuće dalje od poštanske stanice nalazio se hotel. Na velikoj ploči pored ulaznih vrata kredom je bilo ispisano: pečena ovčetina, grašak, krumpir, pita od jabuka, kava.

Kad sam to pročitao, poletjela mi je slina na usta. Već tjednima nisam jeo svježije meso, a za pitu od jabuka ne sjećam se kad sam je posljednji put vidio. Zato sam hitro sjahao, privezao konja i mazge o prečku za vezivanje pred vratima i ušao.

Unutra je sjedilo desetak ljudi i zdušno praznilo tanjure. Osjetih kako mi želudac očajnički zapomaže. Nije to bilo nimalo čudno, jer su iz kuhinje dopirali čarobni mirisi.

Čim su me ugledali, svi su prestali jesti. U pogledima im se naziralo čuđenje, najvjerojatnije zbog uniforme u koju sam bio odjeven.

— Hej, naredniče, jeste li vi prvi povratnik?

— Zar Jenkiji tako brzo puštaju naše momke kućama? — upita starac koji je sjedio za stolom u uglu.

Sjedoh za njegov stol, ali je u prostoriji i dalje bio tajac. Svi su htjeli čuti moj odgovor.

— Ne, nisam povratnik — reko. — Trebao sam preuzeti konje nedaleko oдавде i s nekoliko gonika ih odvesti do Mississippija, ali sada to vjerojatno više ne moram.

Nastojao sam da budem što uvjerljiviji i laknulo mi je kad sam sa svih strana začuo glasove odobrtavanja. Povjerovali su mojoj priči. Kako i ne bi! Svi su bili sretni da je rat napokon završio.

— Čuvaj se, naredniče — začuh glas iz drugog ugla krčme. — Mnogo je vojnika Unije u blizini, a uskoro će ih biti još više. Na tvom bih mjestu odmah skinuo uniformu. Ako te »plavi« pronadu, strpat će te u zarobljenički logor, odvesti stotine milja oдавде i tek tada pustiti.

Kimnuh glavom. Znao sam da je tako, pa sam namjeravao s ono malo novca, što sam ga imao, kupiti civilnu odjeću i što prije se osloboditi uniforme, no prije toga ipak sam htio učiniti nešto i za želudac, koji je zaslužio pristojan obrok.

Mlada, punašna Meksikanka donijela je jelo prije nego što sam stigao išta naručiti. Očigledno, znala je što je momku poput mene najpotrebnije.

Marljivo sam prionuo uz jelo. Nisam se mogao sjetiti kad sam posljednji put jeo nešto tako dobro. Bila je to pečena ovčjetina u umaku od vrhnja, tako ukusna da je ni moja majkavne bi bolje pripremila.

Međutim, nisam imao sreće da u miru završim objed. Iznenada se na ulici začuo topot kopita.

Dobro sam poznavao taj zvuk. Mogla je to biti samo konjica u kasu... konjica Unije ili konjica Konfederacije. Prepoznao sam ih po zveckanju sablji i čuturica za vodu.

Načulo sam uši. Hoće li projahati pored krčme? Koliko ih je? Sudeći prema zvuku, moglo ih je biti oko tridesetak. Možda su to oni isti konjanici koji su gonili našu grupu. Pošto sam se rastao od drugova, desetak »plavih« bilo mi je nekoliko dana za petama.

S mjesta na kojem sam sjedio mogao sam vidjeti kroz prozor, pa sam ih ubrzo ugledao. Da, bili su to »plavi«, konjica Unije u nekad plavim unifor-

mama; sada, prekrivene prašinom, bile su gotovo sive.

Za trenutak je izgledalo kao da će projahati pored krčme, ali se iznenada zaustave. Kapetan, koji je jahao na čelu, upre prstom u mog konja privezanog o prečku ispred trijema, između dviju tovarnih mazgi. Shvatio sam da je prepoznao sedlo i prekrivač pod njim. Na rubu prekrivača, koji je izvirivao ispod sedla jasno se vidio broj moje regimente, a i na sablji što sam je ostavio obješenu o jabučicu sedla bile su oznake armije Konfederacije.

Gurnuo sam stolicu i ustao. Svi u krčmi prestali su jesti i zagledali se u mene. Znali su što se događa.

— Tamo je sporedni ulaz. — Jedan od gostiju, visok i mršav brkajlija, pokaže rukom prema vratima lijevo od mene.

— Poslao je dvojicu iza kuće — javi se drugi, koji je sjedio uz prozor i pratio što se događa na ulici. — Požuri, naredniče, ako im želiš umaći! Hajde, brže!

Potrčao sam i našao se u dvorištu prije nego što su konjanici slijeva i zdesna obišli kuću, obore i gospodarske zgrade. Skrenuo sam za ugao neke brvnare, ali me jedan od njih ipak ugledao.

— Stoj, odmetniče! — zauriao je. — Stoj i predaj se!

Nisam ni pomislio da poslušam. Porurio sam koliko su me noge nosile.

Znao sam da će mi ubrzo cijela četa biti za petama. Bilo ih je posve dovoljno da u hipu prevrnu svaki kutak u Hills Borou i pronadu me.

Trčao sam pored staja, kroz dvorišta, preskakao ograde vrtova. Kad sam već gotovo ostao bez daha, stao sam i osluhnuo. Iz daljine su se čule oštre, odsječne zapovijedi. Očigledno, kapetan je nagnao cijelu četu u potjeru za mnom.

Izgledi da im umaknem nisu bili veliki, ali nisam se želio predati, pa sam potrčao dalje. Da je barem noc a ne podne. U mraku bih se možda uspio skloniti.

Kamo da pođem? Gdje bih se mogao skloniti do mraka?

Već sam stigao gotovo do kraja naselja, kad se nađoh u vrlo lijepo uređenom i njegovanom vrtu.

Na užetima, razapetim između drveća, visilo je rublje.

Što mu gromova! Tu nešto nije u redu. Skutren u žbunju, pokušavam sam doći do daha i otkriti gdje se zapravo nalazim.

Ubrzo sam to shvatio. Bio sam u vrtu »lakh dama« Hills Boroa. Otkrilo mi je to rublje na užetima. Bila je to odjeća od svile i čipke kakve nose samo žene koje vole da ih muškarci promatraju dok se svlače. Zašto bi se inače i odijevale u takvo rublje? Nedvojbeno, ne zato što im je u njima toplo.

Kao stari, iskusan vojnik bio sam više nego jednom u javnoj kući i ponešto sam se razumio u te stvari. Zato sam bio siguran da je u kući nekoliko odabranih »ptičica«, jer je na užetima visilo najfinije rublje, kakvo se moglo naći možda još samo u Parizu. Naime, jednom sam prilikom listao katalog neke uvoznčke tvrtke i našao u njemu nešto i o tom. Za Hills Boro te su žene ulistinu bile »svjetske dame«. Međutim, to sada nije bilo važno. Mučile su me druge brige.

Bio sam već predahnuo i prikupio snagu, ali nisam znao što ću i kamo ću. Piešice ne bih daleko stigao. Morao sam nabaviti konja i civilno odijelo, ali to usred dana ne bi bilo lako. Nije mi, dakle, preostalo drugo nego da pronađem koliko-toliko sigurno skrovište u kojem ću sačekati noć, pa onda krenem dalje i oslobodim se tih prokletih »plavih«.

U međuvremenu sam oprezno krenuo dalje, krijući se iza drveća i žbunja, jer nisam htio da me išta iznenadi. Iako je u vrtu bilo tiho, to još nije značilo da u njemu nema i mojih progonitelja.

Prikradao sam se nečujno poput Indijanca sredini vrta, gdje je raslinje bilo najgušće, a onda iznenađen zastanem.

Preda mnom je bila ležaljka, učvršćena na dva stabla. Nije to bila kakva bilo ležaljka, već vraški fina i skupa stvarca kakve sam vidao samo u boga-

taškim kućama. U takvoj ležaljci čovjek je mogao spavati kao u najudobnijem krevetu.

No, nije me iznenadila ležaljka, nego osoba u njoj. U ležaljci bijaše ispružena jedna od ljepotica čijem sam se čipkastom donjem rublju maločas divio.

Nije spavala. Bila je i te kako budna. Njene krupne oči pažljivo su me promatrale.

Zastao sam, oklijevajući.

— No, što je vojniče? — upita. — Upao si u neprilike? Traže li te tebe?

Glas joj je bio dubok i malo promukao, ali vrlo ugodan. Morao sam priznati da je više nego privlačna. Bila je svjesna da joj se divim i nije ni pokušala prikriti zadovoljan osmijeh. Naposljetku, posao joj je da se sviđa muškarcima.

U taj čas prenu me povlici »plavih«, koji su me i dalje uporno tražili. Dizali su popriličnu galamu i očigledno im je bilo silno do toga da me se dočepaju.

— Da, mene traže. Imate li, slučajno, ovdje konja?

Nasmijala se i zanijekala glavom.

— Ne, ovdje ne, iako i ja i još neke od djevojaka volimo jahati. Noćnim pticama kao što smo mi svjež zrak prija. No, zašto te, zapravo, progone? Samo zato što si vojnik Juga? Pa nije li rat završen?

Slježući ramenima, odgovorio sam:

— Zašto mene pitaš? Pitaj »plave«!

Pridoh ležaljci.

Ljepotica je ležala u njoj skrupčana poput mačke i lijeno se protezala na suncu.

Svidala mi se.

— Rado bih te ponovo vidio... jednom kad budem imao dovoljno vremena — rekoh. — Kako se zoveš?

— Emelie. — Pogledala me zavodnički ispod dugih, crnih trepavica. — A ti?

— Chuck.

— Zašto naprosto ne ostaneš ovdje, Chuck?

— Ali... — Zamucah, ne znajući što bih rekao.

Vojnici Unije bili su mi za petama, a bordel pred njihovim nosom nije mi se činilo suviše pouzdanim skrovištem.

— Naravno, što prije svuci tu uniformu — prekine me Emelie u razmišljanju. Hajde, svlači se! Brzo!

— Ovdje?

Odmah sam shvatio da je pitanje više nego glupo. Nisam imao vremena za razmišljanje. »Plavi« su svakog trenutka mogli stići.

— Da nemaš poderane gaće? — Ljepotica se nasmije. — Ili se, možda, stidiš?

Njen smijeh zvučao je gotovo okrutno. Međutim, dok sam još razmišljao da li bih prihvatio djevojčin prijedlog, začuli su se glasovi vojnika iz neposredne blizine. Pretraživali su svaku kuću, svaku staju, svaki kutak, ne bi li me pronašli.

— Pogledajte i u bunar! — čuo se glas jednog od njih. — Možda se ta buntovnička protuha zavukla unutra.

— A što da radim s uniformom kad je skinem? — upitah Emelie.

— Sakrit ću je među pokrivače i jastuke na ležaljci i leći na nju, a ti požuri do one kolibe. — Rukom pokaže na brvnaru, udaljenu desetak metara. — U njoj ćeš naći radno odijelo našeg vrtlara. Obuci se i prihvati posla u vrtu, ionako je zapušten. Želiš li bolju priliku od ove?

— Ne — odmahnuh glavom i nasmijah se, iako mi baš nije bilo do smijeha. — Ova je dovoljno dobra.

Brže-bolje riješih se uniforme. Više me ni najmanje nije smetalo što sam pred lijepom Emelie ostao u crvenim vojničkim gaćama, koje doista nisu bile melem za oči, no tješio sam se mislju da je Ljepotica vidjela više nego jednog muškarca bez hlače.

Požurio sam u kolibu, zapravo spremište za vrtlarski alat. Na čavlu u jednom kutu našao sam obješeno radno odijelo, lanenu košulju i hlače, a na podu sandale i slamnati šešir širokog oboda. Sve je bilo poprilično otrcano i iznošeno, ali tog časa to bijaše čak dobro.

Odijelo mi je pristajalo. Vrtlar je, očito, bio poprilična ljudina. Zašto više ne radi? Raspitat ću se o njemu poslije, a sada je najvažnije da se riješim »plavih«. Dograbilo sam motiku i lopatu, bacio ih u tačke, nablo šešir

duboko na oči i izgurao tačke iz kolibe.

Lijepa Emelie ležala je i dalje u ležaljci, baš kao da se ništa nije dogodilo. Moja uniforma i sve što je išlo uz nju netragom je nestalo.

Međutim, Emelie više nije bila sama. Pored ležaljke stajale su dvije ljepotice i znatiželjno me odmjeravale pogledima. Emelie im je, očito, objasnila tko sam.

— Zaista nalikuje našem Pedru — reče jedna od novopridošlih, visoka plavuša bujnih oblina. — Nadajmo se da njemu alkohol neće doći glave kao Pedru.

Druga, crnka, odlučno me pozove:

— Hej, Chuck, dođi ovamo!

Nisu mi se sviđale žene koje vole naređivati, a crnokosa je, čini se, bila upravo takva. Na žalost, morao sam poslušati.

— Emelie nam je sve ispričala — nastavi crnka. — Da se nagodimo! Ostat ćeš u nas dok urediš vrt!

Vrt je bio ureden, ali je ipak mnogo toga trebalo uraditi: potkresati živicu, pokositi travu, urediti lijehe s cvijećem. Sve to nije bilo mnogo, ali sam bio uvjeren da će mi biti potrebno barem tjedan dana. No, nisam mogao odbiti pogodbu. Ipak je bolje i prekopavati vrt nego sjediti u zarobljeničkom logoru »plavih«.

— U vašim sam rukama, Ljepotice! — odgovorih.

— Daješ li nam riječ, Chuck?

— Dajem vam riječ da ću urediti vrt — odvratih, češkajući se po zatiljku. Više od toga nisam mogao, a ni želio obećati. Imao sam mnogo važnijeg posla od uređivanja vrta. Zlato na Topolinom potoku nije mi izlazilo iz glave. No, ono će još čekati.

Crnka mi okrene leđa, pokazujući da je razgovor završen i da se prihvatim posla.

Odlučih najprije se pozabaviti koro-
vom. Radio sam brzo, jer sam htio napraviti što više prije nego se u vrtu pojave moji progonitelji i tako ih uvjeriti da sam već odavna ovdje.

Na sreću, proteklo je dosta vremena prije nego što su se tri vojnika i narednik pojavili u vrtu. prikradali su se oprezno, a puškama na gotovs. Na-

čas sam prekinuo posao, obrisao znoj s čela i ponovo nabio šešir na oči što sam dublje mogao. Pogled na »dragunkę« u rukama vojnika nije me obradovao.

Emelie je i dalje ležala, a druge dvije ljepotice šetale su vrtom i živo razgovarale. Kad su ugledale vojnike, zastadoše.

— Hej, Emelie, dolaze muškarci! — uzvikne plavuša, za koju sam poslije saznao da se zove Lily.

Dorothy, crnokosa i odlučna, koja me je natjerala da dam riječ da ću urediti vrt, odmah je osula paljbu na pridošlice.

— Što tražite ovdje? Napolje! Izlazite iz našega vrta! Prije večeri nemate ovdje što tražiti! Ako ste željni zabave i imate u džepu više od deset dolara, tada dodite. No, sada se brzo izgubite odavde! Želimo bar po danu mir!

Četvorica Jenkija naglo zastanu i prasnú u smijeh.

— O, ljepotice — javi se narednik — k vama bismo došli vrlo rado i potrošili čitavu mjesečnu plaću! Došli bismo kad bismo mogli...

— Hoćete li napokon reći što tražite ovdje? — prekine ga Dorothy oštro. — Što ste se razmahali s tim pušketinama?

— Tražimo jednog buntovnika. Da se nije sklonio k vama? Možda se sakrio negdje u kući?

— Potražite ga, ako želite, ali čuvajte se da vam ostale djevojke ne iskopaju oči ili bace nešto u glavu zato što ih smetate u zasluženom odmoru. Mae uvijek spava s »koltom« pod jastukom i puca čim netko prije večeri uhvati za kvaku na vratima njezine sobe. Čuvajte se, momci!

Narednik je nekoliko trenutaka oklijevao, a onda pogleda u mene.

— Tko je ovaj? — upita, okrenuvši se Emelie.

— A tko bi mogao biti? — odgovori Emelie podrugljivo i protegne se u ležalici. Pri tom je pokazala prilično svojih draži, pa su Jenkijima maltene ispalile oči. — Zar ne vidite? To je naš Pedro, vrtlar i nadstojnik? — nastavi Emelie. — Ili ste, možda, mislili da same obavljamo sav muški posao u kući? — doda zajedljivo.

Narednik me pažljivo odmjeri. Zgrbih se, nastojeći da licu dam što pokorniji izraz, svojstven za Meksikanca kad razgovaraju s bijelcima. U mom rodnom kraju bilo je mnogo Meksikanaca, pa sam dobro znao kako se ponašaju kad govore s bijelim »patronom«.

— Jesi li vidio buntovnika da je prošao kroz vrt, Pedro? — upita strogo narednik na meksikanskom španjolskom, kakvim se govorilo ovdje uz granicu.

To me iznenadi. Tako zna govoriti samo čovjek koji je odrastao ovdje, na jugu. Međutim, narednik je nosio uniformu Unije, to jest Sjevernih Država. Za nas, Južnjake bio je, dakle, izdajnik.

Međutim, nisam dozvolio da primijeti koliko sam iznenađen. Samo sam odmahnuo glavom i odgovorio na istom jeziku, koji sam govorio kao da mi je materinji.

— Ne, nikoga nisam vidio, senjor.

Naredniku to nije bilo dovoljno.

— Kakav ti je to ožiljak na licu, Pedro? Nije li to ožiljak od udarca sabljom?

Ponovo sam odmahnuo glavom, ovaj put još odlučnije.

— Ne, senjor. To je bio Manuelo s nožem. Uhvatio sam ga s mojom Juanitom i pošteno izmlatio, ali Manuelo je imao mačetu...

Zašutio sam i prstom opipao brazgotinu, mrmljajući u bradu sve kletve na meksikanskom kojih sam se mogao sjetiti.

Narednik kimne i osmjehne se.

— A tvoja Juanita? Što je bilo s njom? Je li ostala s tobom ili otišla s Manuelom?

— S Fernandom. Manuelo je obolio, jer sam ga nasmrtno premlatio, a ja sam se razbolio jer mi je Manuelo odsjekao pola glave. Juanita nije htjela čekati ni jednog od nas da ozdravimo i otišla je s Fernandom.

Vojnici prasnú u smijeh i to me uvjeri da su povjerovali mojoj izmišljotini.

— Pretražit ćemo kuću — odlučni napokon narednik.

Kad sam to čuo, odahnuo sam. To je značilo da im više nisam sumnjiv.

Ubrzo nakon toga vojnici i narednik ušli su u kuću, a ja ponovo ostadoh sam s tri ljepotice.

— Nisi ti glup, Pedro -- nasmije se Emelie.

— Znaš ti koju takvu pričicu?

— Noću i u krevetu pričam najljepše priče. Danju, s lopatom u ruci, mozak mi baš ne radi najbolje.

Djevojke zahihoću. Očigledno su se dobro zabavljale.

— S njim ćemo još štošta doživjeti — reče Dorothy. — Baš razmišljam o tome da bismo ga mogle uposliti i kao izbacivača. Večeras, kad Frank Parradine i opet previše popije i počne Susi bojiti zelenom bojom, Pedro će ga izbaciti na ulicu. Mislim da bi to mogao uraditi kad je Manuela nasmrtno premaltio, iako je ovaj imao mačetu.

Djevojke ponovo prasnu u neobuzdan smijeh.

— Što je to bilo s tim Frankom Parradineom, Susi i zelenom bojom? — upitah znatiželjno.

— Ah, taj nije sasvim priseban — objasni mi Emelie. — Kad je god pijan tjera Susi da se svuče i hoće je obojiti u zeleno, kao zelenu boginju. Tada ga uvijek napijemo do besvijesti i tako ga se riješimo, ali večeraš ćeš ga izbaciti, Pedro. Moraš samo paziti da ne potegne revolver. Strašno je brz na revolveru i kadar bi bio vjevericu u trku pogoditi u rep kad bi htio.

Nisam ništa odgovorio, ali osjetih kako mi se grlo iznenada osušilo. Novi posao sve mi se manje sviđao. Shvatio sam da ću za te ljepotice biti neka vrst roba, kojem će naređivati što i kako im se sviđi.

No, nisu one znale tko je Chuck Daniels. Mene nitko nije vukao za nos, pa neće ni one.

III

Eto, dragi moj čitaoc, tako sam se riješio »plavih«. Moram priznati da mi nije bilo nimalo loše kao vrtlaru kod šest ljepotica koje su se brinule da u samljenim muškarcima uljepšaju noći.

Ne, nije mi bilo ni najmanje loše, iako sam već treće večeri morao izba-

citi iz kuće Parradinea, koji se i opet napio i došao na ludu zamisao o zelenoj boginji Susi.

Slijedećeg jutra našao sam ga u vrtu, točno na onom mjestu u grmlju gdje sam ga ostavio.

Ispuzao je, stenjući. Glupo me pogledao, ne shvaćajući gdje se zapravo nalazi. Bio je to prilično krupan, odeblji momak, sitnih i zlobnih očiju. Najljepše na njemu bio je »kolt«, od kojeg se nije odvajao. Bilo je to remek-djelo od revolvera s ukrasima na bubnju i drškom od slonove kosti.

Frank Parradine bijaše glavni revolveraš u Hills Borou. Nitko ga nije volio, ali mu se nitko nije usudio zamjeriti, jer su ga se svi bojali. Živio je od sumnjivih poslova i nitko nije znao što zapravo radi. Često je nestajao iz grada na nekoliko dana, a kad se vratio bio je pun para.

— Zašto ležim u grmlju, Pedro? — upita Parradine, gledajući me bijesno. — Ležali ste — ispravih ga. — Sad ste ispuzali. Da sam na vašem mjestu, brzo bih popio jaku kavu.

Frank Parradine se iskesi.

— Kava... Ne, bolje je piće. Jedino me to može podići na noge. Hej, sjećam se kao kroz maglu da sam Susi molio za nešto, ali tada si ti došao... Proklet bio, da me nisi ti izbacio? Zar sam zato ležao u ovom grmu?

Glas mu bješe prijeteci. Shvatio sam da se počinje trijezniti i da će se ubrzo svega sjetiti. A Frank Parradine bio je od one vrste ljudi koji se sjećaju čak i onog što su radili dok su bili potpuno pijani.

— Da. Ja sam te isprašio kroz vrata. Zanima li te još što, debeli?

Zanimao je i gotovo se zagrcnuo od iznenađenja. Očigledno, nije bio navikao da netko u Hills Borou tako s njim razgovara. Dobro je znao da svi strepe pred njim.

Odjednom se u njegovoj ruci našao »kolt«. Bio je uistinu vraški brz. Jedva da sam stigao primijetiti kad ga je potegao. Pritisnuo je okidač... pa još jednom i još jednom.

No, ni ja nisam bio neiskusni zelembač, znao sam čemu se mogu nadati od takvog tipa, pa sam ispraznio nje-

gov lijepi »kolt« nakon toga što sam njega smjestio u grmlje.

Kad je tri puta pritisnuo okidač, shvatio je što se dogodilo. Ustao je, vitlajući revolverom kao toljagom, i pošao prema meni.

Pogodio sam ga desnicom i on se srušio.

Kad je ponovo ustao, nije više rekao ni riječi. Samo me iskosa pogledao i izišao iz vrta.

Znao sam da više nemam što tražiti u Hills Borou, pa sam ušao u kuću da to objasnim ljepoticama. Naime, znao sam da ću morati, ostanem li samo još sat vremena u gradu, ubiti Franka Parradinea, ili će on ubiti mene. Ni jedno ni drugo nije mi se ni najmanje svidjelo.

Djevojke su me pažljivo saslušale, a onda se javi Emelie.

— Dobro. Chuck. Dobro smo se završile i mi, a i ti. Oslobođamo te tvog obećanja. Želiš li svoju uniformu ili hoćeš da ti nabavimo civilno odijelo? Imamo u kući svakojakih odijela i...

— Zaista ste divne prema meni, djevojke — nacerih se. — Kao rođene sestre! Da vidim što imate za mene...

— o —

Te noći ukrao sam u Hills Borou konja i krenuo prema Topolinom potoku.

Vjerojatno se sjećaš, dragi čitače, da smo na otočiću u Topolinom potoku, pod korijenjem divovske sekvoje zakopali zlato. Sada, kad je rat završio, morao sam računati s tim da i ostala šestorica to već znaju i da će odmah krenuti prema potoku. Jer, pod sekvojom je zakopan milijun dolara u zlatu, a taj milijun sada pripada nama!

Ili, možda, nije tako? Zar bismo ga morali predati toj proklesoj Uniji, protiv koje smo se četiri godine borili? Sumnjam da bi zdrav čovjek učinio takvo što. Bio sam siguran da i ostala šestorica misle isto. Poznavao sam ih dovoljno dugo i dovoljno dobro. I oni su, kao i ja, sada na putu prema otočiću sa zlatom.

Unaprijed sam se veselio tom susretu i pomisli da ću uskoro postati bogat.

— o —

Kad se razdanilo, zaustavio sam konja na jednoj uzvisini i pogledao u smjeru odakle sam dojahao. Odmah sam vidio da me slijede. Od četvorice jedan je bio Frank Parradine.

Nisam se prevario u njemu. Bio je to zaista temeljit momak, koji ne voli nenaplaćene račune i sada je pošao za mnom da mi uz pomoć prijatelja ode-re kožu.

Mogao sam zamisliti što se dotad odigralo. Došao je s nekoliko prijatelja k ljepoticama, da me kazni za nepristojno ponašanje, ali me tamo više nije zatekao. Mora da je sa sobom poveo i izvrsnog čitača tragova kad su me tako brzo pronašli. Možda su u međuvremenu saznali i za ukradenog konja.

Sve to, međutim, nije bilo važno. Trebao sam smisliti kako da ih se riješim, i to što prije. U protivnom, odvest ću ih do Topolinog potoka i istolmenog mjesta pored njega, a to nikako nisam želio. Zato sam odlučio promijeniti smjer i pokušati s vrata skidnuti te nezgodne momke.

Bio sam ljut. Do vruga, zašto sve u životu uvijek mora biti komplicirano?

Zašto barem jednom nešto ne bi moglo proći bez teškoća i problema?

Krenuo sam u smjeru suprotnom od onog kojim sam namjeravao poći. Jahao sam polako... i to je bio trik broj jedan. U trci poput ove najbitnije je tko će dulje izdržati. Ako me ta četvorica žele stići, moraju jahati brže od mene. Time će izmoriti konje, pa ću im tako, kad se suviše približe, na odmornijem konju umaći. To je bilo logično, zar ne?

I tako sam pustio konja da ide kasom. Ako me žele stići, morat će natjerati konje u galop, a to bi bila voda na moj mlin.

Kasno poslijepodne dogodilo se točno ono što sam predviđao. Bio sam stigao na zaravan i odmakao njom nekih pet stotina metara kad su se progonitelji pojavili iza posljednjeg brežuljka. Tjerali su konje što su brže mogli i približili mi se na nekih četiri stotine metara. Tada sam natjerao svog konja u galop i polako im počeo odmicati.

Trojica su ubrzo odustala. Produžio je samo jedan. Bješe to sitan momak, pa je zato njegov konj bio i najodmorniji, no vjerojatno je i konj bio bolji od ostalih.

Jednog progonitelja se nisam bojao. Čekao sam samo da mi se dovoljno približi pa da mu pokažem kako dobro mogu gađati s konja u trku.

No, momak je bio lukaviji nego što sam mislio. Kad mi se dovoljno približio, iznenada je zaustavio konja, skočio iza sedla i podigao pušku. Sve sam vidio zato što sam ga cijelo vrijeme promatrao preko ramena. Znao sam vrlo dobro što smjera.

Mali je imao ogromnu pušketinu marke »sharp«^s, kakvu najčešće upotrebljavaju lovci na bizone. Tom puškom, napunjenom mecima kalibra 45-120-550 može se s tri stotine metara oboriti bizona... a ja sam imao samo dvije stotine metara prednosti.

Metak me pogodio visoko u rame i s prednje strane, iznad ključne kosti, izletio. Znao sam da rana nije suviše opasna. Metak me, zapravo malo dublje okrznuo i ostavio duboku posjekotinu. Uspio sam se održati u sedlu i prije nego što je mali ponovo napunio pušku bio sam mu izvan dometa.

Dalje me, nisu progonili. Očigledno, Parradineu je bilo dovoljno što mi je njegov prijatelj ostavio »uspomenu«^s u ramenu: to je znao zato što je, kao i ostali, vidio da sam se nakon hica zaljuljao u sedlu. Bilo mu je dovoljno što sam ranjen i što ću s tom ranom zasigurno imati mnogo teškoća.

Da, Frank Parradine nije bio pošten borac. Bilo mu je stalo samo da mi se osveti, bilo kako, i kad je vidio da je u tom uspio, vratilo se u Hills Boro. Tamo mu je, nedvojbeno, udobnije nego ovdje, u planinama. A možda se nije ni vraćao u Hills Boro, nego i opet jednom krenuo za mutnim poslovima.

Kako bilo da bilo, primijetio sam da su progonitelji iznenada zaustavili konje, još nekoliko trenutaka gledali za mnom, a onda pojahali nazad putem kojim su i došli.

Bijesno sam kleo, jer me rana sve jače boljela, a krvarenje nije prestajalo. Znao sam da ću ubrzo zapasti u

vrućicu, a to je značilo da nekoliko narednih dana neću moći jahati.

Pa, morat ću se pomiriti s tim da me Topolin potok neće tako skoro vidjeti. No, nisam se nikad unaprijed predavao. Znao sam koliko mogu izdržati i pokušao sam stići što bliže cilju.

— o —

Prve noći još mi i nije bilo tako loše. Vrućica nije bila prejaka, a bolovi u nastrijeljenom ramenu bili su podnošljivi.

Cijeli slijedeći dan trudio sam se da što bolje prikrijem svoje tragove. Morao sam biti posve siguran da me nitko neće pratiti kad krenem prema Topolinom potoku... ni Frank Parradine s prijateljima, ni vlasnik konja kojeg sam ukrao.

Da, postao sam i konjokradica, iako to nisam želio. Međutim, šest ljepotica iz Hills Boroa obećalo mi je da će se raspitati tko je vlasnik konja i platiti mu za životinju, jer su shvatile da nisam imao izbora i morao sam ukrasti konja, da bih navrat-nanos nestao iz grada.

Nadao sam se, dakle, da će se djevojke ipak potruditi da ne dodem na glas kao konjokradica. Ako su, pak i zaboravile što su obećale, to me nije mnogo uznemiravalo. Jedino što mi je sada bilo važno bilo je da što prije zaliječim ranu i stignem do zlata. U ratu sam često bio u prilici da zaboravim razliku između svojega i tuđeg; morao sam to, ako sam želio preživjeti. Osim toga, u Hills Boro sam stigao s dvije tovarne mazge i konjem, no morao sam ih tamo ostaviti. Nije me, prema tome, suviše grizla savjest što će me netko proglasiti konjokradicom.

No, neću duljiti o nevažnim stvarima... Kako rekoh, cijeli sam dan jahao u raznim smjerovima kako bi zaradio moguće progonitelje. Tek kad se spustila noć, krenuo sam prema Topolinom potoku. Međutim, osjećao sam se već vrlo loše. Vrućica se pojačala, a u ramenu sam osjećao čudno kucanje. Ruku uopće nisam mogao micati, a na trenutke mi se počelo mračiti pred očima.

Znao sam da sam izgubljen ako ubrzo ne pronađem nekog da mi ranu dobro iščisti, a možda čak i spali. U

najgorem slučaju, morat ću to pokušati sam, ili će me otrovanje stajati glave.

Razmišljajući, sjetio sam se poznatika iz djetinjstva koji se jedva primjetno bio ogrebao na zardali čavao. Nekoliko dana kasnije stanje se toliko pogoršalo da mu je trebalo odrezati nogu, no nitko se nije usuđivao to uraditi i momak je ubrzo umro.

To bi se vrlo lako moglo i meni dogoditi i zato sam morao brzo nešto poduzeti.

Prokletstvo, i opet sam u neprilici! Činilo se da mi je sreća zaista okrenula leđa.

— o —

Kad sam pomislio da se više neću održati u sedlu, pa sam stao da razmislim što mi je činiti, već spreman na to da moram sjahati, zapaliti vatru, zagrijati u njoj nož i sam ispaliti ranu, ugledah iznenađa u daljini svjetlo.

Spas u posljednji čas! Tamo gdje je svjetla, žive ljudi, pomislio sam. Naudao sam se da ću naići na ljude koji će htjeti pomoći.

Već sam htio potjerati konja, kad se sjetih da bi me ti nepoznati ljudi mogli i neprijateljski dočekati, pa i pucaati. Oklijevao sam. Da pokušam ili radije sam sebi pomognem?

A što mogu sam? Užarenim nožem spaliti ranu? Da, to bi mogao, ali nakon toga? Trebalo je ranu i previti, zatim nekoliko dana mirovati, ležati u suhom i toplom... Ne, nisam mogao birati.

Lice mi je gorjelo u vrućici. Bio sam svjestan da uskoro više i neću znati što radim.

Ne, ne mogu se osloniti samo na sebe. Moram među ljude, onamo gdje sam primijetio svjetlo, pa ma što me tamo čekalo.

Natjeran sam konja u kas i krenuo prema svjetlosti.

Bio je to mali ranč, jedva nešto veći od kakve kolibe s okućnicom. I kućica i obori pored nje bili su prilično trošni i zapušteni.

Kad sam se približio kući na stotiniak metara, izroni iz tame ogromna crna psina, tri puta oštro zalaje, a onda sjedne na stražnje noge i počne

bijesno režati. Poznavao sam takve pse i bio siguran da će mi skočiti za vrat ako pokušam sjahati. Konj podamnom prestrašeno frkne i uzmakne nekoliko koraka.

— No, prijatelju, smiri se! — obratih se psetu, nastojeći ga umiriti. — Od mene ti ne prijeti nikakva opasnost. Ni tebi ni tvom gospodaru! Hajde, smiri se!

Tog trenutka svjetlost se ugasi i otvori se jedan od dva prozora na kući.

— Tko je? — začuje se ženski glas.

Bilo je suviše mračno pa nisam mogao razaznati lice na prozoru, ali mi se po glasu učinilo da bi to mogla biti vrlo mlada djevojka.

— Kad biste mi mogli pomoći... — zaustih, ali me onaj ženski stvor prekinu.

— Ne! Ne puštam strance u kuću, a neću ni izići. Ako nešto trebate, sačekajte dok mi se braća vrate. Što vam je?

— Ranjen sam u rame, a rana se upalila. Siguran sam da ću ubrzo pasti s konja, a onda će mi ovaj vaš pas pregristi grkljan, zar ne? Kad sam spazio svjetlo u noći, pomislio sam da ću ovdje naći poštene ljude koji će mi pomoći u nevolji...

Priznajem, ulagivao sam se, ali što mi je drugo preostalo?! Bila mi je potrebna pomoć i morao sam izazvati samilost. Vjerovao sam da će mi djevojka pomoći samo ako uspijem zadobiti njezino povjerenje i dirnuti je u srce. A što ako djevojka nema meko srce, nego samo zdrav razum?

Ovdje, u planinama vrlo je lakomisljeno primiti u kuću stranca usred mrke noći samo zato što je zakukao pred vratima i zatražio pomoć.

Čekao sam dobru minutu. Djevojka je, očigledno, bila u nedoumici da popusti osjećajima i izide ili me ostavi na milost i nemilost svom psu čuvaru.

— Tko ste vi? — upita napokon.

— Ah — uzdahnuh — obična skitnica zle sreće. Molim vas, pomozite mi. Toliko sam slab da vam ne bih mogao učiniti ništa našao kad bi mi to i palo na um. Vjerujte mi! Imam tri sestre — tu sam malo pretjerao i od jedne Dolly načinio još dvije, ali sam bio uvjeren da se sestra ne bi ljutila zbog te

moje laži — i kod kuće su me naučili da poštujem i štitim žene. Dajem vam riječ da vam neću učiniti ništa na žao.

— Kako se zovete?

— Chuck Daniels.

Ponovo je prošlo nekoliko trenutaka, a onda je djevojka upalila svjetiljku i donijela je do prozora.

Podbo sam konja i prišao bliže, da bi me bolje vidjela.

— Mir, Fellow! — naredi psu i ovaj je odmah poslušao.

Usput rečeno, s psima nikad nisam imao teškoća. Čak i oni najopasniji, kojima nitko nije smio blizu, dopuštali su da im priđem i pogladim ih. Možda je zato i Fellow tako brzo poslušao gospodaricu.

Nekoliko trenutaka promatrali smo se u svjetlosti svjetiljke... djevojka, pas i ja.

Osjećao sam kako me oboje pažljivo odmjeravaju.

— Udite, Daniels — reče naposljetku djevojka. — Doista izgledate poput sablasti. Vjerujem vam da mi ne biste ništa učinili, čak kad biste to i htjeli. — Sjedi, Fellow! — naredi psu, a ovaj i opet odmah poslušao.

Nekako sam spuznuo s konja, ali kad sam stao na zemlju noge mi popuste i umalo se sruših. Svom težinom oslonih se na konja. Desno rame i desnu ruku uopće više nisam osjećao. Sad me već cijelo tijelo boljelo.

Sva sreća da je desna ruka, pomislih. Da me Parradineov prijatelj pogodio u lijevo rame, bio bih zauvijek udešen. Nikad više ne bih mogao dostići nekadašnju brzinu u potezanju revolvera.

Dok sam o tom razmišljao, vrata su se otvorila i djevojka je krenula prema meni.

Bez njezine pomoći najvjerojatnije ne bih stigao ni do kućnog praga, a kamoli do kreveta na koji me poglela.

Onesvijestio sam se prije nego što je i pogledala ranu.

Eto, priznajem, i opet mi je sudbina bila sklona. U posljednji čas me dovela do ranča na osami i do djevojke koja je pristala da me primi pod krov. Da, i opet sam se izvukao, dragi čitaoc, iako je već izgledalo da mi nema spasa.

IV

Budio sam se nekoliko puta, ali samo na kratko vrijeme i ne potpuno. Pa ipak, osjećao sam da se netko brine za mene, da mi briše znoj i stavlja obloge kako bi mi spala temperatura, ali ništa oko sebe nisam mogao jasno vidjeti. Uvijek bih iznova tonuo u mračne bezdane.

A onda sam se ipak posve razbudio. Začuo sam muške glasove.

— To je zaista plemenito što si ga primila, Cindy — govorio je jedan — no moglo se dogoditi da se samo pretvara da je bolestan ili ranjen. Moraš znati da bi mnogo njih prodalo dušu đavolu samo da te se dočepaju dok mi nismo ovdje. Takvu djevojku kao što si ti ne bi našli da pređu i tisuću milja. Bila si neoprezna, Cindy, ali se na sreću sve dobro završilo. Ne znam samo što ćemo s njim. Konj na kojem je stigao je ukraden. Pripadao je Billu Haperu, koji ima ranč nedaleko Hills Boroa i kojem smo i mi ukrali nekoliko konja. Jednom prilikom gonio nas je baš na tom konju dva dana i dvije noći. Siguran sam da ga ne bi tek tako prodao, a to znači da smo primili u kuću konjokradicu i lopova koji bi nas mogao i odati kad ozdravi. Možda bi čak i poželio nagradu koja je određena onom tko nas uhvati...

— Sad je uistinu dosta, Jago — prekine ga djevočin glas. — Prestani već jednom! Jednog ću vam dana pobjeći i brinuti se sama o sebi. Zločin je već to što me rođena braća drže zatočenu ovdje u divljini. Sita sam vaših lica. Djevojka sam i želim živjeti, a ne uvijek sjediti u kući i čekati hoćete li se vratiti ili ne. Možete li to shvatiti?

Nakon toga zavládala je tišina, a onda začuh šuškanje pored ležaja.

Otvorio sam oči, pretvarajući se da sam se tek sada probudio, što mi nije bilo ni najmanje teško.

Sad sam po prvi put jasno vidio lice te djevojke. Napokon sam ponovo bio pri punoj svijesti.

To je, dakle, Cindy koja me tako brižno njeguje kao rođenog brata. Jedva sam prikrio iznenađenje. Cindy je

bila ljepotica. Sto mu gromova, takav cvijet zarobljen u ovoj divljini! Nagonski sam shvatio što se događa u ovoj kući. Dva brata, koji se očigledno bave nedozvoljenim poslovima, drže ovdje zarobljenu sestru, uvjereni da će je tako sačuvati od pokvarenog svijeta. Kakve li okrutnosti!

Smješkala se i taj smijehak mi je pokazivao koliko se radije životu. Ta djevojka bila je željna života i svijeta, o kojem očigledno nije mnogo znala.

Radoznalo me promatrala.

— Hvala vam, djevojko — promrm-ljah, nastojeći da mi glas zvuči što umornije. — Nikad vam se neću moći odužiti za sve što ste učinili za mene.

Za trenutak je spustila glavu, i duga, bakrenocrvena kosa gotovo joj je potpuno prekrila lice. Da, bila je zaista prava ljepotica. Zračila je nečim što još ni kod jedne djevojke nisam osjetio.

Prije nego što je stigla odgovoriti, na vratima sobice u kojoj sam ležao pojavila su se braća. Koliko sam na prvi pogled mogao zaključiti, bili su to momci mog kova.

— Zaista si imao sreće, momče — reče jedan.

— Stigao si na konju Billa Harpera, rančera iz Hills Boroa — doda drugi. — Zar ti je Bill prodao konja?

— Morao sam ostaviti dobrog konja i dvije tovarne mazge u Hills Borou. »Plavi« su mi bili za petama, a osim toga sam se zakačio i s nekim Frankom Parradineom, pa sam na brzinu morao nestati. Jedan od njegovih prijatelja, sitan momak na sivcu, pucao je na mene iz puške za bizone, i, kako vidite, pogodio me. Eto, to je sve.

Razmišljali su nekoliko trenutaka, a onda onaj prvi kimne glavom.

— Poznajemo Parradinea, a znamo i onog malog što jaši sivu kobilu i puca iz puške za bizone. To je Miguel Jovelanos. No, dobro. Vidjet ćemo kako ćemo i što ćemo s tobom. Ja sam Jag, a ovo je Chet. Možda si već čuo za braću Rondell. E, vidiš, to smo mi. Ovo je Cindy, naša sestra. Pazi dobro, amigo! Uradiš li išta što nam se neće

svidjeti, gorko ćeš požaliti. Jesi li me razumio?

Kimnuh glavom, ne dižući je s jastuka.

— Vrlo dobro, Jago Rondell. Dobro sam te razumio. No, ne zaboravite da sam u vašoj kući našao pomoć i da sam vaš dužnik. Budite uvjereni da nikada neću učiniti nešto što vam se ne bi svidjelo.

Obojica se zlobno nacere.

— Lijepo si to rekao, amigo — reče Jago — ali mi nismo od onih koji suviše vjeruju lijepim riječima. Često najgore bitange najljepše pričaju. Vidjet ćemo!

Izišli su, a Cindy priđe krevetu da pogleda ranu. Skinula je zavoj i pažljivo pregledala rame.

— Izgleda vrlo dobro — reče. — Upala polako prolazi i sigurna sam da ćete ubrzo ustati. Kako se osjećate? Jeste li gladni?

— Pomalo. Osjećam se jadno, da budem iskren.

— Da, rana je zaista bila ozbiljna, ali ono najgore je prošlo. — Osmjehnula se. — Pričekajte časak, odmah ću vam donijeti jelo.

Izišla je i ostavila mi ranu bez zavoja. Iskrenuo sam glavu i pokušao vidjeti »uspomenu« na Franka Parradinea. Zaista je dobro izgledala, ali nije bila ispaljena. Cindy je, očigledno, liječi na svoj način, i to vrlo uspješno.

Pokušao sam razmisliti o svemu što sam čuo. Braća Rondell bili su, bez sumnje, konjokradice i lopovi. Dobro su poznavali čitav kraj. Znali su i Franka Parradinea, i onog malog s puškom na bizone, i vlasnika konja kojeg sam ukrao u Hills Borou.

Zanimalo me hoće li pustiti da odem, jednog dana kad prizdravim i kad to zaželim. Prema svemu sudeći, ne bih to trebao očekivati.

I opet sam bio u neprilici. Zahvaljujući brizi lijepe Cindy izvukao sam živu glavu, ali su mi zato njezina lopovska braća sjela za vrat. Najvjerojatnije bješe da će me pokušati uvući u svoje lopovske poslove, a to mi se ni najmanje nije svidjelo. Osim toga, čekalo me je zlato.

— o —

Narednih sam dana bolje upoznao Cindy. Da, ta djevojka bila je zaista željna života i svijeta s onu stranu planina. Primijetio sam kako se iz dana u dan sve više trudi da mi se svidi. Ubrzo sam shvatio zašto. Bilo je to posve prirodno. Bila je živahna djevojka, gladna svijeta, ljudi i života. Na usamljenom ranču osjećala se sputanom i beskorisnom. Sa mnom joj se pružala prilika da iskuša mnogo toga... na primjer kako utječe na muškarce. Sa mnom je mogla razgovarati, ispitivati me o svemu i svačemu, o gradovima u kojima sam boravio za vrijeme rata, o životu u njima.

O tom sam joj mogao mnogo toga ispričati. U četiri godine rata vidio sam desetine gradova. Pričao sam joj o velikim parobrodima na Mississippiju, na kojima putnici provode dane uz glazbu, kocku i karte, o New Orleansu i životu u njemu.

I što sam joj više pričao, njena je želja da vidi taj svijet postajala veća.

— Tako bih rado sve to vidjela i doživjela — reče mi jednom. — Znam da bih to, najvjerojatnije, vrlo skupo platila, jer čovjek na ovom svijetu ništa ne dobiva na poklon. Znam i to da bi mi se moglo dogoditi i koješta neugodnog, ali ipak bih pristala na sve samo da upoznam svijet, ljude, život. Što si ono rekao, Chuck? Na Mississippiju se održavaju natjecanja u boksu, koje promatraju tisuće ljudi? Mora da je divno biti okružen s tolike ljudi, osjećati njihovo uzbuđenje i... Ni sama ne znam kako bih to opisala. Uopće ne znam kako da se izrazim. I sam vidiš da ovdje nemam s kim razgovarati. Braća baš nisu razgovorljiva. Vjeruj, u ovih nekoliko dana mnogo sam naučila od tebe. Toliko novih riječi i izraza. Znaš, samo sam četiri godine išla u školu.

— Zašto, zapravo, braća i ti živite u ovoj pustoši, gdje vas tek slučajno netko može pronaći? — upitah oprezno.

Nije oklijevala da mi odgovori, iako sam to očekivao.

— Kad sam bila posve mala, majka je otišla od kuće. Nije više mogla izdržati s ocem. Bio je kockar, pijanica i ženskar. U to vrijeme imali smo gostionicu u Nogalesu. Kad je majka oti-

šla, otišla su i braća. Ostala sam sama s ocem, koji je vrlo rijetko bio trijezan i o meni se uopće nije brinuo. Jedne noći, nekoliko mjeseci kasnije, našli su oca mrtvog. Potpuno pijan pao je u valov pun vode i ugušio se. Nakon toga sam dospjela u sirotište i tamo bila sve do prije pet godina, kad su braća došla po mene i dovela me ovamo.

Sada sam znao gotovo sve o Cindy. Bilo mi je iskreno žao te djevojke. Tko zna što bi bilo od nje da je odrasla u pravoj obitelji, da je mogla polaziti školu kao i druge djevojke... Da, žalio sam je, jer sam točno znao što joj nedostaje. Shvatio sam da želi u svijet, među ljude, da nešto nauči i o ljudima i o sebi samoj. Zнала je da će ovdje, u planinama uvenuti, propasti.

Narednih dva, tri dana više nismo razgovarali o tom. Sada mi je već bilo mnogo bolje. Mogao sam hodati, pa sam obavljao lakše poslove oko kuće. Jago i Chet bili su i opet odjahali u nepoznatom smjeru i nisu se pojavljivali nekoliko dana. Međutim, kad sam već pomišljao da slijedećeg jutra pokušam jahati, iznenada su se te večeri pojavili u kući. Izgledalo je kao da su točno proračunali koliko će mi vremena biti potrebno da se oporavim i kad ću pokušati da nestanem s ranča.

Nakon večere, koju je Cindy izvršno pripremila, sjeli smo na klupu pred kućom.

— Bili smo u Hills Borou i raspitali se o tebi — reče Jago, pružajući mi vrećicu s duhanom i papir nakon što je sebi smotao cigaretu. — Točno je sve što si nam ispričao. Bili smo i u onih ljepotica. Pozdravljaju te. Čini se da si im se doista svidio, samo što se nisi iskazao kao vrtlar. No, zato si Franka Parradinea dobro udesio. Ali, zaboravimo to i radije razgovarajmo o budućnosti. Djevojke su mi čak pokazale i tvoju uniformu. Bio si narednik, zar ne?

Kimnuh glavom. Nekoliko trenutaka vladala je tišina, a onda Jago nastavi:

— Što misliš, Chuck, što ćemo s tobom?

Uzdahnuo sam i počeo se po glavi.

— Da budem iskren, namjeravam sam sutra ujutro otići i zadržati vas

sve troje zauvijek u lijepoj uspomeni — promrmljah, ali već po šutnji braće Rondell shvatio sam da se neće suglasiti s mojim naumom.

Šutjeli su prilično dugo. Za to vrijeme popužio sam cigaretu i počeo motati novu.

Tada se javi Jago, koji je gotovo uvijek vodio glavnu riječ.

— Od tog neće biti ništa, Chuck. Nećemo ti dozvoliti da odeš. Znaš gdje nam je skrovište. Sam vrag zna kako si nas uspio pronaći, ali uvjeravam te da to nije nimalo lako. Do sada to još nikom nije pošlo za rukom. Ako pustimo da odeš, nećemo više biti sigurni. Raspisane su nagrade za onog tko nas uhvati i mnogi bi vrlo rado te pare strpali u džep. Ne, moraš ostati s nama. Ako želiš, možeš jahati s nama. Vjeruj mi, ne zarađujemo loše.

— Vi ste lopovi. Ovdje vam je skrovište, koje sam posve slučajno pronašao. Bio sam u vrućici i dopustio konju da me vodi, tako da ni sam ne znam kako sam ovamo stigao. No, razmislite. Što će biti s vašom sestrom kad vas jednog dana uhvate u prljavim poslovima? Jeste li ikada razmišljali o tome?

Braća se prezirivo osmjehnuše.

— Neće nas tako lako šćepati — naceri se Jago.

— Osim toga, nećemo se više dugo baviti tim poslovima — doda Chet. — Još samo neko vrijeme ostat ćemo ovdje, a onda odlazimo. Kupit ćemo ranč negdje gdje nas nitko ne poznaje i živjeti pošteno. Cindy će tada živjeti kao dama. Čak će učiti i svirati glasovir!

Posljednje riječi izrekao je s takvim ponosom, kao da je sviranje na glasoviru najveća i najvažnija stvar na svijetu.

Nisam znao da li bih žalio tu dvojicu ili osuđivao. Možda su u dnu duše zaista pošten i žele sestri omogućiti pristojan život, ali način na koji to nastoje postići nije posve ispravan.

Jedno, ipak, bijaše nedvojbeno: Jago i Chet Rondell već godinama nekažnjeno krađu stoku... i tko zna što još. Za razliku od ostalih sličnih tipova nisu novac nerazumno trošili, već su štedjeli svaku paru da bi se

jednog dana velikodušno odužili svojoj lijepoj, maloj sestrici za dane provedene u samoći i pustoši.

— Ostat ćeš s nama, Chuck — reče i Chet. — Nećemo te pustiti sve dok i mi ne krenemo oдавде, zauvijek. Jesi li razumio?

Nisam odgovorio. Što sam i mogao reći? Bili su to opasni momci. Već i s jednim od njih imao bih dovoljno posla, a kamoli s dvojicom. Osim toga, još se nisam dokraja oporavio da bih se s njima mogao uhvatiti ukoštac, a nisam to ni želio. Kakvi god bili, pomogli su mi i time, možda, čak i spasili život.

— Kad slijedeći put krenemo, poći ćeš s nama — reče Jago. — Cindy je toliko dugo bila sama ovdje da će izdržati još neko vrijeme, a ionako više ne namjeravamo dugo ovako živjeti. Nedostaje nam još samo nekoliko tisuća dolara do svote koju smo naumili sakupiti. Kad to prikupimo, selimo oдавде.

Kimnuo sam, jer nije bilo govora o tome da se usprotivim.

Nadao sam se da će mi se, kad krenem s braćom na slijedeći pothvat, pružiti prilika da umaknem i krenem svojim putem.

Misao na zlato skriveno na otočiću u Topolinom potoku ni načas me nije napuštala. Da, vrački mi se žurilo, a braća Rondell me nisu tako lako namjeravala pustiti iz šaka.

I eto, stvari su se ponovo zamrsile. Ponovo sam morao odgoditi toliko priželjkivano putovanje do zlata koje me je trebalo učiniti bogatim. Bio sam prilično bijesan na tu dvojicu lopova i konjokradica, ali to nisam smio pokazati.

V

Dva dana poslije opisanog razgovora braća Rondell krenula su u novi pohod i morao sam s njima. Nisam se ni pokušavao usprotiviti, jer bi mi to donijelo nove neprilike, a i ovako sam u posljednje vrijeme isuviše toga preturio preko glave.

Mahnuo sam rukom Cindy na pozdrav, uzjahao i krenuo za njezinom braćom.

Jago i Chet snalazili su se u tom divljem i negostoljubivom kraju kao da su u njemu odrasli. Jahali smo noću i samo su nam oštri vrhunci okolnih planina, što su se isticali na svjetlijoj pozadini neba, pokazivali put.

Proveli smo cijelu noć u sedlima, a u praskozorje se smjestili u sklonište iz kojeg smo imali vrlo dobar pregled unaokolo. Tek kad se ponovo spustio mrak, krenuli smo dalje.

Ponovo smo jahali cijelu noć. Bio sam prilično iscrpljen i to me uvjeri da će proći dosta vremena dok ponovo budem onaj stari Chuck Daniels, kakav sam bio prije nego što me je onaj mali prokletnik nastrijelio.

Kad se razdanilo, primijetio sam duboko dolje, u kotlini ispod nas, nasele.

Odnekud, nama zdesna, začu se zvižduk. Jago odvrati istim zviždukom. Iz guste borove šume izroni jahač, sitan, neugledan čovječuljak u pohabanom odijelu.

— He — naceri se — zaista ste točni. Poveći ste čak i ortaka. To je pametno, jer...

— Dobro, dobro, Tate — prekine ga Jago. — Reci nam radije da li se išta promijenilo i, ako jest, što.

— Ništa se nije izmijenilo. Vrijeme dražbe je isto. Vaš čovjek stanuje u hotelu »Colorado River« i donio je punu torbu para za dražbu. Broj njegove sobe je pet, a tjelohranitelji su mu u sobama s brojem sedam i tri, dakle lijevo i desno od njegove. Morat ćete ga zgrabiti za vrijeme zajutarka. Torbu s novcem uvijek drži uza se. Ovaj put to mora biti oko trideset tisuća dolara, jer toliko vrijede stvari koje će biti na dražbi.

Nakon što je Tate sve to ispričao, nastade tišina. Odmah sam shvatio što se događa. U pitanju je, dakle, plijen od trideset tisuća dolara. Morao sam priznati da se braća Rondell ne bave sitnim poslovima.

— A što je s rezervnim konjima? — upita Jago. — Hoće li i oni biti na do-

govorenom mjestu, tako da odmah možemo dalje?

— Sve je u redu, kao i uvijek — odvrati Tate.

— Dobro — reče Jago.

Tate obode konja i krene smjerom iz kojeg je i dojahao.

— Dat ću vam znak kad siđu na zajutak — dobaci preko ramena. — I, ne zaboravi na moj dio, Jago!

— Ne brini, na to nijednom nismo zaboravili. Dobra obavijest uvijek vrijedi udio u plijenu.

Tate se zadovoljno naceri, potjera konja i ubrzo nestane u šumi.

Sjahali smo da protegnemo noge. I konjima je bio potreban odmor. Bio sam uvjeren da se nećemo odmarati dulje od sat, dva, jer se već počelo daniti. Siva svjetlost polako je prevladavala tamu. Počeli su se dizati prvi oblaci jutarnje magle, koja je ubrzo potpuno sakrila grad ispod naših nogu.

— Slušaj, Chuck — obrati mi se Jago dok smo ležali jedan pored drugog i pušili. — Da ti objasnim. Čovjek kojem želimo otići novac radi za neko jenkijevsko poduzeće i pojavljuje se uvijek tamo gdje se zemlja prodaje na dražbi. Naime, mnoge farme i rančevi odlaze na bubanj samo zato što utjerivači poreza, a to su Sjevernjaci, ne znaju za milost pri naplaćivanju poreza. I danas će se održati takva dražba. U Teksasu nitko nema dovoljno gotovine, osim bogatih tvrtki sa Sjevera. I tako se događa da ti prokleti Jenkiji budzašto kupuju ogromna zemljišta, rančeve, farme, plantaže pamuka. Eto, vidiš, tom tipu ćemo otići novac. Priznaj, nije li to dobro djelo? Sprečavamo da nam nekakvi Jenki pokupuje cijeli Teksas! No, što kažeš?

Nisam odmah odgovorio, ali nakon što sam bolje promislio, uvidjeh da taj posao nije jako prijav. Oduzeti novac Jenkiju koji sjedi na novcu i pojavljuje se na dražbama da bi sirotinji oduzeo i ono malo što ima, to mi se, kao Teksašaninu, zaista činilo dobrim djelom.

— Što je moj posao u svemu tome? — upitah napokon.

— Štitit ćeš nas dok se budemo povlačili — odgovori Jago.

— o —

Tri sata kasnije pojahali smo ravno prema gradu, kao da dolazimo u nabavku s nekog udaljenog ranča. Tate nam je već bio dao znak da je sve u redu.

Ostao sam na ulazu u grad, sjahao, privezao konja za ogradu korala što se nalazio uz kovačnicu i čekao. Grad se tek počeo buditi i na ulici gotovo nikog nije bilo. Najvjerojatnije, svi su tek zajutarkovali. Čak ni kovač još nije bio u kovačnici; samo je pomoćnik raspirivao vatru mihiemom. Primijetio me, ali ga nisam suviše zanimao.

Gledao sam za braćom Rondell. Ta dvojica uistinu imaju jake živce. Od njih sam mogao štošta naučiti.

Pa ipak, nisam baš bio posve siguran da će uspjeti. Posumnjao sam da su previše samouvjereni i da su do sada uspijevali samo zahvaljujući sreći. A ako je zaista tako, tada im sreća jednom mora okrenuti leđa. A što onda? Što će biti ako se to dogodi baš danas?

Dojahali su pred hotel u kojem je odsjeo Jenki sa svoja dva tjelohranitelja. U tom još nije bilo ništa sumnjivog. Bilo je posve razumljivo da dva kaubojas, koji su jahali cijelu noć kako bi ujutro u gradu kupili što im je potrebno, najprije svrate u restoran na zajuttrak.

Vidio sam kako su sjahali i ušli. Pitao sam se što će se unutra događati i kako će izići.

Pokušao sam zamisliti, ali odjednom za to više nije bilo vremena. Prišao sam konju, izvukao pušku iz navlake na sedlu, napunio je i gurnuo prvi metak u cijev, spreman da pucam na sve živo što bi Chetu i Jagu moglo otežati bijeg.

Nisam morao dugo čekati, jer su se događaji odigravali vraški brzo.

Najprije sam začuo nekoliko muklih pucnjeva. U restoranu je netko pucao, a odjek hitaca dopro je čak do mene. Onda su se na vratima restorana pojavili Chet i Jago. U Chetovoj ruci bila je debelo nabijena putna torba. U njoj je morao biti novac. Otprije sam

znao da se na dražbama ne priznaju nikakva druga sredstva plaćanja, osim gotovine; ni čekovi, niti bilo što drugo. Takav je bio zakon.

U Chetovoj ruci bila je, dakle, torba s novcem. U drugoj je držao revolver. I u Jagovoj je ruci bio revolver, ali se Jago nije dovoljno brzo sklonio u mrtvi kut iza vrata. Iz restorana zaori hitac i Jago se trgne. Ostao je na nogama, opalio dva metka kroz otvorena vrata i okrenuo se prema Chetu, koji je već bio u sedlu.

Poput Indijanca, Chet je upravljao konjem samo koljenima. Zastao je nasred ulice i okrenuo se oko sebe, spreman da pripuca i na najmanje sumnjiv pokret.

I ja sam bio spreman, ali ništa se nije dogodilo. Samo je nekoliko ljudi provirilo kroz prozore kuća i iz dućana.

Nitko nije ništa poduzimao, a kako je to bio teksaški grad i ljudi su vjerojatno slutili o kakvom je prepadu riječ, moglo se dogoditi da nitko ništa ne poduzme.

Jenkijevski nakupac zacijelo nema prijatelja među ovdašnjim stanovnicima.

Napokon je i Jago uzjahao i obojica su krenuli prema meni. Zapucao sam, nišaneći u vrata restorana; bila su udaljena dvije stotine metara i sa »spencer« karabinom mogao sam na toj udaljenosti dobro gađati.

Braća su jurila prema meni. Jago je, čini se, bio samo lakše ranjen, pa sam pomislio da će se sve dobro završiti kad nastade rusvaj.

Chet je jahao prvi, Jago otprilike desetak metara iza njega. U tom trenutku s drugog kraja grada zagrmio dubok, potmuro hitac. Čim sam ga začuo, znao sam što je posrijedi. Bila je to i opet jedna od »sharp« pušaka velikog dometa, kakva je i mene umalo stajala glave.

Metak izbaci Jaga iz sedla i on se stropošta u prašinu. Chet, koji je čitavo vrijeme gledao iza sebe i sve je vidio, ne oklijevajući ni trenutka, natjerao je konja u propanj, okrenuo ga i krenuo nazad.

Znao sam da će ga to skupo stajati.

— Chet, pazi! To je »sharp«! — viknuh, uvjeren da će shvatiti što mu želim reći.

Bio je četrdeset koraka od mene i da me je poslušao i pojahao dalje, bio bi spašen. Naime, nepoznatom je strijelcu trebalo prilično vremena da ponovo napuni pušku, a za to vrijeme bi Chet već bio izvan domašaja metka.

Međutim, vratio se da izvuče brata i tako se našao još bliže strijelcu, koji je to mogao samo poželjeti.

Prokletstvo, s karabinom mu nisam mogao pomoći! Njegov je domet mnogo manji. Ipak sam pokušao i nanišao u čovjeka koji je klečao nasred ulice, lakta oslonjenog na koljeno, tako da mu je duga cijev puške posve mirno ležala u ruci. Ispalio sam svih sedam metaka, koliko ih stane u magazin »spencer« karabina, ali bez uspjeha. Čovjeka više nisam mogao jasno vidjeti, jer su oba konja uzvitlala prašinu, ali sam se ubrzo uvjerio da ga moji meci nisu dosegli.

Pucao je kad se Chet našao pored Jaga i upravo htio sjahati. Metak ga je srušio s konja i on je pao pored brata.

To je bio kraj braće Rondell. Danas ih sreća nije poslužila. Mali i, prema izgledu sudeći, prilično star čovjek oborio ih je samo s dva hica. Najgore od svega bilo je to da im nisam mogao pomoći.

Ležali su nepomično u prašini i ja nisam mogao ništa drugo nego da nestanem što brže mogu, prije nego i mene vrag odnese.

Uostalom, uradio sam sve što sam mogao. Ispucao sam cijeli magazin, ali se moj karabin nije mogao mjeriti sa starčevom pušketinom.

Pa ipak, još sam nekoliko časaka oklijevao, čekajući hoće li se koji od braće pomaknuti i tako mi dati znak da je još živ. Međutim, nisu. Isuviše su teško pali, i jedan i drugi. Razumio sam se u to, jer sam u ratu nebrojeno mnogo puta vidao kako mrtvi padaju s konja i nisam se lako mogao prevariti.

Da, bio sam siguran da su i Jago i Chet Rondell mrtvi.

U međuvremenu čovječuljak na drugom kraju ulice ponovo je napunio

pušku i prilazio sve bliže. Znao sam da će ubrzo biti na udaljenosti s koje me može pogoditi.

Osim njega nitko se drugi nije mijesao u okršaj. Ono malo prolaznika stisnulo se uz zidove kuća, znatiželjno promatrajući što će se dogoditi. Svi su željeli vidjeti hoće li mali i mene udesiti.

Vjerojatno ćeš, dragi čitače, pomisliti na onog momka sa »sharp« puškom koji se, navodno, zvao Miguel Lovellanos i koji je mene ranio. Ne, to nije bio on. Ovaj je bio mnogo stariji. Na glavi je imao visok crni šešir, a lice mu je krasila brada.

Dok mi je prilazio, vjetar mu je podigao kraj kaputa i na grudima sam primijetio nešto svjetlucavo. Mogla je to biti jedino šerifska zvijezda.

Kad sam to zapazio, više ni trenutka nisam oklijevao. U jednom skoku, na kojem bi mi pozavidjeli i Indijanci, stvorio sam se na konju i pojurio prema obližnjoj šumi.

Stari je još jednom opalio, ali to sam i očekivao, pa sam potpuno polegao po vratu konja, tako da je metak prozviđao pored mene i zario se u prašinu.

Čim sam zamakao za prva stabla, okrenuo sam se i pogledao prema gradu. Sve je i opet bilo mirno, a starac je već bio nestao.

Pomislio sam na Cindy. Što će sada biti s njom? Kako ću joj reći što se dogodilo? Jadna djevojka, sada je ostala bez ikog svog.

— o —

Da ne duljim, umakao sam. Najvjerojatnije, nitko me nije slijedio. A zašto i bi? Ništa nisam opljačkao, nikog ubio. Samo sam nekoliko puta opalio iz puške, a to ni građanima ni starom strijelcu sa svjetlucavom stvarcom na prsiku nije mogao biti dovoljan razlog da krenu u potjeru za mnom.

Kao što rekoh, nisam imao teškoća da umaknem, ali sam se prilično pomučio da pronađem Cindy. Do ranča Rondellovih stigao sam noću, a po mraku sam i otišao, pa mi i nije bilo najjednostavnije da pronađem put. Ipak naposljetku, uz malo sreće, to mi je uspjelo.

Sve je izgledalo kao i kad sam prvi put ugledao ranč, ne sada sam bio zdrav i čitav.

I opet je Fellow zalajao, ali se umirio kad me je onjušio i prepoznao. Istog trena Cindy je otvorila prozor.

— Jeste li to vi? — upitala je.

— Samo ja, Cindy, samo ja — odvratio, ne skrivajući tugu u glasu.

Da, bio sam tužan. Iako mi se ni Chet ni Jago nisu svidali, njihova mi je smrt teško pala. Na svoj, malo čudan način, momci su ipak bili poštteni i brinuli su o sestri.

Trenutak kasnije Cindy je već bila na vratima. Jedva sam uspio sjahati da je pridržim. Klonula mi je u zagrljaj i zajecala.

— Jago... Chet... što... što se dogodilo? Jesu li... — promucala je.

Nisam morao odgovoriti. U mojem je glasu i te kako naslutila da su njezine strepnje i slutnje opravdane.

— Ne plači, Cindy — promrmljah. — Nisi sama! Izgubila si braću i to je strašno, no nisi sama. Ja sam ovdje, Cindy, i ostat ću uz tebe dok to budeš željela.

Čvrsto se privila uz me i glasno zajecala. Da, ja sam sada bio jedini koji joj je mogao i želio pomoći.

Zarekoh se da ću pomoći toj djevojci. Moram! I ona je meni pomogla u trenutku kad je izgledalo da mi više nema spasa. Njegovala me i pazila kao rođenog brata. Moram uzvratiti na isti način.

Moram joj dokazati da znam cijeniti ono što je za mene učinila.

VI

Ostali smo na ranču još tjedan dana i za to vrijeme pokušavali pronaći mjesto na kojem su Jago i Chet sakrivali novac. Braća su, naime, morala negdje na ranču ili u okolici skrivati plijen. U kući smo našli samo pet stotina pedeset i sedam dolara. Naravno, nije to bila mala svota, pogotovo neposredno nakon završetka rata, ali prema onom što su mi braća ispričala negdje je moralo biti sakriveno više od sto tisuća dolara.

Nismo ih pronašli. Možda je tako bilo i bolje, jer ukraden novac rijetko donosi sreću, a najvjerojatnije nikad ne bismo saznali kome su ga braća Rondell otela.

Što smo duže tražili novac, Cindy je pokazivala sve manje zanimanja za njega. Sedmog dana, dok smo sjedili za zajutarkom, to mi je rekla.

— Chuck, odvedi me oдавде. Ne želim ostati ovdje, niti se želim obogatiti novcem koji su moja braća negdje ukrala. Dovoljno smo dugo tražili. Možda su ga preko nekog posrednika položili u banku u nekom većem gradu. O tom mi nikad ništa nisu govorili, samo su mi uvijek obećavali da ćemo uskoro sve troje početi nov život i da ću živjeti kao dama. Da će mi kupiti glasovir i da ću imati vlastitu kočiju, baš kao otmjena gospođa. Hajdemo oдавде, Chuck, molim te!

Iduće noći, dok sam ležao pored Cindy u krevetu i osluškivao njeno mirno i duboko disanje, ponovo sam razmišljao o tome što će biti s nas dvoje i što bih morao poduzeti.

Da, Cindy i ja postali smo više nego bliski. Znao sam da ću zauvijek ostati s njom, ako to ona želi. Nije to bila samilost. Ne, zaista sam volio tu djevojku kojoj život dotad nije mnogo pružao. Želio sam je usrećiti i bio spreman na sve da u tom uspijem.

Pa ipak, nisam znao što ću. Tamo, pod sekvojom na Topolinom potoku, nedaleko istoimenog gradića, leži milijun dolara u zlatu. Jedan dio pripada meni. Ako ga tamo više nema, znači da su ga šestoeica mojih drugova već odnijela i u tom slučaju ne bi mi preostalo ništa drugo nego da potražim, svu šesticu, i od svakog uzmem svoj dio.

Da to učinim? Da krenem s Cindy do Topolinog potoka? Tko zna nisu li stanovnici gradića ipak nekako saznali za blago pod korijenjem divovskog drveta.

U jednom sam bio posve siguran, neću napustiti Cindy. Bio sam prvi muškarac u njenom životu i znao sam da me voli. Da nije tako, ne bi uradila ono što jest i ne bi sada ležala pored mene u istom krevetu.

Imala je, dakle, povjerenja u mene i bila sigurna da ćemo zauvijek ostati zajedno. Kako je onda mogu uvući u pustolovinu za koju ne znam kako će završiti?

Sedam narednika i milijun dolara u zlatu! Sedmorica momaka koji su u ratu zaboravili na pravila ljudske ponašanja i od kojih možda svaki želi sve zlato za sebe!

I s tim sam morao računati, jer nitko od nas nije svetac: bio sam govoto siguran da svaki od nas ima nešto protuzakonito na duši.

Što će se dogoditi ako s Cindy krenem onamo ili pokušam slijediti tragove ostale šestorice...

Pitanja, niz pitanja na koja je trebalo pronaći odgovor.

S druge strane, tu je bila Cindy. Mlada i lijepa djevojka, Andeo. S takvom bi djevojkom svaki muškarac poželio proživjeti cijeli život.

Nije li ona mnogo veća dragocjenost od svega onog zlata?

Uvijek iznova postavljao sam sebi sva ta pitanja, svjestan da se slijedećeg jutra moram odlučiti. Cindy je očekivala da je odvedem među ljude, što dalje od ove osame i pustoši. Željela je ući u život, i upoznati sve njegove strane, i ljube i ružne. Ukratko: željela je živjeti... Barem sada je to željela. Naivierovatnije će ubrzo promijeniti mišljenje, jer svaki čovjek jednom u životu osjeti potrebu da negdje stvori dom, mjesto gdje će ostati do kraja života. Jednog dana i Cindy će to poželjeti.

Nakon dugog razmišljanja odlučio sam da sutra dan inak krenem s Cindy u Topolin Potok. Tamo, u gradu, bit će joj bolje nego ovdje, a ja ću moći do rijeke da vidim je li zlato još na istom mjestu.

Odlučio sam da s ranča uzmemo sve što možemo upovjiti. Morao sam računati i s tim da neću naći zlato, a tada će nam biti potreban novac, da potražimo moje nekadašnje drugove ili da stvorimo vlastiti dom. I u jednom i u drugom slučaju svaki će nam dolar biti prijeko potreban.

Kad smo sutra dan prijepodne krenuli, iznenadio sam se koliko se stvari našlo u kolima. Cindy je, osim hrane i

odjeće, ponijela i nešto posuđa, malu ručnu crpku za vodu što ju je koristila u kuhinji, oružje, zamke za vukove i pume, zidni sat, stari, ali vrlo udoban naslonjač i štošta drugo. Velika kola... takva su se kola nazivala »pretriskom lađom«... kojima su nekoć braća Ronde'll u svoje skrovište dopremila sve što im je bilo potrebno za život, bila su natovarena gotovo do vrha.

Dva najsnažnija konja upregnuto sam u kola, a ja sam vodio još šest rasnih životinja. Za kola sam privezao i jedinu kravu što je bila na ranču, jer nije imalo smisla da je ostavimo.

Neupućeni promatrač mogao bi pomisliti da smo bračni par doseljenika ili farmera koji traži mjesto na kojem bi se smjestio, a to što smo vodili devet rasnih konja, moglo se objasniti tako da se bavimo uzgojem konja.

Bile su to prvorazredne životinje. Među njima bilo je i kobila. Sve životinje bile su žigosane veliki žigom u obliku ruže. Bio je to krupan žig, zacijelo zato da bi prikrrio ranije žigove, ali i vrlo praktičan, jer ga nije bilo lako izmijeniti.

I tako smo krenuli. Cindy je vozila kola, i to vrlo dobro.

Zaista, za tu djevojku kao da nije bilo teškoća. Nije bilo posla kojeg ne bi prihvatila i što je god radila, radila je pošteno i savjesno.

Ja sam jahao pred kolima, pokušavajući da pronađem što bolji put, koji su i konji koje sam gonio i kola mogli proći bez opasnosti.

Nakon dva dana stigli smo do ceste koja, prema mojim predviđanjima, mora voditi za Topolin Potok.

Osietih čudno uzbuđenje. Možda ću napokon ipak doći do zlata. Međutim, nisam dozvolio da Cindy išta primijeti. A zašto i bih? Lako se, moglo dogoditi da stignem prekasno i tada je bilo bolje da je ne opterećujem svojim brigama. No, moglo se isto tako dogoditi da nađem nekog od bivših drugova, koji možda čekaju da se svi skupimo.

Nije mi preostalo drugo nego da prihvatim događaje kako dolaze i uzdam se da me ni ovaj put sreća neće napustiti.

Već slijedećeg dana stigli smo do gradića. Bila je tu i crkva, vrlo stara i trošna zgrada u meksikanskom dijelu naselja; najvjerojatnije su je izgradili još španjolski osvajači.

Pogledao sam Cindy i pokazao glavom prema crkvi.

— Cindy, hoćeš li se udati za mene? — upitah. — Tamo ćemo naći čovjeka koji nas može vjenčati i izdati nam potvrdu o tom. Hoćeš li?

Čudno me je pogledala, a onda, nakon kraćeg razmišljanja, zaničkala glavom.

— Bolje je da pričekamo, Chuck — reče mirno. — Volimo se i zaista se dobro slažemo, ali bih htjela vidjeti hoće li se nešto promijeniti kad se nađemo među ljudima. Tamo gore, u onoj pustoši, bili smo potrebni jedno drugom. Možda ono što osjećaš za mene i nije ljubav nego samilost i zahvalnost. Ne, radije bih da malo sačekamo i vidimo hoće li sve između nas biti isto i kad se nađemo među ljudima. Shvaćaš li me, Chuck?

U prvi tren bio sam razočaran odgovorom, ali tada sam shvatio da je Cindy vrlo razumna. Ta djevojka ima više životnog iskustva nego mnoga zrela žena. Nije joj bilo stalo samo do papira koji bi potvrdio da je udata. Voljela me je, ali željela se uvjeriti da će tako ostati i kad više neće biti ovisna samo o meni. Moglo se dogoditi da jednom kad se nađemo među ljudima budemo još potrebniji jedno drugom nego sada. Dobro sam znao kako čovjek može biti usamljen među ljudima, no ona to nije znala.

Nismo se, dakle, zaustavili. Mjesto se zvalo Santa Cruz, ali na jugu je mnogo gradova s tim imenom, pa nisam bio siguran da li smo na pravom putu za Topolin Potok.

Produžili smo. Ponekad bih ja vozio kola, a Cindy jahala i tjerala konje. Sa zadovoljstvom sam promatrao njezne skladne i spretne pokrete.

Te noći bila je posebno nježna prema meni, kao da se želi iskupiti što nije pristala na vjenčanje.

— Znaš, Chuck — šapnula je — i onako smo već dugo muž i žena, a na pismenu potvrdu o tom možemo pričekati. Ona ionako nije najvažnija.

I opet sam morao priznati da je u pravu. Cindy je uistinu pametna djevojka.

— O —

Četiri dana kasnije napokon smo stigli u blizinu Topolinog Potoka. Odmah sam prepoznao krajolik i zelenu liniju topola pored rijeke.

Bilo je rano prijepodne i kose zrake sunca probijale su kroz guste zelene krošnje. Kad sam posljednji put bio ovdje, drveće još nije bilo ni zazelenjelo.

I na otočiću je sve bilo u zelenilu. Gusta krošnja divovske sekvoje gotovo se spajala s krošnjama topola na obalama.

Kad smo se približili rijeci, primjetih na obali, nasuprot otočića, kola i dvojicu ljudi kako upravo utovaruju poveći sanduk.

Ne utovaruju valjda zlato! Uplašio sam se, no tada razaznah da je sanduk lijes i tek tada premrh od straha!

Sto mu gromova, što rade s lijesom?

Potjerao sam konja, vukući za sobom i onih šest neosedlanih, ne obazirući se što je Cindy zaostala više nego inače.

Švaki je živac u meni treperio. Osjećao sam se kao da mi tisuću noževa probada tijelo. Na sreću, do rijeke je bilo još dovoljno daleko da se smirim i savladam uzbuđenje.

Ona dvojica stajala su pored kola, do koljena u vodi, i promatrali me. Na kaputu jednog od njih spazih šerifsku zvijezdu.

Odveo sam konje do vode, a onda prišao onoj dvojici.

— Koji je ono grad? — upitah, kimnuvši na pozdrav.

— Topolin Potok — odvrati muškarac sa zvijezdom, dotaknuvši prstom rub šešira. — Ja sam Ballangher, ovdašnji šerif. Namjeravate li u Topolin Potok?

— Ne znam. Žena i ja htjeli bismo pronaći mjesto na kojem bismo mogli ostati. Ako takvo što postoji u okolici Topolinog Potoka... no, tada bi se moglo reći da namjeravamo u Topolin Potok.

Nasmijao sam se, nastojeći da ostavim utisak prijaznog i prijateljski

raspoloženog čovjeka, iako je u meni sve treperilo.

I šerif se nasmije. Onaj drugi se samo naceri i kimne. Bio je to dugajlija mršavog, dugog lica, odjeven u crno. Pretpostavljao sam da je pogrebnik.

— Ja sam Paul Newman — predstavi se. — Stolar i pogrebnik u Topolinom Potoku. Uvjeren sam da će vam se naš grad dopasti, stranče, samo...

Newman iznenada zašuti i krišom pogleda šerifa. Međutim, Ballangher ne reče ništa, nego me samo odmjeri od glave do pete, a onda pogleda prema Cindy, koja se s kolima već približila.

Iskoristio sam trenutak i pogledao prema drvetu na otočiću. Tek sada primijetih ono što iz daljine nisam mogao vidjeti. Na jednoj od najčvršćih grana visila su tri užeta, koja su izgledala točno tako kao da ih je netko, upotrijebio za vješanje a onda odrezao krajeve s omčama, ne potrudivši se da se popne na drvo i odveže ih.

Kad sam ponovo pogledao šerifa i pogrebnika, primijetih da me pažljivo promatraju.

— Što to znači? — upitah, pokazujući na užad i na lijes. — Da niste nekog skinuli odozgo i strpali unutra?

— Upravo tako — odgovori šerif. — I opet je jutros jedan visio.

— Opet? — začudih se.

— To je već treći u posljednjih mjesec dana. Stranac. Hoćete li ga vidjeti? Kako ste rekli da se zovete?

— Ah, da! Zaboravio sam se predstaviti. Zovem se Chuck Daniels, a ono je moja žena Cindy. Već smo prilično dugo na putu i tražimo mjesto gdje bismo se skrasili... No, što je bilo s tim obješenim?

— Bilo bi dobro da ga pogledate. Možda ste ga za vrijeme svog dugotrajnog putovanja već negdje vidjeli. Moram iskoristiti svaku priliku da ga, možda, netko prepozna. Hajde, Daniels, učinite ono što vam je dužnost kao građaninu ove zemlje!

Popeo se na kola i podigao pokrov lijesa, toliko da sam se sedla mogao vidjeti mrtvacu.

Odmah sam ga prepoznao. Ollie Jackson! Jedan od nas što smo upravo na ovom mjestu sakrili zlato i nakon toga se razišli, da bismo što lakše umakli progoniteljima.

Nije bilo ni najmanje sumnje. Bio je to Ollie.

Dobro sam se savladao, tako da ni šerif ni pogrebnik nisu ništa primijetili. Osim toga, kako sam u sedlu bio viši i od kola i od lijesa morao sam se sagnuti da zavirim unutra, pa mi je šerif pokrio najveći dio lica.

Šerif, koji je stajao pored lijesa, pogledao me i nestrpljivo upita:

— No, onda? Poznajete li ga, Daniel-se?

Uspravio sam se i pogledao ga u oči. Potpuno sam vladao sobom.

— Ne, nikad ga nisam vidio. A što mu je to s rukom?

Sada se i šerif sagne i bolje promotri mrtvacu.

— Mora da ga je uhvatila zamka za vukove ili za pume. — reče. — Ruka mu je potpuno smrskana. Prije nego što su ga objesili, očigledno je upao u zamku za zvijeri, samo ne znam gdje. Već sam kod prvog mrtvaca pretražio sve unaokolo, ali nigdje nisam našao nijednu zamku.

— Kod prvog... Mislite, kod prvog obješenog? Zar je i taj...

— Sva trojica — prekine me šerif. U glasu mu se osjećalo i ogorčenje i bijes. — Na za'ost. Pa, dragi prijatelju, sada ste zacijelo izgubili volju da tražite mirno mjesto oko Topolinog Potoka, zar ne? Vjerojatno ćete što brže možete pobjeći sa ženom oдавде. Žena vam je vrlo lijepa, Daniels.

Osvrnuh se i primijetih da je Cindy s kolima stigla do vode i upravo napaja zapregu.

Za to vrijeme grozničavo sam razmišljao što ću odgovoriti šerifu. Još jednom sam ga pogledao, vrlo pažljivo. Bio sam svjestan da ga moram točno ocijeniti, jer o toj ocjeni ovise svi moji daljnji planovi. Ni pod koju cijenu ne smijem se prevariti, jer bi me to moglo vrlo skupo stajati.

Šerif Ballangher bio je srednjeg rasta, ali vrlo snažan, pa je izgledao širi nego viši. Moglo mu je biti više od trideset ili manje od četrdeset godina.

Najzanimljivije na njemu bile su sitne, ali vrlo žive oči, koje su me prodorno motrile ispod gustih, čupavih obrva.

Koliko sam mogao ocijeniti, težio je više od sto kilograma i nije izgledao nimalo miroljubivo.

— Nisam od onih koji se lako uplaše — rekoh. — Ni ja, a ni moja Cindy. Ako nam se ovdje svidi, neće nas ni ovo drvo za vješanje odvratiti od toga da u ovom kraju, ili negdje u blizini grada potražimo dom. Osim toga, siguran sam da će čovjek poput vas, šerife, učiniti sve da pronade te ljude koji strance hvataju u zamke za divlje zveri i nakon toga vješaju. No, jedno me čudi.

— Što? — Šerif je gorio od radoznalosti.

— Pa, sva trojica obješenih imala su smrskane ruke, a prirodno bi bilo da čovjek nogom nagazi u zamku za zveri, zar ne? Možda to i nisu bile zamke za vukove i pume. Možda su im nečim drugim razmrskali ruke.

— I ja sam pomislio na to.

Ponovno je pogledao u Cindy, i iako je bio od one vrste ljudi kojima se rijetko na licu ogleda što osjećaju, vidio sam da mu se veoma sviđa.

Tog sam trenutka shvatio da će se to neprekidno ponavljati. Cindy je bila suviše lijepa i morala se sviđati svakom tko je vidi. A onaj tko je jednom vidi ne bi je mogao brzo zaboraviti.

Sada sam mogao razumjeti Jaga i Cheta što su sestru držali zatočenu u onoj divljini. Djevoiku poput nje nisu ni u jednom gradu mogli ostaviti samu, jer bi je muškarci neprekidno opsjedali.

U ovoj zemlji, u kojoj je bilo vrlo malo žena, Cindy je morala izazvati brže kucanje srca svakog muškarca između sedamnaest i sedamdeset godina.

Ballanger nanakon odvrati pogled od Cindy. Shvatio je da baš i nije najpristojnije tako buljiti u tuđu ženu.

— Lijeni su vam konji, Danielse — reče, okrenuvši se konjima koji su uživali u vodi. — Uzećete ih?

— Da. Namjeravam se time baviti. Možda kupim još koje goveđu, uređim malu farmu. Tako sam otprilike zami-

slao, ali ne bih rado bio daleko od grada. U tom bih slučaju radije odustao od uzgoja stoke. Mislim da me možete shvatiti. Ne bih želio da mi žena bude suviše osamljena.

— U pravu ste — naceri se šerif i pri tom pokaže zube, koji su izgledali tako kao da bi bez teškoća mogli i kamen samljati.

— Dat ću vam savjet, i to samo zato što imate tako lijepu ženu i tako rasne konje — reče.

— Bit ću vam zahvalan, šerife.

Ballanger me ispitivački pogleda. Očigledno, želio se uvjeriti da li zaista mislim ono što govorim.

— Stari Jake Calhoun više ne može sam voditi svoju konjušnicu. Godine i reuma učinili su svoje, ali tako je gotovo sa svakim starim kaubojem, zar ne? Stari više ne može pošteno iščetkati konja, a čišćenje konjušnice vrlo je teško. Dobrodošao bi mu mlađi ortak, koji bi i sam nešto posjedovao, recimo manju svotu novca i nekoliko konja. Uvjeren sam da bi stari Jake bio zadovoljan i s manjim udjelom i nešto malo posla, samo toliko da se ne osjeća potpuno beskorisnim. Topolin Potok će rasti i trebat će konjušnicu uskoro proširiti. O tome brine major Allan Rubens. Otkako je on doselio ova-mo, svima je krenulo nabolje. Svojim novcem mnogo je pomogao čitavom kraju. Ako želite ostati ovdje, prijatelju, morat ćete se svidjeti našem majoru, jer bez njegove naklonosti nitko ovdje ne može uspeti.

Odmah sam shvatio što je posrijedi.

— I svi ovdje misle da je to u redu?

Šerif me pogleda i kimne.

— Major je vrlo bogat. Čim je stigao, počeo je ulagati i potpomagati naš kraj, a čini to i sada. Teksas je iz rata izišao siromašan kao crkveni miš. Nitko živ nije imao ni novčića. Živjeli smo razmjenjujući ono što smo imali. A onda je on doselio i sve počeo plaćati gotovinom. Kupovao je zemlju, goveda, konje, počeo graditi kuće, nabavljati ratarski alat i sve ostalo što je ljudima bilo potrebno. Pomaže svim farmerima i rančerima na pedeset milja unaokolo. Plaća čak i mene, jer je grad presiromašan da bi vlastitim novcem mogao plaćati šerifa. Dogovorite

se s majorom Rubensom, prijatelju. Ako mu se svidite, uvjeravam vas da ćete ovdje biti zadovoljni, jer se ovaj kraj vrlo brzo razvija. Jeste li me razumjeli?

— Hvala vam, šerife. Doista sam vam zahvalan za taj savjet.

— Ah — šerif odmahne rukom — najvjerojatnije sam to učinio zbog vaše lijepe gospođe. Takvoj bi ženi svatko rado pomogao.

Nakon toga je zašutio i shvatio sam da je za njega razgovor sa mnom bio završen. Bio sam siguran da inače ne drži tako duge govore. Više je nalikovao čovjeku koji mnogo više radi a manje govori.

Okrenuo mi je leđa, naklonio se Cindy, koja je stajala pored naših kola. a onda sjeo na kola s lijesom i prihvatio uzde.

Stolar i pogrebnik Paul Newman za cijelo vrijeme razgovara nije prozborio niti riječi. Kad je vidio da je šerif završio, pride mi i potapša me po ramenu.

— Zaista ne bi bilo loše kad biste mogli postati Calhounov ortak — reče. — Iza konjušnice je i lijep komad neobrađene zemlje, koju biste mogli dobiti, ali morali biste imati barem malo novca.

— Malo imam.

I on se popeo na kola, a šerif onda ošine konje.

Dugo sam gledao za njima, a onda se ponovo okrenem prema drvetu na otočiću, na kojima, su visila tri užeta.

Ollie Jacksona su posljednjeg skinuli s njega. Tko su bili prva dvojica? Još koji od mojih bivših ratnih drugova, ili neznanci, koji su se slučajno zatekli u ovom kraju?

Moram to saznati. Neću se smiriti dok ne saznam da li su i druga dvojica bila iz naše grupe.

Jedva sam nekako odvojio pogled od krajeva užadi što su se polako nji-hali na vjetru.

Ne prijeti li i meni takvo uže?

Vrlo bi lako i mene mogla zadesiti sudbina jadnog Jacksona i one nepoznate dvojice ako me netko ovdje prepoznata kao jednog od sedmorice koja

su pod korijenjem divovskog drveta na otočiću zakopala tovar zlata.

Dakle, nepoznat i nemilosrdan ubojica postavio je zamku, najvjerojatnije pod sekvojom, i svaka budala koja je puzala ispod divovskog korijenja u potrazi za skrivenim zlatom uhvatila se u zamku za divlje zvijeri, koju je netko tamo ostavio umjesto zlata.

Doista podlo! Onom tko se domogao zlata nije bilo dovoljno što se obogatilo, već je pod svaku cijenu htio uništiti svakog tko je znao za zlato.

Ako je uistinu tako, tada je gotovo sigurno da su i prva dvojica bili moji bivši drugovi, jer nisam vjerovao da je još netko osim nas sedam znao za tajnu zlata.

Da nije netko od naših poželio sve zlato prigrabiti za sebe i sačekivao jednog po jednog od nas, namještao mu stupicu, a zatim ga ubio?

Morao sam riješiti tu zagonetku, jer o tom ovisi i moja vlastita sigurnost. No, ne smijem dulje ostati na tom mjestu, jer netko vjerojatno budno motri to mjesto i moje mu se ponašanje moglo učiniti sumnjivim.

Okrenuo sam konja i odjahao do Cindy, koja je sišla do rijeke i umivala se.

Sjašim i pridružim joj se. Bio je divan osjećaj zagnjuriti lice u svjež, bistru vodu i sprati sa sebe znoj i prašinu. Pa ipak, sada mi to nije prijalo kao inače. Bio sam silno zabrinut.

Cindy je stajala pored mene i pružila mi ručnik kad sam završio s umivanjem.

— Što je bilo u sanduku? — upita. — Što su ti pričali? Ono je bio gradski šerif? Je li ovo Topolin Potok?

Ukratko prepričah razgovor.

Uozbiljila se i pogledala me u oči.

— Nikad te još nisam upitao, ali možeš li mi sada odgovoriti da li smo iz određenog razloga došli ovamo. Da ili ne?

Potvrдно kimnuh.

— Važno ti je da ostanemo ovdje, barem neko vrijeme?

Ponovo kimnuh.

— Dobro, ostat ćemo. Imam povjerenja u tebe. Poslije ćeš mi sve objasniti.

ti, zar ne? Jednog ću dana sve saznati. Je li tako?

— Možda i vrlo brzo.

Uzjahao sam i potjerao ostalih šest životinja preko rijeke na drugu obalu.

Kad sam već prošao pored otočića i gotovo stigao na drugu stranu, primijetih nizvodno na obali među drvećem ribiča koji je sjedio i pažljivo motrio u vodu. Bio je, najvjerojatnije, Meksikanac ili barem mješanac, sudeći prema odjeći i šeširu.

Bio sam gotovo siguran da je upravo on taj koji budno pazi na svakog tko se približi otočiću.

Istjerah konje na obalu. Cindy me slijedila s kolima.

Pred nama, na udaljenosti od otprilike dvije milje, u prostranoj ravnici ležao je grad okružen rijetkim drvećem i grmljem.

Grad se nalazio na vrlo povoljnom mjestu i mogao se nesmetano širiti na sve strane. Sa sjevera vodila je do njege široka cesta, koja najvjerojatnije završava negdje daleko na jugu, u Laredu na Rio Grande, tik uz meksičku granicu.

Možda je baš tom cestom prije gotovo trideset godina prolazila teksaška armija generala Houstona krećući u bitku na Jacintu, u kojoj je porazila generala Santa Annu.

Da, Topolin Potok nalazio se na jednom od najvažnijih putova u zemlji i imao je sve uvjete da se razvije u veliki grad.

Cindy je sada tjerala konje brže nego dotad, što se kravi privezanoi za kola očigledno nije svidjelo, jer je počela mrzovoljno mukati.

Zurilo nam se. Htjeli smo što prije stići do cilja. Cindy nije ni slutila u što ću se upustiti u tom gradu. Nisam htio još ništa govoriti. Zašto bih je nepotrebno uznemirio. Ionako će, prije ili kasnije, sve saznati.

VII

Kad smo ušli u dvorište konjušnice, primijetih na vratima staje malog, pogrbljenog čovjeka. Mahnuo nam je rukom i krenuo u susret. Teško je

hodao i izgledao stariji nego što je stvarno bio. Najvjerojatnije je proveo u sedlu kao kauboj više od četrdeset godina i sjećao se još i onog doba kada je ovaj kraj pripadao Meksiku, a možda je i sudjelovao u bici kod Alamo.

Prišao nam je i dotaknuo kažiprstom obod starog, umašćenog šešira. Ni on nije propustio priliku da pažljivo pogleda Cindy. Koliko ga god mučila kostobolja, još je volio pogledati lijepu ženu.

— Mogu li vam pomoći, mladi ljudi? — upita kreštavim glasom.

— Najpotrebniji nam je koral za konje i hrana za njih, a i mjesto gdje bismo mogli ostaviti kola. Koliko bi to sve stajalo na dan? Da, zovem se Chuck Daniels. Ovo je moja žena. Moglo bi se dogoditi da ostanemo u Topolinom Potoku i da se čak i uortačimo s vama, mister Calhoun. Sreli smo na rijeci šerifa Ballanghera i on nas je uputio k vama, ali ne znam je li malo pretjerao kad je rekao da bi vam trebao mladi ortak.

Prodorno me pogledao. Koliko je god izgledao star, mozak mu je odlično radio; vidio sam to po pogledu njegovih očiju. Bio je to jedan od onih kauboja starog kova koji su živjeli potpuno za svoj poziv i kojeg je samo starost i bolest potjerala iz sedla. Nalikovao mi je na ostarjelog sokola, koji više ne može letjeti. — Da — reče nakon kraćeg razmišljanja — šerif je u pravu. Doista bi mi trebao mladi ortak. Ako vam se grad sviđa i ako niste lijenčina, a osim toga imate i nešto kapitala... recimo pet stotina dolara i ove konje... no, u tom slučaju mogli bismo pokušati zajedno. U posljednjih pet godina uložio sam u sve ovo što vidiš više od tisuću dolara. Do prije dvije godine mogao sam još dobro raditi, ali sada mi je svakog dana sve teže. No, pogledajte sami i razmislite, pa ćete mi za koji dan reći što ste odlučili. Mogao bih vam tada isprazniti jednu sobu, tako da se za prvo vrijeme smjestite, ali bi tvoja žena morala kuhati i za mene i brinuti se o mom rublju. To bi bilo lijepo od nje.

Sažalih se nad njim, ali nisam dao da to primijeti. Usprkos starosti i bole-

sti, bio je ponosan i nije želio samilost, već poštenu pogodbu. Nudio je što ima, ali je za to htio nešto i dobiti.

Cindy mu priđe i pruži ruku. Pomalo zbunjeno, starac prihvati ruku i skinje šerir.

— Ako ostanete ovdje i ako dobijete djecu, možete se nesmetano širiti i dograđivati. Imam dovoljno zemlje. Moje je sve ovo do rijeke. Imamo čak i školu u gradu. Major se pobrinuo da dovede učiteljicu za našu djecu... Da, morate poći i k njemu ako želite ostaniti ovdje i uortačiti se sa mnom.

I opet je spomenut major! Očigledno, u Topolinom Potoku i oko njega uživao je velik ugled.

— O —

Topolin Potok bio je lijep gradić. Posvuda između kuća bilo je drveća i zelenila, a kako je najvjerojatnije naselje ležalo na zemljištu bogatom vodom, gotovo pred svakom kućom bila je crpka ili bunar.

Već se smračilo kad smo krenuli u grad. Odlučili smo da odemo u restoran na večeru.

Za Cindy je to bio poseban doživljaj. Mogao sam je shvatiti, jer je tolike godine živjela s braćom u onoj pustoši i nerijetko danima ostajala sama s psom.

Ah, da! Kad smo odlazili s ranča htjeli smo povesti i psa, ali životinja nije htjela. Ostao je na ranču, najvjerojatnije da čeka gospodare koji se nikada neće vratiti. Kad smo ga silom htjeli povesti, razgoropadio se i počeo ujedati, tako da nam nije preostalo drugo nego da ga ostavimo. No, Fellow je bio i te kako sposoban da brine sam o sebi. Pa ipak, nadali smo se da će možda krenuti našim tragom i sustići nas, ali do tog dana to se nije dogodilo.

No, vratimo se važnijim događajima. Za Cindy je večera u restoranu, među tolikom ljudima, bila isto takav doživljaj kao što je za mladu djevojku iz otmjenog društva prvi ples i ulazak u društvo odraslih.

Cindy je uživala što se nalazi među ljudima i nije je nimalo smetalo što je sa svih strana promatraju s neskriivenim divljenjem.

Najveći dio gostiju bili su građani Topolinog Potoka, poslovni ljudi i trgovački putnici, ali je tu bilo i nekoliko tipova čiji mi se pogledi nisu sviđali. Oštro sam ih odmjerio i oni su ubrzo shvatili da sa mnom nema šale i da će biti bolje ako se drže podalje od Cindy i mene.

U mislima sam se cijelo vrijeme zadovoljno smješkao... ako se uopće može reći da se čovjek u mislima smješka. Shvatio sam, naime, da je to cijena koju mora platiti svaki muškarac koji se pojavljuje u društvu lijepe žene. Među ljudima takva žena ne pripada samo njemu. Svi imaju pravo da joj se dive, a uvijek bi se našao i pokoji koji bi je svlačio pogledom. Takve bezobrazne tipove bilo je vrlo lako prepoznati. Na licima im se posve jasno moglo čitati što misle.

Smješkao sam se, iako za to uopće nije bio trenutak. Glava mi je bila prepuna briga. Uvijek iznova misli su mi se vraćale do otočića na rijeci i mrtvog Jacksona, jadnog Olliea kojeg su upravo skinuli s grane kad sam se pojavio.

Kakva čudna slučajnost! Ne, slučaj nije bila prava riječ. Bio je to prst sudbine, koja mi je i opet jednom bila naklonjena i upozorila me na opasnost.

Uistinu sam imao sreće! Da sam došao sam bez Cindy, najvjerojatnije bih sačekao mrak i tada potražio zlatu. Vjerojatno bih, kao što je Ollie prije mene i ona dvojica o kojima još ništa nisam znao, upao u zamku za čukove i završio kao i oni.

Zaista sam imao sreću što sam našao sklonište u Rondellovih i sada stigao dovede s Cindy. No, da li će me sreća i dalje služiti ili ću i ja skončati na onoj istoj grani divovske sekvoje?

Sva ta pitanja mučila su me za vrijeme večere, ali sam nastojao da Cindy ništa ne primjeti. Pričao sam joj o svemu i svačemu, zabavljao je i ona se često i od srca smijala.

Smrt braće Cindy je brzo preboljela, ali nije to bilo zato što je bila površna i bezosjećajna kao tolike mlade djevojke koje sam poznavao. Cindy bijaše navikla da podnosi udarce sudbine. Djevojka koja je odrasla u siroti-

štu i nakon toga godinama živjela u divljini s braćom, lopovima i razbojnicima, nije mogla biti osjetljiva kao kakva djevojka iz grada.

Kad smo povećerali, iznenada se pojavio šerif Ballangher, koji je cijelo vrijeme očigledno sjedio negdje iza naših leđa i čekao zgodnu priliku da nam priđe.

Ponovo je zadivljeno pogledao Cindy, ali se onda, vjerojatno, ipak sjetio da nije došao zbog nje.

— Najavio sam vas majoru, Daniels. On večera u stražnjoj prostoriji i želio bi vidjeti vas i vašu lijepu gospođu. Znafe, zanima ga svaki mogući novi građanin našega grada. Hoćete li sa mnom?

Odmah sam ustao, uhvatio Cindy pod ruku i krenuo za šerifom. Zanimao me taj tajanstveni major.

Nekoliko gostiju, koji su sjedili za stolovima pored našega, očigledno su znali kamo nas šerif vodi i koliko bi važan za nas mogao biti razgovor s majorom. Bio sam uvjeren da već cijeli grad zna za nas, jer sam u prolazu dva, tri puta čuo kako šapću za nama:

— Sretno!

Šerif otvori vrata pokrajnje prostorije i propusti nas, ali uđe za nama i stane pored otvorenih vrata.

Major je sjedio za bogato prostrtim stolom, ukrašenim svijećama, i jeo.

Posluživao ga je visok, snažan momak, pravi gorostas. Bio je viši od dva metra, ali su njegove ogromne šape tako spretno baratale tanjurima, zdjelama i čašama da me je zadivio.

Vidjelo se na prvi pogled da se major razumije u jelo i zna uživati u njemu.

Prepoznao sam ih! Obojicu! Prepoznao sam ih iako sam ih pri prvom susretu vidio samo nekoliko sekundi.

Obojica su bili u grupi koja je pratila pošiljku zlata i koju smo savladali. Major Rubens je predvodio oružanu pratnju i bio je odgovoran za zlato.

Sada, kad sam ga ponovo vidio u svijetlu svijeća, sjetio sam se svega.

Kako se samo borio! Primijetio sam ga nekoliko puta za vrijeme okršaja, najprije na konju, sa sabljom u jednoj i koštom u drugoj ruci. Borio se kao đavo, a pri tom još i bodrio

svoje vojnike da izdrže i pobiju nas, proklete buntovnike. Neprekidno im je dovikivao da nas mogu pobijediti samo ako će se svi hrabro boriti. Bio je vođa kakvog je svaki vojnii mogao poželjeti.

Da, prepoznao sam ga. Čovjeka kao što je on bilo je dovoljno vidjeti samo načas i više ga nikad nećete zaboraviti.

Nije bio visok. Naprotiv, bio je niska rasta i mršav poput lovačkog psa. Na košćatom, suncem, opaljenom licu, primijetih nekoliko ožiljaka.

Da, to je on. Sjetih se da sam za vrijeme bitke dva puta pucao na njega, ali sam ga nakon toga izgubio iz vida.

I gorostasa sam prepoznao. Tada, u borbi, nosio je oznake narednika na uniformi i nije se borio ništa lošije od svog majora. I on je bio jedan od onih koji su nam zadali najviše muke, ali su na kraju okršaja i major i on ležali nepomično na zemlji.

Nas sedmorica odmah smo krenuli sa zlatom i nismo se pobrinuli čak ni za naše pale drugove.

Sve to izronilo je u hipu u mom sjećanju dok sam s Cindy prilazio stolu.

I major i njegov posilni pažljivo su nas promatrali, Cindy pažljivije nego mene, pa zato i nisu primijetili što se u meni zbiva.

No, dotle sam ponovo zagospodario sobom, svjestan da me neće prepoznati... da me, zapravo, i ne mogu prepoznati. U vrijeme kad smo se sukobili nisam još imao na licu ožiljak od sablje.

Major i narednik mogli su se sjećati mog lica kakvo je bilo prije borbe. Od tada mi se lice prilično izmijenilo, ponajviše zbog ožiljka, ali i brkova koje prije nisam nosio.

Ne, nisu me mogli prepoznati i taj osjećaj ulio mi je sigurnost.

— Gospodine — rekoš — počašćeni smo što ste nas pozvali. Zovem se Chuck Daniels, a ovo je moja supruga Cindy. Otkako smo ovdje, u Topolinom Potoku, neprekidno slušamo o vama. Ova će vam zemlja jednog dana morati podići spomenik.

— Ne pretjerujte, Daniels — odvrati major. — Moram vas zamoliti da mi

oprostite što ne ustajem da bih vašoj lijepoj gospođi odao dužno poštovanje. Na žalost, ja sam bogalj. Zahvaljujući tom prokletom ratu. Zato sam morao napustiti službu. Molim vas, gospodo, dozvolite da ostanem sjediti!

Sutio je nekoliko trenutaka i pažljivo nas promatrao, onda upita:

— Jeste li i vi bili u ratu?

— Da, prve dvije godine — odgovorih mirno. — U teksaškoj brigadi generala Jacksona, ali sam u drugoj bici kod Bull Runa, kad smo pobijedili unionističku vojsku generala Popea, bio teško ranjen. Bilo je to tridesetog kolovoza šezdeset druge. Tada su me optustili iz armije, ali sam i dalje radio za nju, jer sam kao kauboj nabavljao i gonio konje za armiju. Mislim da je i to nešto vrijedilo.

— Naravno, prijatelju, naravno — suglasio se major i blagonaklono osmijehne. — Bili ste, dakle, čovjek vjeran Konfederaciji. U ratu smo bili neprijatelji, jer sam ja bio oficir Unije, ali sada vas pitam, kao čovjek čovjeka: da niste jedan od onih Teksasana za koje rat još traje? Razmislite dobro prije nego što odgovorite. Ja sam bivši oficir Unije i pomažem ovdje, u srcu Teksasa, vlastitim novcem nekadašnjim neprijateljima da obnove zemlju. Čovjek mora zaboraviti prošlost. Sada je mir, ali mnogi to neće ili ne žele shvatiti. Što vi mislite o tom. Danijele?

Pogledah ga u oči.

— Svi smo mi Amerikanci i moramo složno pomagati jedni drugima da što brže uklonimo posljedice rata. Nakon što smo razjasnili sporno pitanje naše nacije i nakon što je i Lincoln stradao od ruke onog fanatika, ne smijemo dopustiti da ponovo pogriješimo. Moramo se truditi da ovu našu zemlju učinimo što bogatijom i što sretnijom. Tako ja o tome mislim.

Major zadovoljno kimne i pruži nam desnicu preko stola.

— U tom slučaju, dobro došli u ovaj kraj. Ako vas snađu bilo kakve teškoće, ljubedno mi se obratite. Ovo je Bill Buchanan, moj pomoćnik. Ako vam išta zatreba, javite mu se i on će me obavijestiti. Treba li vam sada pomoć? Mislim novčana?

— Još ne. Hvala vam, gospodine.

Major kimne, a to je značilo da možemo ići.

Za sve to vrijeme šerif je bez riječi stajao pored vrata. Sada i on krene za nama i sjedne za naš stol.

— Da, on je Jenki — promrmlja — ali to nikog ne smeta. Jednom se ipak mora prekinuti s ratom i neprijateljstvima. Zahvaljujući majoru, ovaj će kraj procvjetati. S njegovom pomoću napredujemo mnogo brže nego bilo koji drugi dio Teksasa. Pa, onda, želim vam mnogo sreće!

Šerif još jednom pogleda Cindy, a zatim ustane i iziđe.

— Taj se zaljubio u tebe, Cindy — nasmijah se. — Svi koji te vide odmah se zaljube u tebe. Morat ću paziti na tebe kao vuk na svoj plijen.

— A kakav je to plijen? — upita Cindy smješkajući se.

— Malo, divno, bijelo janje, koje bi svi vrlo rado proždrlili.

— Ali, janje to ne bi dopustilo — odvrati Cindy, a u očima joj se pojavio izraz koji nikad ranije nisam primjećivao.

Bila je to odlučnost, možda čak i grubost. Ne, Cindy zaista nije bespomoćno janje. Dovoljno je dugo živjela s braćom da bi naučila nešto od njih i znala sebi pomoći kad to bude potrebno.

Prije nego što smo krenuli na spavanje prošetali smo gradom.

Bila je ugodna noć. Zrak, zagrijan, vrelim sunčevim zrakama, počeo se hladiti, ali još nije bilo hladno. Mjesec i zvijezde blistali su nad nama, a posvuda u gradu gorjela su svjetla.

Osluškiivali smo zvukove grada koji se spremao na počinak: pjesmu i plač djece, glasove muškaraca i žena u kućama, svirku gitare iz jednog vrta, lajež pasa. To mnoštvo šumova, tonova i zvukova miješao se u ugodan šum malog grada, na koji se čovjek vrlo brzo navikava.

— Kako je to divno — ponavljala je gotovo neprekidno Cindy. — Više neću slušati samo kojote, vukove i sove. Napokon čujem ljude i nalazim se među njima. Znam, ima ih svakakvih... i dobrih i loših, a i onih koji su malo na jednoj, a malo na drugoj stra-

ne I mi pripadamo ovim posljednjima. Ponekad smo dobri, ponekad zli, a ponekad opet želimo učiniti dobro, ali se dogodi zlo. No, takav je život među ljudima, zar ne? Nije li ipak lijepo kad čovjek više nije sam?

Potvrдно kimnuh.

Još sam razmišljao o onoj dvojici koju su objesili prije Jacksona. Tko su oni bili?

Postojale su samo dvije mogućnosti da to saznam: da na groblju iskopam njihove ljesove, ili pogrebника i šerifa upitam kako su izgledali. Međutim, posljednje je bilo nesigurno, jer opis nekog čovjeka nikad ne može biti potpuno točan, ali i vrlo opasno.

Time bih i ja postao sumnjiv. Svi bi shvatili da sam i ja jedan od onih koji žele pronaći skriveno zlato.

Bio sam, doduše, siguran da se zlato više ne nalazi pod drvetom na otočiću, ali je sekvoja klopka.

Sjetih se i majora. Shvaćao sam što se događalo s tim čovjekom. U onom okršaju nije samo ostao bez zlata o kojem se morao brinuti, već je bio i tako teško ranjen da je zauvijek ostao bogalj. Morao je napustiti službu u armiji u kojoj bi ga, da je obavio zadatak, čekala blistava karijera. Međutim, major je doživio dvostruki poraz: izgubio je i zlato i zdravlje.

Što se događa u takvom čovjeku?

Slavohlepan čovjek doživio je poraz i postao bogalj. Da, major Rubens bijaše slavohlepan; to se i sada moglo primijetiti. Bio je od onih ljudi koji su kadri uraditi sve samo da bi došli do cilja koji su sebi odredili.

Onaj orijaš, njegov bivši narednik, bio mu je desna ruka i pomoćnik u ostvarivanju planova. Taj div, koji ga je čak i posluživao za stolom, bio mu je pseći odan. To sam odmah opazio.

Međutim, bio je tu i treći, onaj što je sjedio među drvećem na obali rijeke i pretvarao se da peća, a zapravo je budno pazio hoće li se netko približiti otočiću.

U noći taj ribič zacijelo mijenja mjesto. Možda čak i nije sam, jer ne bi mogao danonoćno paziti na otočić. Vjerojatno spava negdje u blizini, pouzdavajući se u to da će čuti zvuk zatvara-

nja stupice i bolne krikove žrtve. Čovjek kojem stupica za divlje zvijeri razmrska ruku ne može pobjeći.

Tako bi to moglo biti.

Te misli neprekidno su mi prolazile kroz glavu dok sam sa Cindy išao kući.

Kući! Kako to lijepo zvuči! Napokon sam, nakon četiri godine rata i lutanja, našao dom; doduše, vrlo skroman, ali ipak dom.

I Cindy je vjerojatno osjećala isto što i ja, jer je pred ulazom u dvorište konjušnice iznenada zastala, privinula uza me i poljubila me. Mjesto je bilo mračno i bio sam siguran da naš nitko ne može vidjeti.

— Hvala ti, Chuck — prošapta nježno. — Hvala ti što si me doveo ovamo. Iako još ne znam zašto smo došli baš u ovaj grad, ovdje mi je divno. Pa ipak, polako postajem radoznala, veoma radoznala. Kad ćeš mi reći zašto smo došli baš ovamo, dragi?

— Ubrzo, Cindy.

Još joj ništa nisam htio reći o svojim namjerama, bilo je prerano za to.

Moj odgovor je zadovolji i nije me dalje ispitala.

Kad smo stigli pred kuću Jakea Calhouna, starac je sjedio na klupi ispred nje i pućkao lulu.

— Onda? — upita starac.

— Ostat ćemo — odvratih. — Dobili smo i majorov blagoslov. Uvjeren sam da ćemo se dobro slagati, Calhoun. Nisam lijenčina i razumijem se ponešto u konje. Znam pomalo i potkivati, a vidjet ćete da brzo učim i da neću dvaput pogriješiti u istoj stari.

— A ja posve pristojno kuham — nasmije se Cindy.

Na to starac ustane i pruži ruku najprije Cindy, zatim meni.

— Odlučio sam da vam cijelu kuću stavim na raspolaganje. Meni će biti dovoljna i sobica uz staju — reče. — Ionako sam ovu kućicu izgradio samo zato što sam vjerovao da ću se oženiti, ali ona na koju sam bacio oko nije me htjela. Radije je pošla kćeri u Noga'es. Očigledno, to i nije bila prava ljubav.

Jake Calhoun se nasmije i krene prema staji.

— Smjestite se udobno — dobaci nam preko ramena — Što se mene tiče, najbolje se osjećam pored konja.

Pogledali smo za njim, znajući što u tom trenutku osjeća. Bio je tužan i zadovoljan u isto vrijeme. Znao je da će mu sada biti lakše, ali i to da se mora povući. Osjećao se poput kartaša koji je sav ulog stavio na jednu kartu i nadao se da će mu ta karta donijeti dobitak.

Ta karta sam ja. Poklonio mi je svoje povjerenje i nadao se da ga neću prevariti. Nadao se i da će sudjelovati u našem životu i da više neće biti tako usamljen kao prije.

Povedoh Cindy u kuću i upalih petrolejsku svjetiljku što je stajala na stolu. Sve je tu zaista bilo vrlo primitivno i jednostavno, ali s ono nešto stvari što smo dovezli sobom mogli smo se posve dobro smjestiti i stvoriti ugodan dom, a starom ću kauboju pomoći da pored staje izgradi i pristojan kutak za sebe.

Pođoh do kola da donesem ono što će nam trebati za prvu noć i odjednom primijetih da nisam sam.

Serif Ballangher stajao je naslonjen na ogradu bunara.

— Sve u redu? — upita kad sam mu prišao.

— Da, sve je u redu, ali...

— Što? — upita mirno.

— Onaj obješeni... Neprekidno mislim na njega. Osim toga, rekoste mi da ste našli još dvojicu prije njega i da su svima bile razmrskane ruke. To mi nikako ne da mira, možda zato što sam vidio onog mrtvaca u sanduku. I još me nešto muči.

— Što? — upita prilazeći tako blizu da sam ga mogao dotaknuti.

— Ovaj grad — promrmajah. — Ljudi u njemu tako su mirni, prijazni i prijateljski. Čini mi se kao da uopće ne znaju da nedaleko oдавде postoji drvo na kojem su već trojica...

Zašutio sam jer nisam našao pravu riječ, a nisam više ni posve točno znao koliko mogu ispitivati a da ne postanem sumnjiv. Naposljetku ipak nastavim:

— Smeta me što građani uopće ne žele shvatiti da u njemu živi krvnik koji tek tako vješa ljude. Građani bi

ipak morali nešto poduzeti, ili barem govoriti o tom, ali svi šute kao da se ništa ne događa. To ne razumijem i to me smeta.

— Da — kimne šerif — Trojica obješenih. Naravno, saznalo se za to kad smo ih sahranjivali na našem groblju. Paul Newman voli mnogo pričati, naročito kad malo popije. No, ne znam zašto bi se građani morali uzbuđivati zbog nekoliko stranaca koji su pali kao žrtve nečije osvete. Ovdašnji ljudi brinuli su do prije nekoliko tjedana vlastite brige. Borili su se da prežive, jer nakon rata nije lako. Tek nas je major oslobodio briga. Ova trojica obješenih nisu bili naši ljudi.

Već se htio okrenuti i najvjerojatnije, nastaviti noćni obilazak grada, što mu je kao šerifu bila dužnost, ali ga zadrži moje pitanje.

— Kakvi su to bili ljudi... mislim ona prva dvojica?

Šutio je, a po njegovom držanju osjetih da se u njemu budi sumnja. Čak je počeo i posve drugačije disati. No, onda se savlada.

— Kakvi su bili? — ponovi mirnim glasom. — Pa, isti kao i ovaj posljednji, kojeg ste vidjeli, Danielsa. Možda su bili zlikovci i samo su dobili zasluženu kaznu. Da, bili su to momci naših godina, ali ih nitko nije poznao.

Osjetih kako Ballangher očekuje da ga i dalje ispitujem, ali nisam to htio.

Na to se šerif okrene prema kući u kojoj je sada bilo svjetlo. Cindyjina sjena nazirala se iza zavjesa na prozorima.

— Žena vam je vrlo lijepa — promrmija, okrene mi leđa i ubrzo nestane u tami.

Stajao sam još nekoliko trenutaka i gledao za njim. Nagonski sam osjećao da se moram čuvati šerifa, iako nisam točno znao zašto. Osjetio sam da se nešto dogodilo u tom čovjeku kad sam ga upitao za prvu dvojicu obješenih, ali nisam mogao otkriti što je to bilo.

Slutio sam da bih mogao imati priliku s Ballangherom, ali o tom sada nisam želio razmišljati.

Pođoh do kola po stvari i vratih se k Cindy.

Ta djevojka zaista je znala pomoći čovjeku da zaboravi brige i teškoće.

VIII

Narednih nekoliko dana prošlo je vrlo brzo. Imao sam pune ruke posla, a i Cindy bi svaku večer padala s nogu od umora.

Međutim, posao je lijepo napredovao. Cindy je uredila kuću, a ja sam pomogao Calhounu da temeljito uredimo konjušnicu i čak uspio popraviti slomljeni obruč na velikom kotaču poštanskih kola. Stari Jake i kočijaš pomagali su mi u tom. Nije to bilo lako, jer je obruč zaista bio vrlo težak, ali sam naposljetku uspio. Načinio sam pravu kovačku vatru, usijao željezo i spojio ga na slomljenim mjestima.

— Dobro si to obavio — pohvali me stari Calhoun kad je bilo završeno. — Vrijedan si momak i razumiješ se u posao. U prvi sam se čas bojao da ćeš upropastiti obruč u prejakoj vatri, ali uradio si sve dobro. Kao pravi kovač, samo što smo pri tom potrošili sav kvarcni pijesak. Dolje na rijeci ga ima. Donijet ću...

— Ne, poći ću ja! Na kojem ga to mjestu ima?

Starac mi opiše mjesto i malo zatim već sam jahao prema rijeci. Sad sam imao dobar razlog da se tamo pojavim a da to ne bude sumnjivo.

Jahao sam uz rijeku tražeći mjesto što mi ga je Jake opisao, kad ponovo primijetih ribiča na drugoj obali. To me potpuno uvjeri da momak zaista pazi na put do rijeke, na otočić i na sekvoju.

Nije moglo biti slučajno da i nakon nekoliko dana taj neznamac sjedi na istom mjestu na kojem sam ga primijetio kad sam prvi put s Cindy stigao do rijeke.

Zaustavim se i pogledam na drugu obalu, prema njemu.

I on pogleda mene. Da, bio je Meksikanac. Možda zato i tako savjesno obavlja posao, jer samo čovjek s indijanskom krvlju u žilama može tako strpljivo, iz dana u dan, sjediti na jednom mjestu i noći i noći spavati u blizini drveta za vješanje.

Za to je bila potrebna vučja strpljivost i izdržljivost Indijanca, jer je

nedvojbeno da sjedi ovdje ne danima, nego tjednima, a da ni s kim ne može porazgovarati.

Bio je srednjeg rasta, ali snažan i okretan. Poznavao sam taj tip ljudi.

— Grizu li ribe? — upitah.

— I te kako! Svakog dana ponešto ulovim i prodajem ih majoru. Njegov čovjek dolazi po njih. Oh, major zna što znači dobra riba, a ovdje su najbolje pastrve u cijelom kraju. Baš ovdje, na ovom mjestu.

Kimnuo sam i htio produžiti, ali me Meksikančev glas zadržao.

— Zovem se Juan Ortriges. Vi ste, zacijelo, novi ortak Jakea Calhouna, zar ne? Što ćete s tom vrecom? — upita pokazujući na vreću za pijesak koju sam nosio prebačenu preko ramena. — Zar ćete s njom loviti ribe? — nasmije se.

— Došao sam po pijesak za našu kovačnicu. Kvarcni pijesak, ako se razumiješ u te stvari, prijatelju. Jake mi je opisao mjesto na kojem ću ga naći, ali mi to baš ne uspijeva.

— To će biti sigurno kod gaza, malo više od otočića. Tamo je mnogo pijeska.

Kimnuo sam i pojahao dalje. Ubrzo se našoh pred stablom na otočiću, gdje ne kojega su dosizale do obale.

Sjašio sam i počeo tražiti unaokolo. Pažljivo sam ispitao pijesak na obje obale, a i na otočiću, jer je tamo bilo pjesčanih mjesta.

Znao sam da me Meksikanac cijelo vrijeme budno promatra. Nisam se usudio zavući pod snažno korijenje drveta i tamo potražiti zlato. Nisam to ni htio, jer sam bio više nego siguran da zlato više nije na starom mjestu.

Znao sam da se tamo nalazi jedino stupica za zvijeri, koja čeka slijedeću žrtvu.

Nisam primijetio ništa što bi mi se učinilo važnim, ali sam zapamtio mjesto na kojem je korijenje najdeblje i najgušće isprepletano. Upravo na tom mjestu bili su otvori pod stablom najveći.

Napunio sam vreću pijeskom, objesio je o jabuku sedla, još jednom pogledao prema ribiču, a onda krenuo natrag prema gradu.

Cijelim putem razmišljao sam o tome Juanu Ortrigesu. Taj momak, dakle, danonoćno sjedi u blizini stabla. Kako li je ono rekao? Svaki dan hvata ribe za majora i majorov čovjek dolazi da ih otkupi od njega. Taj čovjek nije mogao biti nitko drugi do bivši narednik i majorova desna ruka Bill Buchanan.

Tako je major svakog dana znao tko je stigao putom s onu stranu rijeke, ili tko se zanimao za drvo na otočiću.

Sada sam bio čvrsto uvjeren da je to klopka i razmišljao sam što da učinim.

Morao sam, naime pretpostaviti da su sva trojica obješenih moji bivši drugovi i da će ostali, ako dođu ova-mo, uletjeti u stupicu kao i oni prije njih.

To moram spriječiti, ali želio sam učiniti i više od toga.

Major se, najvjerojatnije, dočepao tog zlata i sada izigrava velikog dobročinitelja. Međutim, tako cijeli kraj drži u svojoj vlasti, jer je gotovo svaki čovjek ovisan o njemu i njegovu novcu.

Možda se major time želi osvetiti Južnjacima što mu je jedan od njih zauvijek upropastio blistavu vojničku karijeru. Možda je jednom vjerovao da će dogurati i do generalskog čina i taj mu je san propao.

Međutim, major Rubens postao je u kraju oko Topolinog Potoka vrlo ugledan i cijenjen, a njegov ugled rastao je iz dana u dan. Zlato mu je pomoglo da preboli najveći i najteži poraz u životu, ali to mu nije bilo dovoljno. Major Allan Rubens želio se i osvetiti Južnjacima, smatrajući njih krivima za svoj neuspjeh.

Moram njega i njegove pomoćnike spriječiti u tom, ako želim spasiti preživjelu trojicu drugova.

Bio sam, naime, siguran da će se i ta trojica, ako su još živi, ubrzo pojaviti u gradu. A onda će prve noći, tražeći zlato, upasti u stupicu pod korijenjem sekvoje.

Što mu gromova, moram nešto poduzeti! Već sam dugo u gradu a još ništa nisam učinio.

Odlučih da najprije uklonim Juana Ortrigesu.

— 0 —

Bila je već prošla ponoć kad sam još jednom osluhnuo Cindyjino ravnomjerno disanje; nakon dugog i zamornog dana spavala je duboko i mirno. Upravo je tog dana uređivala vrt iza kuće i navečer je, mrtva umorna, zaspala čim je legla. Bio sam uvjeren da će spavati do jutra, a da se ni ne pomakne.

Iskrao sam se iz kuće, a konj, vjerna i pametna životinja, sam je izišao iz obora kad me je nanjušio; već je toliko navikao na mene da sam ga mogao jahati i bez sedla i bez uzda.

Na pola milje od rijeke sjahao sam i nastavio pješice. Morao sam biti oprezan kao Komanč konjokradica, a poznato je da su Komanči najbolji i najspretniji konjokradice na svijetu.

Juan Ortriges ne smije me prerano čuti. Najprije moram pronaći zamku i onesposobiti je.

Bio sam ponio dugu dršku za sjekiru, nož i naravno kolt.

Revolver sam gurnuo za pojas. Tako mi je bio isto tako pri ruci kao i u navlaci, a nisam se morao bojati da ću ga izgubiti, jer sam ga neprekidno osjećao. Nož sam spremio u saru čizme.

Dok sam se prikradao obali, mislio sam gotovo neprekidno na Cindy.

Što će biti s njom ako budem loše sreće i više se ne vratim? Što će misliti? Kako će se sama snaći?

Pa ipak, nisam mogao odustati od nauma i vratiti se. Ovdje na rijeci ubili su trojicu mojih drugova, a sigurno bi ubili i ostale. Nisam mogao za to vrijeme mirno ležati pored Cindy u krevetu i pretvarati se da me se to nimalo ne tiče.

Polako sam se približavao rijeci. To nije bilo teško, jer je posvuda bilo žbunja, drveća i grmlja koje mi je pružalo zaklon, a uz samu obalu bile su topole, i to prilično blizu jedna drugoj. Samo je prijeko, na otočiću, bilo jedno jedino, drugačije drvo — divovska sekvoja.

Tko zna, možda je stara i više stotina godina, a možda i tisuću. Bila je

mnogo, mnogo starija od najstarije topole na obali.

Napokon sam stigao do obale i legao u travu pod jednu topolu. Sada mi nije preostajalo ništa drugo nego da strpljivo čekam, osluškujem i motrim što će se događati oko mene. Razumio sam se u taj »posao«, jer sam se prije rata s Indijancima i meksičkim razbojnicima borio za konje i goveda. Za vrijeme rata često sam odlazio u noćna izviđanja, a prije svega bio sam dijete tog kraja, odrastao sam u njemu i poznavao njegovu divlju prirodu.

Dok sam tako osluškivao i čekao, predosjećao sam opasnost. Osjećao sam je kao što divlja zvijer njuši neprijatelja koji joj se približava. Da, bilo je nečeg u blizini. Možda je to Juan Ortigas. Doduše, još ga nisam vidio, ali sam naslućivao da je u blizini. Možda ni ne vreba na mene, već je samo tu, nedaleko mene, a možda me i očekuje, jer ga je nagon upozorio da me se čuva još kad me je vidio s vrećom za pljesak na obali.

Napokon odlučim da pređem rijeku i prikradem se na otočić. Znao sam da će me sutra ujutro naći obješenog o onu istu granu na kojoj su visili Ollie i druga dvojica prije njega, ako me uhvate, svladaju prepoznaju u meni sedmog narednika. Zauvijek li se među korijenje divovskog drveta, bit će to neosporan dokaz da sam jedan od njih.

Pa ipak, moram pokušati. Moram to uraditi da bih se riješio Ortigesa.

Ubrzo sam se našao na otočiću i puzao između debelog korijenja sekvoje. Nastojao sam ih dobro zapamtiti po danu, tako da sam se i sada, u mraku, dobro snalazio. Bez teškoća pronađoh najveći otvor između dva korijenja i tu stadoh.

Čekao sam nekoliko trenutaka i pažljivo osluškivao. Sve je bilo mirno i tiho.

Nisam ušao u otvor, nego sam samo gurnuo unutra dršku sjekire i pomaknuo je nekoliko puta lijevo-desno, udarajući o zemlju.

Začuh dobro poznati zvuk. Sve se dogodilo točno onako kako sam i zamislilo.

Zamka se nalazila upravo tu, u najvećem otvoru i kad ju je teška drška sjekire dotakla, zatvorila se uz glasno, metalno šklocanje, koje se čulo na desetak metara unaokolo.

Istog časa bolno kriknuh. Krik je zvučao tako vjerno kao da je pravi i odjeknuo je među topolama s obje strane rijeke.

Drška sjekire više nije bila u zamci. Čvrsto i oštro željezo odsjeklo joj je dobar dio, baš kao što je prije toga smrskalo i ruke trojice mojih drugova.

Podigao sam je. Još je bila dovoljno dugačka da mi posluži kao oružje.

Nekoliko sam puta zaviknuo, a onda počeo stenjati. Nakon toga zašutim, kao da sam izgubio svijest.

Sve oko mene i dalje je bilo mirno, Napeto sam osluškivao da čujem Meksikančeve korake.

Nisam dugo čekao. Nedvojbeno, spavao je u blizini, jer je stigao vrlo brzo. Bio je uvjeren da će pronaći čovjeka bez svijesti, koji se ne može boriti.

Odmah je znao gdje mora tražiti. Nije dozivao, već se pojavio točno na mjestu gdje je bila postavljena zamka. To je razagnalo i posljednji tračak sumnje u meni. Ušred noći i u potpunoj tami to mjesto može lako naći samo osoba koja je postavila zamku.

Kad se sagnuo da potraži noge onesviještene žrtve, jer je pretpostavljao da će moje tijelo ležati u otvoru među korijenjem i da će me, kao i one prije mene, izvlačiti za noge zajedno sa zamkom, zamahnuo sam drškom sjekire.

Morao sam se savladati da ne udarim prejako, jer me je njegova podmuklost i okrutnost užasno razbjesnila.

Pao je i ostao nepomično ležati. Pretražio sam ga, oduzeo mu oružje i bacio ga u rijeku.

Da, ljubazni ribič Juan Ortigas imao je uza se kolt i dva noža. On je postavljao tu podlu stupicu, a možda i vješao žrtve. U najboljem slučaju pomagao je drugom da ih objesi.

Što ću s njim?

Najprije sam ga vezao, tako da je postao posve bezopasan. Ruke sam mu vezao čvrsto, ali noge sam mu samo

sputao, tako da je mogao koračati kratkim koracima. Nakon toga sam sjeo pored njega i čekao.

Prilično se brzo osvijestio. Osjetio sam to po načinu disanja.

— Ne glumi mrtvacu, hombre! — rekoš kad se ni nakon nekoliko trenutaka nije pomakao. — Znam da si se probudio. Ustaj, prije nego što te ja podignem. Mogao bi te ponovo pomilovati toljagom. Hoćeš li?

Opsovao je i odmah sjeo. Očigledno, prvi udarac bio mu je više nego dovoljan.

— Što je to? — promrmlja bijesno. — Kakav je to prepad? Čuo sam krik, a zatim još jedan i dotrčao da pomognem. Zar mi je to hvala? I što znači sve to? Nisi li ti onaj novi ortak Jakea Calhouna? Nismo li danas prijateljski razgovarali? Zašto si mi htio razbiti glavu, amigo?

Pokušavao se izvući na vrlo lukav način, ali se nisam dao nadmudriti.

— Slušaj me dobro, pasji sine! Da ti sve lijepo objasnim. Ovdje, na ovo stablo objesili su trojicu ljudi; najvjerojatnije, to bijahu moji prijatelji i drugovi! Razumiješ li to?! I ako još jednom pokušaš pričati bajku, loše ćeš se provesti. O tvom udjelu u cijeloj stvari znam podosta. Dajem ti priliku, jednu jedinu! Govori, ili će te vrag odnijeti! Hajde, ustaj! Idemo k tebi! Vodi me u svoju jazbinu, amigo!

Poslušao je bez riječi. Osjetio je u mom glasu da zaista mislim ono što govorim. I mislio sam. Bio sam toliko bijesan na tu ljudsku ništariju da sam se s mukom suzdržavao da ga ne dokrajčim.

Cupkao je i poskakivao preda mnom prelazeći rijeku. Hodao je poput zatvorenika kojem su noge okovane lancima pa ne može koračati.

Nekoliko je puta pao u vodu. Nisam mu pomogao, već sam jednostavno stao i čekao da ponovo ustane.

Nismo dugo išli. Pedesetak metara od obale prema gradu, u gustom žbunju koje ju je potpuno skrivalo od neželjenih pogleda, nalazila se njegova koliba, posve mala, ali ipak dovoljno velika za krevet, stol, dva stolca i primitivno ognjište.

Krešnuh šibicu i primijetih fenjer na stolu.

— Tako — rekoš, pripaljujući. — Da se bolje vidimo! A sada: govori!

Gurnuo sam ga na krevet i sjeo na stolac pored njega.

— Ispričaj mi sve, Juane. Istresi sve što ti je na duši.

Na licu mu se ocrtavao strah.

— Ja samo izvršavam naređenja, senjor — promuća jedva čujno. — Naređuje mi Bill Buchanan. Što je u tome loše ako siromašan čovjek, kao što sam ja, izvršava naređenja...

Nisam mu dozvolio da i dalje priča takve gluposti. Podigao sam dršku sjekire. Odmah je ušutio.

— Kako je to bilo s vješanjem? Kako su izgledala ona dvojica što su prvi visili o grani? Opiši mi ih, i to točno. Kada su došli po zlato. I ti znaš za zlato? Ili, možda, ne znaš?

Okljievao je, ali je shvatio da nema kud. Sada se on nalazio u mojoj stupici i nije mu bilo pomoći.

Tada mu se, iznenada, izraz lica potpuno promijenio. Nije to više bio uplašen, pokoran Meksikanac koji sjedi uz rijeku, peća i koji je sa svakim ljubazan. Preda mnom je bio hladnokrvni ubojica, koji je do tada spretno igrao drugu ulogu.

— Ti si, dakle, jedan od sedmorice narednika. Jedan od onih koji su nas potukli, sakrili ovdje zlato i nakon toga se razišli. Da, i ja sam bio u četi koja je pratila zlato. Ja sam jedan od majorovih ljudi. I ja sam taj koji je pronašao zlato. Ja! Nema od mene, boljeg tragača na tisuću milja unaokolo. Da nije bilo mene, ni major ni Bill Buchanan ne bi pronašli skrovište. Našao sam ga nakon što smo, ranjeni, pošli za četom koja nam je prekasno stigla u pomoć i više vas nije mogla stići. Ta se četa podijelila na dvije grupe, jer ste se i vi razdvojili. Mi smo ostali ovdje, u gradu, jer zbog rana nismo mogli dalje. No, uvijek iznova vraćali smo se na ovo mjesto i jednog dana sam se zavukao pod korijenje i našao zlato.

Zašutio je. Odi su mu bijesno sijevalo.

— Nastavi! — zapovijedio.

— Već nakon dva tjedna stigao je prvi jahač. Čim se smračilo, odšuljao se na otočić i počeo tražiti zlato. Bio je visok i mršav, tamnokos, a na obje nadlanice imao je tetovirane teksaške zvijezde.

— Ne trebaš mi ga bolje opisivati. To je bio narednik Bill Clyton. Što se dogodilo s njim?

— Uhvatio se u zamku koju je major naredio da postavim u prazno skrovište. Kad sam ga šćepao, pozvao sam majora i Billa Buchanana. Major mu je izrekao smrtnu presudu, a Buchanan ga je objesio.

Dok sam to slušao, osjetih kako mi hladni trnci prolaze niz tijelo.

Juan Ortriges pričao je o tome posve mirno i naizgled nezainteresirano, kao da se sve to njega ni najmanje ne tiče i kao da u tom nije imao ama baš nikakvog udjela.

Zaškripao sam zubima pri pomisli da su te hulje spremale i meni istu sudbinu kao i jadnom Billu.

— Kad se pojavio drugi? Kako je izgledao?

— Njemu znam čak i ime. Nosio je uniformu, iako na njoj više nije bilo oznaka čina. Došao je sa četiri tovarne mazge i tri konja. Vjerojatno je sam htio odnijeti sve zlato. Zvao se Johnes Madden.

Kimnuh glavom. Dakle, Madden, Clyton i Jackson platili su glavom želju da se domognu zlata. Ostali smo još Wade Longley, Hondo Montena, Pat Stonebaker i ja.

Gdje su? Zašto već nisu došli? Da ih nisu sustigli progonitelji i ubili? Ili su, možda, završili u zarobljeničkom logoru, gdje su ih na sve moguće načine prisiljavali da otkriju gdje su sakrili zlato? I to se moglo dogoditi.

Preostala su, dakle, trojica. Tko zna, možda više nikad neće ni doći, a major i njegova dva pomagača uživali su u bogatom plijenu.

Kad sam se sjetio majora, ponovo pogledah Ortrigesu.

— Je li on posve pri zdravom razumu?

Tako nisam spomenuo ime, Meksikanac je odmah shvatio na koga mislim.

— Možda i nije. Možda je poludio od mržnje i želje za osvetom. Bio je vrlo

ponosan čovjek i u ratu je izgubio sve što čovjek može izgubiti. Kad ste nam oteli zlato i kad je postao bogalj, nije samo izgubio zdravlje i morao napustiti službu u armiji, nego je izgubio i vjerenicu, čeer vrlo utjecajnog senatora. To ga je posve dotuklo. Odlučio je da ostane ovdje, u Topolinom Potoku.

Zlato smo polako pretvarali u novac, pazeći da ne postanemo sumnjivi. Nitko u vladi nije mogao ni pomisliti da se zlato nalazi ovdje. Bili su uvjereni da ste vas sedmorica podijelili tovar i pobjegli. Tako je barem glasilo službeni izvještaj oficira koji vas je posljednji slijedio. Da, možda je major malo lud, ali tko to na njegovom mjestu i ne bi bio. Tko ne bi želio osvetu?

Dok je to pitao, gledao me je pravo u oči.

— Jesi li i ti bio narednik?

— Ne. Ljudi koji su prije, u Meksiku, sakupili novac poslali su me kao povjerljivog čovjeka. Htjeli su da ih poslije izvijestim da li je zlato stiglo u prave ruke.

— Ah, tako — promrmljah zamišljeno.

I Juan Ortriges je razmišljao.

— Sad ćeš me ubiti, zar ne?

Kimnuh potvrdno.

— Imaš na duši trojicu mojih drugova. Udesio si ih ovdje stupicom za divlje zvijeri, a nakon toga i pomogao da ih objese. Zar te mogu tek tako pustiti da odeš?

— Ne, i samom mi je to jasno. Od samog početka osjećao sam da te se moram čuvati, ali je tvoja mlada žena bila tako lijepa da sam vas, usprkos lošem predosjećaju, smatrao bezopasnim doseljenicima. Dobro si se prurušio. Lukaviji si od svih ostalih narednika, ali nisi dovoljno lukav da nadmudriš majora i Billa Buchanana. To ti neće uspjeti.

Rekao je sve što je imao reći, ali ja sam i dalje sjedio na stolici pored njega i oklijevao. Znao sam da ga moram ubiti. Suviše je znao da bih ga smio pustiti.

— Hajdemo! — rekoh i ustadoh. — Hajdemo do drveta!

Zaista, dragi čitaoc, bio sam odlučio da objesim Juana Ortrigesu isto

onako kao što je on objesio trojicu
mijih drugova. Bio sam pun mržnje i
želje za osvetom. Htio sam biti isto-
dobno i sudac i krvnik.

Možda sam u tim trenucima i ja bio
lud kao i major Rubens. Uostalom,
kakva je razlika? Obojica želimo osve-
tu za sve što smo pretrpjeli.

Kad sam Ortrigesu izgurao iz koli-
be, iznenada se oslobodio i napao me,
ali me nije uspio iznenaditi.

Ogorčeno smo se borili. Bio je sna-
žan i spretan, a znao je i sve prijevare
trikove. Osim toga, imao je nož.

Kako ga se domogao, ne znam. Ili
ga je držao skrivenog među pokrivači-
ma u kolibi ili ga je cijelo vrijeme
imao uza se, ali ga ja nisam uspio pro-
naći kad sam mu oduzimao oružje.

U mraku mu nije bilo teško da se
neprimjetno oslobodi. Bio je zaista lu-
kav kao prerijska lisica.

Dugo smo se borili, jer nisam htio
pucati, da u gradu ne bi čuli pucanj,
pa sam i ja potegao nož.

Kad me je napao, uzmaknuo sam i
znao me udarac. Za trenutak je stao
kao ukopan, a onda jeknuo i pao.

Stajao sam nijemo nad njim i gle-
dao kako izdiše.

Još jedan čovjek platio je glavom
zlatu u Topolinom Potoku.

Ostao sam pored njega još nekoliko
trenutaka, a onda krenuo natrag k
Cindy.

Nisam ni pokušao sakriti leš. Htio
sam da ga pronađu i shvate da je s
njihovim vješanjinama završeno. Htio
sam da načine prvu grešku. Jer, znao
sam da mogu doći do zlata samo ako
major i njegov pomagač pogriješe i
otkriju svoje pravo lice.

Da, htio sam to zlatu, iako nisam
znao gdje je skriveno.

IX

Kad sam se uvukao u krevet pored
Cindy, odmah sam primijetio da je
budna.

Ništa nije rekla, nije ništa pitala,
ali sam znao da me je cijelo vrijeme
čekala. Pa, zapravo, ima pravo saznati

moju tajnu. Da li sam i smio išta kriti
pred njom?

Bili smo i više nego suputnici i pri-
jatelji. Moglo se dogoditi da se ne vra-
tim s rijeke. Ortriges me umalo ude-
sio. Da se to dogodilo, Cindy ne bi ni-
kad saznala što se zbilo.

Zagrlim je i ona se privije uza me.

— Sve ću ti ispričati, Cindy — šap-
nuh. — Sada ti moram sve ispričati.
Duga je to priča, a u pitanju je više
od milijun dolara u zlatu.

Nije ništa odgovorila, ali me je po-
ljubila, kao da mi želi zahvaliti što joj
vjerujem i što ću joj napokon sve
reći. Odavno je osjećala da sam iz
određenog razloga pošao upravo u
Topolin Potok, ali nije željela ništa
ispitivati dok sam ne odlučim da joj
sve otkrijem.

Ispričao sam joj sve, do u tančine.
Ništa nisam prešutio... ni javnu kuću
u Hills Borou, ni mjesto gdje sam s
drugovima sakrio zlatu, ni to da sam
upravo ubio Juana Ortrigesu.

— A što bi učinio da te nije napao
nožem? — upita kad sam završio.

Zamislilo sam se i uplašio se. Da,
uplašio sam se samog sebe, jer sam
shvatio da bih tog momka morao ubi-
ti, kako bilo da bilo. Možda bih ga ob-
jesio kao što je i on pomogao u vješa-
nju Johnesa Maddena, Billa Claytona
i Olive Jacksona, ili bi ga naprosto
ustrijelio. U svakom slučaju postao
bih ubojica. Da, bilo bi to ubojstvo,
koje se nije moglo opravdati tim što
su Ortriges, Buchanan i major ubojice.
Nisam imao pravo da sam budem i
sudac i krvnik.

— Morao bih ga ubiti.

Zadrhtala je i čvršće se pripila uza
me.

— Ne — šapne, ljubeći me. — Sigurna
sam da to ne bi učinio. Ti nisi ubojica.
Dao bi mu priliku da se bori i po-
štenom borbom osvetio smrt svojih
drugova. Ne, nisi ga ubio iz osвете. Ti
to ne bi mogao.

Njezine riječi bile su pravi melem
za dušu. Cindy je zaista bila divna
djevojka. Bila je tako lijepa, tako čis-
ta i nelskvarena i zaista je znala
pomoći čovjeku da prevlada svaku
neugodnu situaciju.

Mnogo kasnije, kad se već počelo daniti, upita me:

— Što ćeš sada učiniti?

— Moram se domoći zlata. I moram upozoriti ostale drugove da ne upadnu u klopku.

— I podijelit ćeš zlato s njima?

— Naravno. Nije li to posve razumljivo?

— Naravno da jest, Chuck. I kad dobijemo zlato, otići ćemo oдавде?

— Ne bi željela otići?

Cindy se zamisli.

— Mislim da bih — reče. — Ovaj grad izgledao mi je samo prvih dana velik i zanimljiv, ali je to ipak malo mjesto. Htjela bih vidjeti što više. Zeljna sam svljeta. Kako lijepo mora biti u New Orleansu! Kako lijepi moraju biti oni veliki brodovi što plove oceanom! Povedi me onamo, Chuck! Radit ću marljivo ovdje kao da ćemo tu zauvijek ostati i strpljivo čekati, jer znam da ćeš uspjeti. Znam da ćeš oduzeti majoru zlato. Čak i ako ga moramo podijeliti s tvojim drugovima, još će nam mnogo ostati. No, možda oni i ne dođu. Možda im se nešto dogodilo ili nisu pobjegli progoniteljima. Tada će sve zlato biti tvoje, jer ćeš ga zaslužiti već samim tim što ćeš udesiti tog majora.

Cindyjin glas iznenada postane grub i opor, ali mi se to učini prirodnim. Bila je na mojoj strani i mrzila je ubojice mojih drugova, kao što ih svaki pošten čovjek mora mrziti.

— O —

Tek oko podne saznali su u gradu da je Juan Ortriges ubijen.

Pogrebnik Paul Newman krenuo je s lijesom na kolima prema rijeci, a za njim šerif i još nekoliko ljudi. Neki od njih ostavljali su konje u našoj konjušnici, pa sam čuo što govore kad su se vratili.

Šerif je sam istimario svog konja; radio je to dugo i temeljito. Kad se napokon pojavio pored valova na bunaru, pridoh mu.

— Kakav je bio momak taj Ortriges? — upitao sam i dodao: — Kako sam čuo, nije obješen, nego ubijen nožem.

Ballangher me značajno pogleda, a onda kimne.

— Da. Netko ga je u borbi ubio nožem. U ruci smo mu našli nož. Jesu li, možda, kakvi stranci stigli jučer u grad i ostavili u vas konje?

— Ne. Zar mislite da je Ortriges ubio stranac? Pa taj je, koliko znam, samo sjedio uz rijeku i pecao. Zar je mogao imati neprijatelja?

Šerif obriše maramicom ožnojeno lice. U njegovom pogledu nisam mogao ništa otkriti.

— Tko od nas nema neprijatelja? — promrmlja zamišljeno. — Istina, Ortriges je uvijek bio na rijeci, motrio gaz i stablo na otočiću. Možda je to nekom smetalo i zato ga je ubio. Chuck, htio bih da mi odmah javite ako kakav stranac stigne u grad. Sigurno će svaki od njih ostaviti konja u vas.

— Dobro. Na, šerife i ja sam ovdje novi, a mnogi domaći iz okolice meni su nepoznati.

— Tada upitajte Jakea. On poznaje svakog u ovom kraju — odvratila šerif mrzovoljno, okrene mi leđa i izađe iz dvorišta.

Gledao sam za njim i pitao se radi li taj čovjek za majora, koji ga i plaća, ili zaista pošteno obavlja svoj posao? Možda je i on jedan od pomagača majora Allana Rubensa? Moram i to otkriti, da saznam ne prijeti li mi opasnost i od Ballanghera.

— O —

Razmišljao sam što da učinim. U međuvremenu sam mnogo toga saznao o majoru. Hotel u gradu bio je njegovo vlasništvo. Uvijek je jeo u stražnjoj sobi restorana, gdje ga je posluživao Buchanan, njegov pomoćnik i povjerljiv čovjek.

Vjerojatno su još za vrijeme rata navikli na to, pa i sada bivši narednik posluhuje bivšeg pretpostavljenog i priprema mu na malom roštilju specijalitete.

Hotel i restoran su, dakle, majorovo vlasništvo, a ima i udio u nekim trgovinama i radionicama u gradu. I poštanska linija koja Topolin Potok povezuje s velikim gradovima na sjeveru bila je njegova.

U zgradi pokraj hotela bio je njegov ured. Pored vrata bila je obješena ploča s natpisom:

»MJESNI URED TOPOLIN POTOK, Allan Rubens, major u mirovini«

Taj »Mjesni ured Topolin Potok« za mene je imao jedno značenje: major Rubens drži čitav grad u rukama i upravlja njim kako mu se sviđa, iako ga nitko na to nije ovlastio.

Bila je večer, dva dana nakon mog okršaja s Ortrigesom, kad sam odlučio krenuti u akciju.

Znao sam da su major i Buchanan u stražnjoj sobi restorana na večeri i nadao sam se da ću nesmetano ući u ured.

Ušao sam lako. Odabrao sam put preko stabla iza zgrade, pa preko krova i kroz tavanski prozor, a onda stubište u prostrano predvorje. Po danu je u tom predvorju sjedio pisar i primao stranke koje su željele do majora. Ured je bio i gradska banka.

Ušao sam u majorovu sobu. Zavjese su bile neprozirne i mogao sam upaliti petrolejsku svjetiljku na stolu bez opasnosti da bi netko mogao primijetiti svjetlost.

Odmah sam ugledao poveću blagajnu u kutu. Bio je to velik željezni ormar, siguran od požara u kojem bi se, kad unutra ne bi bile police, mogao sakriti i čovjek.

Poznao sam takve blagajne iz rata, jer smo ih u gradovima koje smo osvojili pootvarali priličan broj.

Takve blagajne bile su od debelog, neprobojnog čelika, a iznutra su bile obložene vatrostalnim opekama. Brava je imala oko tridesetak zasuna i otključavala se dvostranim ključem. Tek nakon toga mogla se pomaknuti teška poluga i otvoriti neprobojna vrata.

Znao sam da mi ni eksploziv ne bi pomogao da otvorim blagajnu, jer su vrata bila uglavljena na sve četiri strane: lijevo i desno, gore i dolje.

Stajao sam pred blagajnom, svjestan da je mogu otvoriti samo ključem. Samo, gdje je ključ? Da li ga je major negdje sakrio, ili ga neprekidno nosi uza se, u džepu ili na lančiću oko vrata?

Na bravi nije bilo slova i brojki, kao na nekim drugim blagajnama koje sam vidio. Ovu se moglo otvoriti samo ključem.

Proveo sam otprilike pola sata u majorovom uredu, ali ključ nisam pronašao.

Istim sam putem izišao. Vani sam pričekao nekoliko trenutaka da mi se oči priviknu na tamu.

Bio sam razočaran. Iako sam bio uvjeren da je major veći dio zlata već pretvorio u novac i uložio u poslove, bio sam siguran da ga je mnogo u blagajni. Bilo ga je mnogo i major Rubens nije ga mogao tako brzo potrošiti.

Kako da ga se dočepam?

Nije tu samo Buchanan, čovjek koji uživa veliko majorovo povjerenje. Nedvojbeno, mnogo ih je koje plaća da bi se brinuli o njegovoj sigurnosti. I na ranču koji je izgradio mnogi kauboji su uz njega.

A što je sa šerifom? I njega major plaća.

Kad sam se ponovo našao u dvorištu konjušnice, Jake Calhoun je sjedio na klupi pred kućom i pušio. U kuhinji, Cindy je pjevušila i prala suđe. Zaista je lijepo pjevala.

— Zena ti je zlata vrijedna, Chuck — reče starac pučkajući lulu. — Marljiva je, a i vrlo lijepo pjeva. Volim je slušati. Ah, da! Umalo da zaboravim. Šerif je bio ovdje i raspitivao se za tebe. Rekao sam mu da si najvjerojatnije, otišao popiti pivo ili kupiti duhan.

— Nije ti rekao zašto me traži? — Suzdržao sam se da ne pokažem da me to iznenadilo.

Zanimalo me da li je htio nešto određeno, ili je samo došao da se raspita o ljudima koji su tog dana pristigli u Topolin Potok.

— Ne, nije mi ništa rekao — odvrati Jake.

— Kakav je, zapravo, Ballangher?

— Prije rata imao je u brdima malen ranč. Kad se vratio, kao i većina drugih nije imao novca i tražio je bilo kakav posao. Našao ga je u majora, koji je izgradio ranč. I tada mu je major prikačio šerifsku zvijezdu, uvjeren da je Mike pravi čovjek za taj posao. Jednog dana, kad se grad proširio i povećao, major će ga imenovati za saveznog šerifa. Sve dok vjerno služi majoru Rubensu, Ballangher ne mora brinuti o budućnosti.

Kimnuo sam starcu i ušao u kuću.

Nisam znao što da učinim i kako da se dočepam zlata. Suviše ljudi ga čuva da bih sam mogao doći do njega. Da sačekam dok dođe koji od drugova, pa da mi pomogne?

To nije loša zamisao. Odlučih da još neko vrijeme pričekam. Ako su Montena, Longley i Stonebaker živi, pojaviti će se ubrzo kako bi uzeli ono što misle da im pripada.

— O —

Nisam dugo čekao. Već slijedećeg dana stigao je Irish-Hondo Montena. Odmah sam ga prepoznao, iako je pustio bradu i bio odjeven poput Meksikanca.

No, nije bio Meksikanac. Njegov otac, Irac, ostavio mu je u nasljeđe riđu kosu i svijetloplave oči, ali je po majci, Meksikanki, bio tamnopus.

Irish-Hondo Montena... nosio je majčinu prezime, jer nikad nije uspio saznati očevo... pojavio se rano izjutra u dvorištu konjušnice.

Upravo sam s Jakeom potkivao jednog od naših konja. Kad me ugledao, Hondovo se lice ozarilo.

Prišao sam mu prije nego što je stigao išta reći.

— Lijep vam je konj, stranče — rekoh. — Da ga smjestim u staju ili u koral?

Po mom glasu i držanju shvatio je da ga ne želim prepoznati.

— Neka bude u koralu, ali se pobrinite da dobije dovoljno hrane. Dugo sam na putu i životinji je potreban odmor.

— Ne brinite. Sam ću se pobrinuti za konja.

Prepustio sam Jakeu da provjeri je li konj dobro potkovan, jer se u to razumio bolje nego ja, a mi smo otišli do koralu.

— U prvi čas sam pomislio da se varam — Hondo će tiho. — S tim ožiljkom izgledaš drugačije, ali ti si to, Chuck, zar ne?

— Da, ja sam. Imaš sreću što si s ove strane ušao u grad. Ili si, možda, već bio na otoku?

— Ne, nisam. Namjeravao sam noćas poći onamo, nakon što vidim kako je u gradu. Što se događa?

Dok smo zajedno rasedlivali konja, uvodili ga u koral i timarili, objasnio sam mu ukratko kakva je sudbina zadesila trojicu naših drugova i što je sa zlatom.

Razgovarali smo tiho, jedva mičući usnama, tako da je izgledalo da se samo brinemo za konja.

Hondo me pažljivo saslušao, a onda bijesno prekune.

— Šećpat ćemo majora i napuniti vrućim olovom! — prosićke prijeteći. — I njega i tog njegovog narednika. Pamtim još i sad tu grdosiju. Malo je manjkalo da mi napravi rupu u glavi. Platit će mi to!

— Hej — uzviknuh uplašen — ako se ti sjećaš narednika, najvjerojatnije će se i on sjetiti tebe! U tom slučaju bilo bi bolje da odeš iz grada.

Međutim, Irish-Hondo nije bio od onih koji slušaju tuđe savjete.

— Ni ne pomišljam na to — odvrati srdito. — Upozorio si me i hvala ti za to, ali ako mi nećeš pomoći, sam ću srediti i majora i njegovog pomagala. To je jedini način da se dočepamo zlata.

— A što ćeš uraditi ako zlato, nije u blagajni? Ako ga je major negdje drugdje sakrio?

To ga natjera da se zamisli.

— Pa što onda? — odvrati naposljetku tvrdoglavo. — Vjeruj mi, tada će nas sam major odvesti do zlata. Uvjeravam te u to, prijatelju!

Povjеровao sam mu, jer je Hondo mogao biti opasniji od zvečarke i hladnokrvniji od pustinjskog vuka, osobito kad bi ga netko razbjesnio.

— Jesi li išta čuo o Patu i Wadeu? — upitah ga.

— Nisam. No, ako stignu prekasno, sami su krivi. I ja sam računao s tim da ću možda stići prekasno. Kad smo se o nomad rastali, bio sam vrlo ozbiljno ranjen. Nisam imao čak, ni toliko novca da platim liječnika koji me je skrpao. Trebalo mi je nekoliko tjedana da smognem novac, jer mi je bilo jasno da ne mogu nikamo bez dobrog konja, oružja i nekoliko dolara u džepu.

Nisam ga pitao kako je došao do novca za put do Topolinog Potoka. Najvjerojatnije, na protuzakonit način

— krađom stoke ili nečim sličnim. Osjećao sam to.

— Poći ću sada u restoran da nešto pojedem, i unajmit ću sobu u hotelu. Ti se pobrini da večeras imamo dovoljno konja i tovarnih mazgi. Sređit ćemo stvar još ove noći. Doći ću još jednom ovamo da pogledam konja i tada ćemo razgovarati. Uvjeren sam da znaš sve okolnosti i da već imaš nekakav plan. Do viđenja!

Da, takav je Hondo Montena. Za njega nema neizvedivih stvari. Svaki problem rješava odmah, bez krzmanja. Došao je u Topolin Potok da uzme zlato i odlučio ga je uzeti na najjednostavniji način. Nasuprot njemu, ja sam oklijevao i čekao povoljnu priliku.

Pomislih na Cindy. I ona mora poći s nama,

— O —

Sat poslije razgovora Irish-Hondo Montena više nije bio među živima.

Svi smo čuli punjeve. Dolazili su iz saluna, koji je, usput rečeno, također bio majorovo vlasništvo. Major je bivšem vlasniku posudio veću svotu novca da iz primitivne jazbine načini otmrnjen lokal sa zrcalima i slikama, stolovima za biljar, glasovir i kojekakvim drugim stvarima, a u lokalu su točena odabrana pica.

Bio sam jedan od češćih gostiju saluna. Odlazio bih svaku večer onamo da popijem vrč piva i usput saznam najsvježije novosti. Tako sam za kratko vrijeme saznao mnogo o majoru i njegovim poslovima.

Kad sam začuo hite, potrčao sam prema salunu, kao i mnogi drugi. Prema pucnjevima zaključio sam da je posrijedi dvoboj s revolverima.

Odmah zatim netko je počeo dozivati šerifa.

Stigao sam u salun među prvima i prišao grupi što se okupila oko mrtvog Montene.

Ležao je na leđima, a na grudima mu je bilo nekoliko tamnih mrlja i dvije rupe od metaka, na mjestima gdje su ušli u tijelo. Bio je, dakle, ubijen u poštenoj borbi, licem u lice.

Leđima oslonjen o šank stajao je nizak snažno građen momak, svijetlokos i neuredne brade, sitnog lica i pro-

dornih, svijetlih očiju. U jednoj je ruci držao čašu, a drugoj »kolt«.

Sutio je i umorno nas promatrao. Očigledno, nije bio stranac u gradu.

— Stranac je prvi potegao — javi se točitelj. — Čim je ugledao Toba, bijesno je prekleo i odmah potegao revolver.

Pogledao sam tog momka i osjetio da preda mnom stoji profesionalni ubojica. Osjetio sam to odmah, kao i većina drugih koji su sa mnom ušli u salun. Bilo je u njegovom držanju onog nečeg tipičnog za profesionalne revolveraše, silne mirnoće i hladnokrvnosti. To što je trenutak ranije ubio čovjeka nije ga ni najmanje uzbuđivalo.

Šerif uđe i kimne Tobu. Točitelj ponovi priču. Izgledalo je kao da ju je naučio napamet. Kad je napokon zašutio, javi se revolveraš.

— Ovaj momak bio je konjokradica. Shvatio je da sam ga prepoznao i htio je biti brži od mene, ali od mene nitko nije brži. Nitko! Želite li još nešto znati, šerife?

Ballangerh zaniječe glavom.

Izišao sam iz saluna i pred vratima se gotovo sudario s Billom Buchananom.

Zlobno se nacerio i prstom pokazao prema salunu.

— Taj je brzo dobio svoje, zar ne? Tabhunter ga udesio. Nije li njegov konj u vašoj konjušnici?

— Jest.

— Da se niste otprije poznavali?

Pitanje je izgledalo posve nedužno, ali osjetih da Buchanan nešto sumnja.

— Ne, ne poznajem ga.

Gorostas se nasmije i sliježe ramenima.

— To je zaista čudno. Susretnes čovjeka i misliš da ga nikad dotad nisi vidio, a onda ga malo bolje pogledaš i sjetiš se koječega. Osjetiš nešto i iznenada spoznaš da si ga ipak negdje sreo. Nismo li se i nas dvojica već vidjeli?

Pogledao sam ga u oči i odlučno zanijekao glavom.

— Vas bih se sigurno sjetio. Bille. A ni ja baš nemam lice kakvo se svakog dana sreće, zar ne?

— Da, u pravu ste. — Gorostas se naceri. — Pa ipak, ponekad pomislim da smo se negdje vidjeli. Već nekoliko dana razmišljam kako biste izgledali bez te brazgotine na licu.

Nakon toga mi okrene leđa i uđe u salon.

Vratio sam se u konjušnicu, zakupljen svakojakim mislima. Ostim toga, saznao sam još nešto. Major je unajmio revolveraša. Da su Hondoa prepoznali kao jednog od sedmorice narednika nisu ga mogli ubiti kao prvu trojicu, ali su ga ipak udesili.

Stupica pod drvetom na otočiću više nije dovoljna i major se morao pobrinuti da se osigura i na drugi način.

Tob Tabhunter bio je tu da ga zaštiti od onih koji bi mogli pokušati da mu otmu zlato.

X

Prokletstvo, i opet nisam znao što da radim. Kako da zaskočim majora?

Međutim, kad sam razmislio, zaključio sam da mi preostaje samo jedna jedina mogućnost: moram sačekati Pata Stonebakera i Wadea Longleyja.

Bio sam siguran da će doći. Svi smo uspjeli pobjeći progoniteljima. Da, svi. I Stonebaker i Longley. Predosjećao sam to i znao da me osjećaj ne vara. Doći će jednog dana, kao što su do sada došli Johnes Madden, Bill Clayton, Ollie Jackson, Irish-Hondo Montena. I ja.

No, moram spriječiti da Stonebaker i Longley završe kao ovi prije njih. Kako?

Najprije treba ukloniti zamku pod drvetom na otočiću, a nakon toga moram maknuti i tog revolveraša, kojem je točitelj tako spremno pružio lažan alibi. Ili je Hondo Montena zaista prvi potegao?

Da li bih Tabhuntera pobijedio u dvoboju? Bio sam brz na revolveru... od nas sedmorice bio sam najbrži... ali da li je to dovoljno da budem brži i od Tabhuntera?

Već je prošla ponoć kad sam se iskrao iz kreveta. Satima i satima prije toga razmišljao sam i planirao, sjeća-

jući se razgovora sa šerifom tog poslijepodneva.

Ballangher je došao da pogleda Hondovog konja i sedlo i pretraži bisage. No, ništa nije pronašao.

— Chuck, zamolio sam da mi javite kad neki stranac stigne u grad — rekao mi je. — Zašto to niste učinili. Taj čovjek mogao je još živjeti. Pripazio bih na njega i to bi možda spriječilo Tabhuntera da ga ubije. Zašto me niste obavijestili? Jeste li ga poznavali? Kako se zvao?

Nisam mu odgovorio ni na jedno pitanje. Samo sam nijekao glavom.

Sve vrijeme dok sam ležao pored Cindy, sjećao sam se tih njegovih riječi i san mi nikako nije dolazio na oči.

Nikako nisam mogao otkriti na čijoj je strani Ballangher.

Kad sam oprezno ustajao, nadao sam se da se Cindy neće probuditi. Ipak, jeste.

Nije se pomaknula, ali sam po disanju osjetio da je budna.

— Zašto si ustao, Chuck? — upita, ne dižući glavu s jastuka.

Mogao sam joj reći bilo što... da ne mogu spavati i da ću popušiti jednu pred kućom, ili bilo što drugo, ali nisam želio lagati.

— Sjetio sam se nečeg. Moram do rijeke. Moram provjeriti da li je zamka za divlje zvijeri ponovo postavljena pred stablom na otočiću.

— To je opasno, dragi — reče nježno.

— Svakako, ali moram to uraditi. Ne smijem dulje čekati. Moram odmah nešto poduzeti. Nemamo vremena za oklijevanje ako želimo zlato. Ili ga, možda, više ne želiš, draga?

— Želim. Znam da ćeš poduzeti sve da ga dobijemo, ali se bojim za tebe. Molim te, čuvaj se!

Iznenada se izvukla iz kreveta, pritrčala mi i privila se uza me. Tijelo joj je bilo toplo i mirisavo. Poljubila me strastveno.

— Čuvaj se, Chuck! — ponovi još jednom i ode natrag u krevet.

Zastao sam. Da, želio sam joj se vratiti. Cindy je mnogo vrednija od tih milijun dolara; takvu djevojku kao što je ona čovjek ne može sresti dva-put u životu. Međutim, imati i Cindy i milijun dolara... kakav bi to bio život!

Krenuo sam prema rijeci. Sve je bilo isto kao i one noći kad sam jahao do rijeke na neosedlanom konju, borio se s Ortrigesom i ubio ga.

I sada sam jahao na neosedlanom konju, jer nisam htio probuditi Jakea koji je spavao kraj staje u kojoj su bila sedla. I opet sam nosio dršku sjekire, a imao sam i revolver i nož.

Što li ću doživjeti na rijeci?

Predosjećao sam da će se dogoditi nešto što će mnogo toga riješiti.

— O —

Ponovo sam ostavio konja na pola milje od rijeke i pješice prevalio ostatak puta. Koristio sam svaki zaklon, jer je noć bila svjetlija od one kad sam se prvi put prikradao stupici na otočiću.

Kad sam stigao nasuprot otočiću, pritajio sam se u grmlju i dugo osluškivao. Zapravo, bilo je to više nego osluškivanje i izvidanje. Znao sam da se ne smijem osloniti samo na ono što vidim i čujem. Moram se pouzdati i u svoje predosjećaje, u ona čudna strujanja koja su me uvijek upozoravala na neprijatelja i na opasnost. Zato sam dugo ostao u zaklonu i svu pažnju obratio na otočić.

Tamo se nešto događa. Nešto vreba odnekud.

Da odem na otočić? Da pokušam? Bio je to izazov koji sam mogao prihvatiti, ili odbiti.

Možda samo umišljam da nešto osjećam?

Dugo sam oklijevao, ali naposljetku ipak krenem.

Divovska krošnja sekvoje sezala je od otočića do obje obale. Pod njenim granama bilo je mračno, jer su bile preguste da bi mjesečina prodrjela kroz nju. U toj tami osjećao sam se sigurnijim. Pa ipak, gazio sam kroz vodu vrlo oprezno, i trudio se da ne proizvedem ni najmanji šum.

Kad sam stigao do golemog korijenja, zastanem. Još nisam mogao nazrijeti nikakvu opasnost, pa sam krenuo

polako dalje, do najvećeg otvora u kojem smo bili sakrili zlato i gdje sam jednom već našao stupicu.

Nisam upuzao unutra, već mi se činilo razumljivim da će ovaj put, ako su je postavili, stupica biti mnogo bliže ulazu u otvor nego prije. Zato sam i ispitao drškom sjekire to mjesto prije nego što sam stupio na njega.

Nisam dugo tražio. Stupica je zveknula srelovito, podmuklo i nemilosrdno. Protrnuo sam, iako sam to očekivao.

Ponovo je željezo smrvilo kraj drške nemilosrdnom snagom.

Ispustio sam dršku i okrenuo se; sada neću moći dršku upotrijebiti kao toljagu.

Juan Ortriges bio je mrtav, a onaj tko je ovdje umjesto njega dobro će se čuvati da mi se više ne približi. Poučen Ortrigesovim primjerom, morat će se poslužiti revolverom i ne dopustiti da mu pridem.

Nisam dugo čekao. Prijeko, na drugoj obali pojavila se poznata prilika, niska, širokih ramena.

Tob Tabhunter, revolveraš koji je prethodnog dana ubio Montenu!

Spazio sam ga kako izranja iz grmlja na obali i kreće gazom prema otočiću. Išao je polako, iako mu je voda dosizala jedva do članka.

Iznenada na desetak metara od mene, stane.

— Imaš li revolver? — upita hladno.

— Na opasacu, kao i ti, samo ćeš ga i ti odmah potegnuti, zar ne?

— Točno! No, jesi li ti Chuck Daniel, novi Calhounov ortak?

— Taj sam! A ti si revolveraš kojeg plaća major, zar ne? Siguran sam da ste cijelo vrijeme razmišljali tko je udesio Juana Ortrigesu.

— Sada to znam — reče i istog časa potegne revolver.

Nije me uspio prevariti, jer sam ga pažljivo motrio. Znao sam takve tipove. Uvijek pričaju prije nego povuku revolver, a povlačili bi ga, tako reći, umjesto točke iza posljednje rečenice. Osim toga, bio mi je dovoljno blizu da jasno vidim svaki njegov pokret.

Primijetio sam kad je težinu tijela prenio na nožne prste. I tijelom se nagnuo naprijed. Bilo je to svojstveno

svim revolverašima. Tako mogu i primiti prvi metak, a ipak ostati na nogama i mogu sigurno gađati.

Osjećao sam da će tog trenutka potegnuti, jer dulje nije smio čekati.

Potegli smo u isto vrijeme, ali sam ja zastao za djelić sekunde s izvučenim koltom, koliko mi je trebalo da sigurno nanišanim.

Dotle me već pogodio njegov metak. Na sreću, nije bio precizan i samo me okrznuo po slabini. Ostao sam čvrsto na nogama, nanišanio i pritisnuo okidač.

Pogodio sam ga bolje, nego on mene; vidio sam to po trzaju njegova tijela. Noge su mu klecnule, iako je bio spreman da primi metak.

Opalio je još tri puta... očajnički, divlje, u panici. Da, uhvatila ga je panika, jer je shvatio da je teško ranjen.

Nije me pogodio, jer nije imao snage da podigne cijev revolvera i meci su se zarili ispred mojih nogu u zemlju. Onda je pao licem u vodu. Revolver mu je ispao iz ruke i vođena matica otplavila ga je izvan njegovog dohvata.

Prišao sam mu, stenjući. Rana me je vraški boljela i bol je svakog trenutka postajala sve jača.

S mukom sam se sagnuo uhvatio ga za ruku i okrenuo na leđa. Mlito je pljusnuo u vodu. Da, bio je mrtav.

Morao sam požuriti i što prije nestati. Pucnjevi su se čuli sve do grada, a tamo su ljudi koje i te kako zanima što se događa na rijeci.

Kad sam se uhvatio za slabinu, osjetih pod rukom krv. Pritisnuo sam rukom ranu, odšepao do obale i zviždukom pozvao konja.

Vjerna životinja se ubrzo pojavi, onjuši me i stade mirno pored mene. Uzjahao sam i podbo konja.

Moram što brže stići kući, jer mi jedino Cindy može pomoći. Samo ona smije znati za tu ranu. Moram neprijetečno stići do nje.

— O —

To mi je i uspjelo. Cindy me je čekala na stražnjim vratima dvorišta. Cula je hice i bila je silno zabrinuta.

Ubrzo se nađoh u krevetu. Stiskao sam zube da ne zaurlam od boli dok mi je prala ranu, čistila je viskijem i

zaustavljala krvarenje. Nije to bila opasna rana, ali je jako krvarila i vraški boljela. Metak me bio okrznuo s desne strane, dva, tri prsta iznad remena od hlaća. Bila je to rana slična onoj na ramenu, koju mi je Cindy tako dobro zaliječila, ali sada neću dobiti otrovanje krvi, jer sam se na vrijeme našao u pravim rukama.

Kad je završila, Cindy sjedne pored mene na rub kreveta.

— Je li mrtav?

Kimnuh.

— Bio je to onaj isti revolveraš koji je u salunu ubio Hondoa. Tabhunter, majorov plaćenik. Ako primijete da sam ranjen, znat će s kim se borio i tko ga je ubio. Ne smiju saznati da sam ranjen, shvaćas li? Nitko to ne smije saznati. Sutra moram raditi s Jakeom kao da se ništa nije dogodilo.

— Ne sutra, nego danas — odgovori Cindy. — Za tri sata će svanuti i tada moraš biti na nogama. Hoćeš li moći?

— Moram! Drugo mi ne preostaje. Trebat će mi nekoliko dana da se potpuno oporavim, a tada ću se uhvatiti ukoštac s majorom i njegovim pomoćnikom. Moram biti pri punoj snazi kad ću se s njima zakačiti. Osim toga, volio bih da stignu Stonebaker i Longley. Kad bi samo stigli što prije! Sad je pravi trenutak za obračun s tim prokletim majorom.

Zaklopih oči, da malo predahnem.

Cindy je sjedila pored mene i držala me za ruku. Osjetio sam kako me dodir njene ruke smiruje, kako iz te ruke u mene struji mir i vraća mi se snaga.

Da, Cindy je znala hrabriti kad je to najpotrebnije. Nisam ni sumnjao da ću, zahvaljujući njoj, ubrzo biti potpuno zdrav.

— O —

U staji je bilo sedamnaest konja za koje su nam vlasnici plaćali da ih hranimo i timarimo. Osim toga, bilo je tu i šest konja koje smo iznajmljivali i desetak mojih vlastitih, a gotovo svakog dana dovodili bi nam još pokojeg da ga naviknemo na sedlo, na vuču kola, ili da mu zamijenimo dotrajaće potkove. Popravljali smo i kola, a kako se u gradu nitko nije razumio u popravljanje sedla i opreme, radili

smo i to. Bilo je mnogo posla, a trebalo je, baš tih dana, sakupljati i sijeno na livadi uz rijeku, tako da smo od jutra do mraka imali posla preko glave. Jedva nam je ostajalo vremena za ručak.

Rana me je već prijevodne paklen-ski boljela, tako da sam se teškom mukom održavao na nogama.

Jake Calhoun, stari lisac, odmah je to primijetio.

— Što je s tobom, Chuck? Što ti je to na desnoj strani? Izgledaš kao da si slomio rebro! Imaš li vrućicu? Ne osjećaš se dobro?

— Nije to ništa. — Odmahnuo sam rukom. — Jedan od konja, me pogladio kopitom. Onaj prokleti Pinto, što nam ga je Scott Farrel doveo da ga pripitomimo za njegovu kćer, tresnuo me u slabine. No, nije ništa strašno.

U starčevom pogledu primijetih ne- jericu. Ali, nije rekao ništa.

U isti čas kroz kolni ulaz uđe Mike Ballangher.

— Jesu li dolazili kakvi stranci? — upita i pogleda me.

I Jake i ja zanijekasmo glavom, a onda Jake upita:

— Što je bilo noćas, Mike? Čuo sam pucnjavu s rijeke. Jeste li bili ondje? I Paul Newman je pošao onamo, s lije- som? Što je to bilo? U posljednje vri- jeme čovjek uopće ne može saznati što se događa u gradu. Svi su tako proklete tajanstveni.

— Netko je ubio Toba Tabhuntera — odgovori šerif i odmjeri me od glave do pete. — U njegovom revolveru nedo- staju četiri metka, ali noćas se čulo pet hitaca. Čovjek koji ga je ubio pu- cao je samo jednom. Pitam se nije li ga Tabhunter barem ranio, kad je već četiri puta pucao.

Svi smo šutjeli nekoliko trenutaka. I Ballangher i Jake pažljivo su me promatrali.

— Taj Tabhunter, koji je sinoć ubio onog stranca, to je majorov čovjek, zar ne? — promrmljah. — Major ga plaća kao kauboja. Nije li tako?

Jake Calhoun ne reče ništa, ali se povuče korak unazad, kao da tim želi dati do znanja da nema više što kaza- ti. No, i dalje je netremice gledao šeri- fa.

Ballangher je oklijevao, a onda kim- ne.

— Da. Tabhunter je bio zaposlen u majora kao lovac na divljač na majo- rovom ranču u brdima. A dolje, pod stablom na rijeci, bila je zamka za vukove, koju je netko onespobio drškom sjekire. Netko je uništio zam- ku i ubio Tabhuntera, koji ju je ču- vao.

Šerif me još jednom pogleda u oči.

— Dakle, nije došao nikakav stra- nac?

Ponovo zanijekah.

Kad je šerif otišao, okrenuo sam se Jakeu. Uzvratilo mi je pogled, ali nije ništa rekao. Naglo se okrenuo, pošao prema bunaru i počeo izvlačiti vodu pa je lijevati u valov; bio je velik i trebalo je izvući mnogo vode da bi ga se napunilo.

Namjeravao sam jednog od sljede- ćih dana načiniti i valov u Cindyji- nom povrtnjaku, da bi joj voda bila pri ruci, ali sada sam shvatio da neću imati vremena za to. Slučaj se uskoro mora razmrsiti i bit će vraškog posla.

Brinulo me je što još nemam odre- đen plan, ali uvjerih samog sebe da će sve biti drugačije kad stignu moji drugovi.

Negdje oko podneva došao je Bill Buchanan po majorova laka kola. Cal- houn mu je pomagao upregnuti konje. Promatrao sam ih i primijetio da ne- što živo raspravljaju.

Kad su završili, Buchanan pride bunaru i opere ruke. Primijetio sam da me promatra i prekinuh posao. Os- jećao sam se vrlo loše. Cijela desna strana tijela me boljela, a imao sam već i laganu groznicu. Naslonih se na ogradu korala da predahnem.

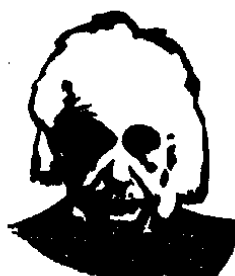
Gorostas mi kimne, ali u njegovom pogledu nije bilo ljubaznosti. Ništa nije rekao. Okrenuo mi je leđa, popeo se na kola, udobno smjestio na sjeda- lu od crne kože i ošinio konje. Ubrzo je nestao iz dvorišta.

Cijelo to vrijeme osjećao sam kako iz Buchanana izbija neprijateljstvo. Pogledao sam Jakea, ali njemu oči- gledno nije bilo do razgovora. Okre- nuo se i otišao u staju.

Predosjećao sam da će se nešto do- goditi, nešto loše, a predosjećaj me

**O svemu
što
uzbuđuje**

fokus

vrlo rijetko prevario. Pa ipak, nije li taj moj nemir samo posljedica rane koja me tako zvjerski boli? Možda sam samo umoran i zato preosjetljiv, ili mi zaista prijeti opasnost?

XI

Cindy mi je dala neko sredstvo protiv groznice, a to mi je malo smirilo i bolove. Kako cijelu prošlu noć nisam bio ni oka sklopio, te, noći zaspao sam vrlo čvrsto. Prečvrsto.

Probudio sam se tek kada je netko svukao s mene pokrivač i zaurao:

— Ustaj, Daniels! Diži se, prokletniče!

Šćepali su me. Odmah sam to shvatio, ali se nisam mogao braniti.

Ovako ranjen, Buchananu nisam bio dorastao. Da, on je to bio. Stajao je pored kreveta i bijeno me drmusao.

Cindy, koja je najvjerojatnije spavala isto tako čvrsto kao i ja, jer je i ona probdjela prošlu noć, stajala je u uglu sobe, preplašena, s pokrivačem navučenim do brade. Oči su joj bile razrogačene od straha, a usta poluotvorena i nijema.

Nisam imao nikakvih izgleda. Osim gorostasa u sobi su bila još dvojica, kojima se na licima vidjelo da ne znaju za šalu.

— Što to znači, Buchanan? — upitah, da barem malo dobijem na vremenu i shvatim što je posrijedi.

Njegovo grubo lice bilo je bezizražajno.

— Oblačite se! Oboje! — naredi. — Hajde! Ne namjeravamo izaći iz sobe. Oblačit ćete se pred nama i ako samo pismete, gotovi ste. Brže! I bit će bolje da držiš jezik za zubima, Daniels! Ako samo zineš, požalit ćeš!

Znao sam da misli ozbiljno i da bi ne našao. Nisam mogao prihvatiti borbu, jer su trojica, a bilo je dovoljno da me samo pogode u ranu, pa da budem gotov.

Moramo dobiti na vremenu. Kimnuh Cindy da posluša.

Zaista su nas lako šćepali. Uхватili su nas kao zeteve. Kako to nisam predviđio!

Bio sam lakomisen i neoprezan i sada to moram platiti.

Nisam ni pitao kamo nas vode. Znao sam to i te kako dobro. Vode nas majoru, na njegov ranč. Da nije tako, povelj bi samo mene, a ne i Cindy.

Kad smo izašli pred kuću, kod koralja se stajao Jake Calhoun i držao uzde naših konja. Oba su bila osedlana. Jake je, najvjerojatnije, pustio Buchanana i tu dvojicu u kuću, iako nas je mogao upozoriti.

Dok sam uzimao uzde iz njegovih ruku, pogledao sam ga u oči, starac obori pogled.

Da, Calhoun, naš ortak i čovjek koji je s nama sjedio za istim stolom, izdao nas je majorovim ljudima.

Tog sam se trenutka sjetio kako je sinoć pomagao Buchananu da upregne konje u majorovu kočiju i za to vrijeme s njim razgovarao. A prije toga Jake je primijetio da sam ranjen, ili povrijeđen. Priči da me konj udario nije povjerovao, jer je i on čuo pucnjavu na rijeci, a saznao je i da je Tob Tabhunter ispalio četiri metka, od kojih je zacijselo barem jedan pogodio njegovog nepoznatog protivnika.

Bio sam siguran da nas je Jake odao Buchananu.

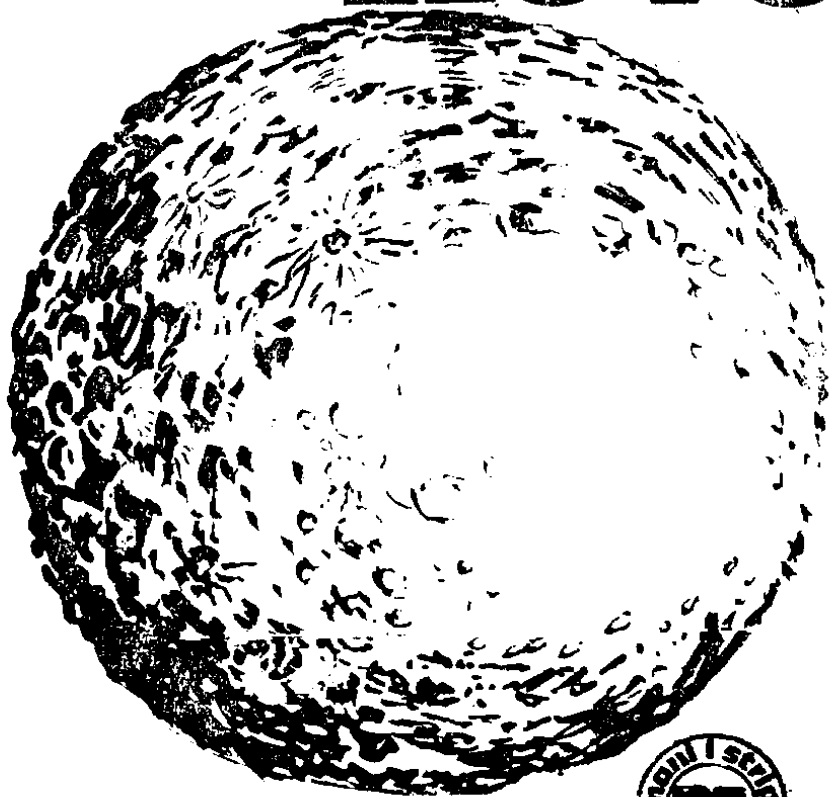
— Hvala ti, ortače — rekoh i nacerih mu se. — Zaista si čovjek na mjestu. U tebe se doista može imati povjerenja.

Ugrizao se za usnicu i spustio glavu, a kad sam mu okrenuo leđa i stavio nogu u stremen da uzjašim, promrmrlja jedva čujno:

— Ne želim se pod stare dane potucati unaokolo i moliti milostinju. Tko zna kakva si ti to guja koja se ušuljala k meni da mi dođe glave.

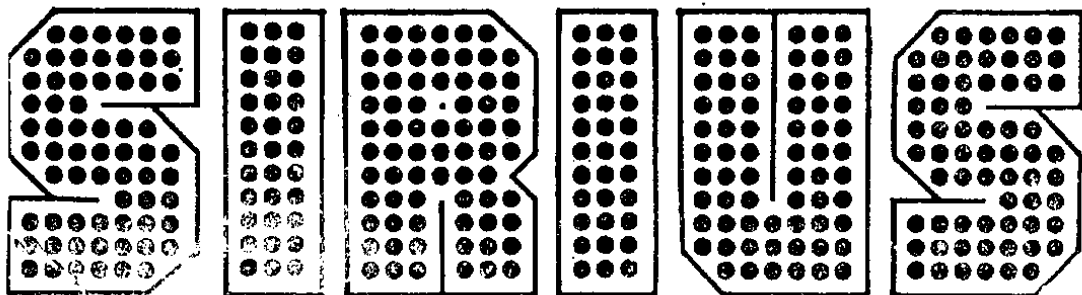
Nisam znao što bih mu odgovorio. Ako razmislim, stari je bio u pravu. Doista sam postao njegov ortak samo da bih se prikrrio, a i Cindy mi je služila kao zaklon. No, da sam došao sam, ne sluteći ništa i znatiželjan da li je zlato još pod stablom na rijeci, završio bih u stupici za vukove i najvjerojatnije već visio o grani kao i oni prije mene.

ново!

BIBLIOTEKA ZNANSTVENE FANTASTIKE

10d

Znači, opet sam u škripcu. Otkrili su da sam jedan od sedmorice narednika.

Osvrnuh se. Cindy je već bila u sedlu. Njene krupne oči uplašeno su me promatrale, ali se hrabro držala.

Nisam joj mogao ništa reći, ni jednu jedinu riječ utjehe.

Načas osjetih iskušenje da nešto pokušam. Mogao sam podbosti konja i jurnuti iza staje u zaklon.. možda bi mi i uspjelo.. no ipak se predomislili. Izgledi da uspijem bili su premali. Bilo je gotov sigurno da bi me meci Buchananovih pratilaca sustigli prije nego što bih dospio do zaklona. Osim toga, konj poda mnom nije bio dobar; bio je to jedan od slabijih u našoj staji, a ni zbog rane nisam mogao tako brzo jahati kao što bih inače.

Bilo bi besmisleno da nešto pokušavam. Morali smo poslušati, i Cindy i ja.

Major nas želi vidjeti na svojem ranču da bi nas imao u svojim rukama, bez svjedoka. U gradu nas nije smlo likvidirati. Bilo bi to preopasno za njega, a zacijelo još želi i mnogo toga saznati prije nego što me ubije.

Možda ću imati kakvu priliku. Pametnije je sada poslušati Buchanana i sačekati pogodniji trenutak.

I tako smo u pratnji Billa i dvojice mračnih tipova izjahali iz grada.

Noć je bila vedra i zvjezdana.

Zaista lijepa noć da čovjeka vrag odnese, pomislio sam.

—o—

Ranč je bio desetak milja južno od grada, na brežuljku iznad Topolinog potoka. Rijeka je tu bila nešto šira i dublja, obogaćena vodom nekoliko manjih pritoka.

Bio je to velik ranč, a sve je bilo potpuno novo. Za samo nekoliko tjedana major je izgradio mnogo.

Svi prozori na velikoj kući bili su osvjetljeni. Dojahali smo do prostranog trijema pred njom i sjahali.

Već se polako počelo daniti i bilo je vrlo hladno, tako da se dah mogao vidjeti.

— Udite! — naredi Buchanan.

Poslušali smo, on je krenuo za nama, a ona dvojica su sjela na stube trijema.

Unutra je u velikom kaminu gorjela vatra. Major je sjedio u naslonjaču prekrivenom puminih krznom i pušio lulu.

Zastali smo, jer nam je Buchanan tako naredio.

Major me pogleda u oči, ali ne reče ništa. Dugo me je promatrao, a onda mu pogled svrne na Cindy.

— Jesi li zaista njegova žena ili si samo ptičica kao i on, pa si mu htjela pomoći da ostane neotkriven? — upita gotovo prijateljski.

Cindy ga bijesno pogleda.

— Ne znam o čemu govorite, majore! I, moram vam reći da se vaši ljudi ponašaju vrlo uvredljivo prema...

Nije stigla završiti, jer je major već nakon prvih riječi dao znak Buchananu.

Gorostas je odmah reagirao i njegova golema šaka zabila mi se svom snagom u ranjenu slabinu.

Pogodio me je vrlo precizno. Pao sam i sklopčao se od bola. Učini mi se da ću izgubiti svijest.

Začuh majorov glas, kao iz daljine:

— Vidiš, dijete moj! Budeš li neposlušna i pokušas lagati, tvoj će se prijatelj loše provesti. Zato mi radije reci istinu, jer će te u protivnim tvoj Chuck zamrziti. No, dakle?

— Zena sam mu — odgovori Cindy — ali sam tek ovdje saznala zašto smo došli baš u Topolin Potok i ostali ovdje. Ovdje sam saznala sve o stablu na otočiću, i to tek prije nekoliko dana. Prije ništa nisam znala. Mislila sam da tražimo pogodno mjesto gdje bimo mogli ostati i započeti pristojan život.

Govorila je jedva čujno, ali glas joj je bio smiren.

Još sam ležao na podu. Rana me je paklenski boljela, a pred očima mi je sijevalo. Jedva sam nekako uspio doći do zraka. Ispod zavoja rana je ponovo počela krvariti.

— Nemoj ležati, Danielse — mirno će major. — Sjedni. Neka i tvoja žena sjedne, ali tada želim čuti sve. Moraš mi sve ispričati. Bilo vas je sedam, zar ne? Sedmorica ste odjahala sa zlatom nakon što ste nam ga oteli. Sedam, a četvorica su mrtva. Ti si peti. Kako se zovu ostala dvojica? Kako izgledaju? Da čujem!

NOVO!

**Najjeftinija pouzdana kuharska knjiga u nas kod vašeg
prodavača novina**

Svijet
jugoslavenska
ženska revija

**IZBOR
NAJBOLJIH
RECEPATA**

Cijena 15 d

**SVIJET
ZA
STOLOM**

Nasmijao se prezirivo i nastavio:

— Bio si lukav, Danielse, vrlo lukav. Mislio si da te neće prepoznati zbog brazgotine na licu. Vjerovao si da te se nećemo sjetiti, iako smo se u borbi susreli licem u lice. Točno si znao da si brazgotinu zaradio tek nakon toga što smo se sreli u boju, a osim toga skrivao si se i iza te lijepe žene. Vrlo si to pametno izveo, Chuck, ali ipak nisi imao sreće. Bill, koji je ionako sumnjao na tebe i neprekidno mislio da te je već negdje vidio i da bi i ti mogao biti jedan od sedam narednika, saznao je od starog Jakea da si ranjen. Odmah smo znali da te je Tabhunter nastrijelio u dvoboju i, eto, sad si u našim rukama. Što kažeš na to?

Izenadila me je njegova posljednja rečenica, ali sam tada shvatio da je preda mnom čovjek koji želi pobjedu i kojem je potrebna više od ičega na svijetu.

Onomad u borbi smo ga porazili, bio je ranjen, i ostao bogalj za čitav život, iako je sanjao o činu generala. Morao je napustiti vojsku, a izgubio je i zaručnicu. Izgubio je sve što mu je nešto značilo.

Zauzvrat se dočepao zlata, ugleda i moći u Topolinom Potoku. Međutim, to mu nije bilo dovoljno i želio se osvetiti. Postavio je zamku pod stablom na otočiću, strpljivo čekao i osvećivao se jednom po jednom od nas sedmoricе.

Sada je na meni bio red.

Da, major Allan Rubens želi još nekoliko trenutaka uživati u svom trijumfu.

— Imate li zlato — upitah — ili ste već sve pretvorili u novac?

U prvi trenutak izgledalo je kao da će pobijesniti, ali u njemu ponovo pobijedi želja za likovanjem.

Nadmoćno se nasmijao i nehajno mahnuo rukom.

— Ostalo mi je još više od tri četvrtine. Zlato je potrebno vrlo malo da u ovom siromašnom kraju postignem ono što sam postigao. Da, imam još dovoljno zlata, za koje ste vjerovali da ste ga vrlo lukavo sakrili dok ste bježali pred četom koja nam je prekasno pritekla u pomoć. Želite li ga vidjeti?

Kimnuh. U međuvremenu sam se oporavio, iako sam više ležao u naslonjaču nego sjedio. Bolovi su malo popustili. Rana je i dalje krvarila, ali pravio sam se da to ne primjećujem.

Znao sam da neću dugo živjeti. Sa mnom je svršeno. Stići će me ista sudbina kao i četvoricu mojih drugova.

— Da, htio bih još jednom vidjeti zlato. Želim vidjeti ono zbog čega moram umrijeti. Ubit ćete me, zar ne?

— Naravno — odgovori major i ustane.

Cindy prigušeno krikne. Oči su joj bile razrogačene od užasa.

— Da, Cindy — rekoh — u ovoj igri ja sam izgubio. Ubit će me kao što su ubili i četvoricu mojih drugova. Major se želi osvetiti za svoje poraze. Bilo je lijepo s tobom, Cindy. Nadam se da neće biti grubo prema tebi.

— Ona previše zna — odgovori major. — Zahvaljujući tebi, zna za zlato, a za njega smijemo znati samo Buchanan i ja. Vrlo je lijepa, čak više nego lijepa... ljepša nego bilo koja žena na tisuću milja unaokolo... ali zna za zlato. — Okrenuo se prema njoj. — Zao mi je, djevojčice. Osjećam se kao da moram uništiti umjetničko djelo.

Cindyjino se lice iznenada posve promijenilo. Izgledalo je kao da će poludjeti. Lice joj se iskrivilo u ružnu grimasu, a oči se još jače raširile.

— Ali ja sam još tako mlada — promuća. — Ja sam, ipak, žena! Nisam imala mnogo od života! Želim živjeti... ništa drugo nego samo živjeti! Oh, voljna sam učiniti sve samo da ostanem živa!

Major se uozbilji i pogleda najprije nju, a zatim mene.

— Što kažeš na to, Chuck? — upita.

— Njeno je pravo da se bori za vlastiti život kako najbolje zna i umije. Zaista je suviše lijepa i mlada da umre. Uvjeren sam da je voljna platiti svaku cijenu samo da ostane na životu.

— Govoriš kao kakav stari svodnik — naceri se major. — No, pogledajmo najprije zlato.

Ustade i šepajući pođe pred nama, a Cindy i ja za njim. Buchanan je bio

iz svojih leđa, ali je sada u ruci držao revolver.

U susjednoj sobi stajala je ista onakva čelična blagajna kakva i u Rubensovom uredu u gradu.

Major, dakle, ima dvije blagajne. Svaka od njih bila je tako teška da su bila potrebna povećana kola da je prevezu.

Skinuo je dvokraki ključić što mu je visio na lancu oko vrata, gurnuo ga u bravu, okrenuo i zatim povukao tešku polugu na vratima.

Teška, neprobojna vrata blagajne polako su se otvorila.

I tada, napokon, ugledah zlato. Bolje rečeno, otvorene vrećice u kojima se ono nalazilo. Vrećice nisu bile velike, ali sam znao da su i te kako teške. Dobro sam to zapamtio dok sam ih s drugovima prenosio s tovarnih mazgi u skrovište na otočiću.

U blagajni je moglo biti najmanje za oko sedam stotina tisuća dolara zlata.

— No? — upita pobjednosno major.

— Da, to je zlato koje smo vam onomad oteli. Ipak ste na kraju pobijedili, majore!

— Ali sam zato ostao bogalj za čitav život! Oduvijek sam želio postati general, poput Granta ili Shermana. Dao bih sve ovo zlato za to. Ništa mi ne bi bilo draže nego zapovijedati cijelom armijom. Ali, tako je u životu. Čovjek ne može dobiti sve što želi.

Major se okrene prema Cindy i pogleda je.

— No, što kažeš, ljepotice?

— Učinit ću sve što hoćete, samo me nemojte ubiti! Život je tako lijep, a i ja mogu toliko toga pružiti. I vama, ako želite, šest godina živjela sam u divljini prije nego što me on našao i doveo ovamo. Tako sam malo doživjela...

Cindy me uopće više nije gledala. Za nju je postojao samo još Rubens.

Bogalj, s ukočenom rukom i šepav, ali ima z'ato.

A Cindy je lijepa. Možda je i to što mu se tako otvoreno nudila bio dio njegovog trijumfa.

Kimnuo je glavom i osmjehnulo joj se.

— Vidjet ćemo — reče i zatvori vrata blagajne, zaključa ih i porlovo stavi lanac s ključićem oko vrata.

Zatim se okrene prema meni i nemilosrdno me prostrijeli pogledom.

— Hajdemo! — reče, prođe pored mene i vrati se u veliku sobu, u kojoj je kamini širio ugodnu toplinu.

Pogledah još jednom Cindy. Nije uzvratila pogled. Najvjerojatnije, ništa više oko sebe nije vidjela. Bilo joj je jedino stalo do toga da preživi.

— Hajde, izlazil — drekne Buchanan i gurne mi cijev revolvera u leđa.

Cindy je išla preda mnom.

Da sada nešto pokušam? Ne, bio bi to pokušaj utopljenika da se uhvati za slamku. Nemam nikakvih izgleda. Ovakko ranjen suviše sam spor, a Buchanan je jači od mene čak i da sam potpuno zdrav.

Samo bih mu se s revolverom u ruci mogao suprotstaviti. Ali, kako da se dočepam revolvera?

Kad smo se ponovo našli u velikoj sobi, major pokaže rukon na naslonjač pored kamina.

— Sjedi, Cindy, i čekaj me.

Cindy ga iznenađeno pogleda. Shvatila je da će je poštediti. Osvrnula se i pogledala me, ali samo načas, a onda mi okrene leđa i sjedne u naslonjač.

Ne, više nije imala hrabrosti da mi pogleda u oči. Zнала je da ću umrijeti, a ona je htjela živjeti. Nije mogla ostaniti na mojoj strani.

Sjela je u naslonjač i zagledala se u vatru.

Nas trojica smo izašli, najprije major, za njim ja, a za mnom Buchanan.

Prolazili su me srsi pri pomisli na tog golljata s revolverom iza svojih leđa. Izgledalo je kao da taj čovjek uopće nema svoje volje, čak ni svoj razum. Kao da je slijepo, poslušno oruđe u rukama bivšeg majora i obavlja bez pogovora sve što mu ovaj naredi.

Do vraga, zar zaista nema nikakvih izgleda da se izvučem?

Kad smo izašli iz kuće, major naredi jednom od dvojice koja su sjedila ispod trijuma:

— Pazi na djevojku!

Drugi pođe za nama.

Krenuli smo uz dugu, nišku brvnaru do drveta koje se nalazilo uz ogradu korala.

— Ovdje ćemo ga objesiti. — Major pokaže na dugu, podebelu granu. — Mjesto nije tako lijepo kao ono na rijeci, ali dovoljno dobro za njega. Jerry, dovedi njegovog konja i laso!

Dok je to govorio, glas mu bijaše posve miran; govorio je o vješanju kao što bi govorio o dobrom jelu, lijevoj ženi ili bilo čemu drugom.

Još nisam bio sreo čovjeka koji je tako hladnokrvno ubijao.

— Stani! — začuje se u taj čas iza naših leđa.

Svi smo se iznenađeno okrenuli, jer smo prepoznali glas.

Bio je to gradski šerif Mike Ballangher. Stajao je uz ugao staje, sa sačmaricom u ruci.

Čim sam to vidio, bacio sam se na zemlju... bilo mi je posve svejedno dali će me rana boljeti... kao da skaćem u plast sijena ili u meki krevet.

Snažno sam udario o tlo i za nekoliko trenutaka izgubio svijest. Ponestalo mi je zraka i činilo mi se da ću se ugušiti. Pa ipak, čuo sam prasak sačmarice. Dva puta. Bila je to teška puška, velikog kalibra, a sačma ispaljena s pedesetak metara mogla je ubiti čovjeka.

Kad sam se osvijestio i pokušao ustati, zaprašta i treći hitac, ali ovaj put daleko od mene, pred ulazom u kuću, gdje se nalazio treći majorov čovjek, koji je trebao čuvati Cindy.

Nastojao sam se domoći Buchananova revolvera. On me u tom više nije mogao spriječiti, jer je nepomično ležao uz ogradu korala, nekoliko metara od mene.

S koltom u ruci osjećao sam se mnogo bolje, toliko da sam zaboravio na ranu koja je krvarila i boljela.

Pridoh majoru, koji je ležao pored svog pomagača i bivšeg narednika. Još je disao.

Pogledao me je i jedva čujno prostenjao:

— Taj će Ballangher ubiti i tebe da bi sve zlato zadržao za sebe. Moraš ćeš ga ubiti, Chuck.

— Neće, majore — odgovori Ballangher, približavajući se i ponovo punjeći

pušku. — Neće to učiniti ako mu kažem da sam opunomoćenik vlade. Još pred kraj rata dobio sam nalog da pronadem zlato. Pretvarao sam se da dolazim kao povratnik kući u Topolin Potok i tražim posao u vas, majore. Ja sam savezni šerif. Izbor je pao na mene zato što sam iz ovog kraja i mogao sam se ovdje pojaviti a da ne izazovem sumnju. Prisluškivao sam vaš razgovor, a kroz otvor u zavjesi na prozoru vidio sam i zlato u blagajni. Napokon sam vas šćepao, dragi majore. Dosad sam uvijek stizao prekasno.

— Neka te đavo nosi! — Major pokušao ustati, ali se samo zgrči i klone na tlo.

Major Allan Rubens, najmoćniji čovjek u Topolinom Potoku, bio je mrtav.

Mike Ballangher i ja nijemo smo gledali. U njegovim rukama bila je puška, u mojoj Buchananov kolt. Obojica smo mogli istog trena povući okidač.

Mike Ballangher spasio mi je život. Ako zaista nije bio gradski šerif u službi majora Rubensa, nego pravi savezni šerif, tada ga ne smijem ubiti.

Vjerojatno bih ga ubio prvim metkom, ali bi me isto tako zakačila sačma iz obje cijevi njegove sačmarice.

Učini mi se najrazumnijim da spustim revolver, pa to i učinih.

— I, tako bi to bilo? — upitah.

— Da, tako nekako. I kad jednog dana stignu i posljednja dvojica od vas sedam, bit će sigurni da im se ništa neće dogoditi, zar ne?

— Ali ćemo izgubiti zlato. A svi smo ga željeli. Svi osim, možda, vas...

— Da, osim mene! Zlato pripada vladi. Isporučit ću ga vlastima, a u izvještaju možda spomenem da ste mi pomogli.

Osmjehnuo se i pogladio cijev sačmarice.

U taj čas iz kuće izjuri Cindy, sva u suzama.

— Oh, Chuck, Chuck... — zajeca i zagrli me.

Što da učinim s njom? Htjela je sačuvati glavu i borila se kako je najbolje znala. Zar sam joj to mogao zamjeriti? Zar joj mogu prebaciti što nije

htjela umrijeti zajedno sa mnom? Bila je još tako mlada i tako željna života!

Zagrlio sam je i pokušao umiriti i utješiti.

Možda ćeš me osuđivati, dragi čitaocē, ali što mogu! Sažalio sam se nad njom.

XII

Nisam mogao pomoći šerifu dok je tovario zlato u kola, jer sam bio iscrpljen. Sjedio sam na trijemu i s puškom u ruci čuvao stražu. Za pojasom mi je bio Buchananov revolver, izvrstan pucaljka.

Bolove gotovo više i nisam osjećao, jer me je obuzela čudna ravnodušnost. Gledao sam vreće sa zlatom koje je Ballangher utovarivao na kola i razmišljao o tom koliko je ljudi zbog nje ga izgubilo život.

Sada je zlato u rukama savezne vlade, koju zastupa Mike Ballangher. Da ga se dočepam, morao bih postati razbojnik i ubojica. Morao bih ubiti Ballanghera, koji mi je spasio glavu, a to nisam htio. Ne, nisam htio niti mogao to učiniti.

Cindy me, zapravo, nije razočarala, ali između nas se iznenada mnogo promijenilo.

Jedino me Jake Calhoun doista razočarao. Nisam vjerovao da bi me stari kauboj, koji je Cindy i mene tako velikodušno primio pod svoj krov, mogao izdati Billu Buchananu.

No, tako je u životu. Čovjek doživi ne jedno razočaranje, ali se ne prestaje nadati boljim trenucima.

Tako sam razmišljao dok sam sjedio i motrio unaokolo.

Cetiri su čovjeka mrtva. Na ranču je bio samo još kuhar Kinez, koji je jedva i znao koju riječ engleski.

Ostali majorovi kauboji bili su na pašnjacima po cijelom okolnom kraju, predaleko da bi išta mogli učiniti i o njima nismo morali brinuti.

Ballangher je ubrzo završio posao i prišao mi.

— Hoćeš li jahati ili voziti kola? — upita.

— Radije ću voziti kola.

Mike kimne i pogleda Cindy, koja je stajala pored vrata, oslonjena leđima na zid kuće i gledala preda se u prazno.

— Onda ćemo nas dvoje jahati — reče. — Kola su ionako pretovarena.

— Da — reče Cindy — zlato je teško. Zlato!

Tu posljednju riječ izgovorila je poput optužbe, kao da želi reći: »Evo vam ga! Nosite ga!« Još nije mogla preboljeti što ga je izgubila.

Moram priznati, i mene je svrbila ruka. Osjećao sam da me možda i ne bi trebalo mnogo nagovarati da se predomislim i otmem Ballangheru dragocjeni tovar.

Bilo je to zaista veliko iskušenje. Mike Ballangher me pogleda. Učini mi se kao da točno pogađa što se u meni zbiva.

— Chuck, htio bih te imenovati svojim pomoćnikom! — reče iznenada. — Podigni ruku i ponovi zakletvu za mnom. Hoćeš li?

Trgnuh se kao oparen. Bio je zaista prepreden lisac. Odigrao je svoju ulogu tako dobro da je nadmudrio i samog majora. Trebalo mu je, doduše, vremena za to, ali je ipak u potpunosti obavio zadatak.

Kao savezni šerif bio je po činu jednak majoru u armiji i primao je i takvu plaću. Ima pravo i da imenuje pomoćnike. Kao pomoćnik saveznog šerifa bio sam po činu jednak kapetanu u armiji, a pripadala mi je i kapetanska plaća.

Zar se to isplati? Zamislio sam se kad začuh iza leđa Cindyjin glas.

— Ne, Chuck, nećeš to učiniti!

Bilo je nešto čudno zapovjedničko u njenom glasu. Takvu Cindy nisam poznavao. Uopće, u posljednjih nekoliko sati uvjerio sam se da baš i ne poznajem tu djevojku onako dobro kao što sam to mislio.

Nije htjela da položim zakletvu zato što još želi zlato.

Pogledao sam je i odmahnuo glavom.

— Cindy, čovjek ponekad mora uvidjeti da je samo sanjao i da je stvarnost posve drugačija.

Cindy pogleda najprije mene, a zatim Ballanghera.

U očima joj se zrcalio očaj. Usalje su joj grozničavo drhtale.

— Hoću zlato — prošapta. — Hoću zlato, Chuck, i poklonit ću ti nebo na zemlji ako ga otmeš. Ovo nam je posljednja prilika. Otkako smo zajedno, danonoćno mislim samo na zlato. Evo, ondje leži. Treba ga samo uzeti. Sve ovisi o tebi, Chuck!

Izenada mi nešto sine kroz mozak.

— Otkad si sa mnom misliš na zlato, Cindy? Pa tek sam ti prije nekoliko dana rekao da ono uopće postoji!

Cindy se nasmije i zaklupa glavom.

— Ne, Chuck! Znala sam za njega od prvog dana. Od onog dana kad si ranjen došao na naš ranč. U vrućici si neprekidno govorio o njemu. Još dok sam te njegovala znala sam da zlato postoji i da ćeš, čim ozdraviš, krenuti po njega. Evo ga, sada je pred tobom! Zašto ga ne uzmeš?

Govorila je tiho, a njezine krupne oči gledale su me kao da me žele hipnotizirati. Izgledala je kao da je potpuno izgubila razum.

Zlatna groznica, pomislih. Obuzela ju je zlatna groznica! No, nije samo ona kriva za to. Suviše se toga dogodilo u vrlo kratko vrijeme. Najprije je vjerovala da će umrijeti zajedno sa mnom. Preklinjala je majora da je poštedi i zatim je čekala da me odvedu i ubiju. Tada se pojavio šerif, otpočela je pucnjava i ponovo se sve izmijenilo.

Cindy to, očigledno, nije mogla podnijeti. Živci su joj popustili, ali je želja za zlatom i dalje ostala.

Naslućivao sam kakav metež vlada u njezinoj lijepoj glavi, ali joj, na žalost, nisam mogao mnogo pomoći.

Sidem s trijema do kola, pored kojih je stajao Ballangher, podignem ruku i ponovim za šerifom riječi zakletve.

— O —

Bilo je samo devet ili deset milja od Rubensovog ranča do grada... ali, deset milja može ponekad biti vrlo dug put.

Sudbina se ponekad zna grubo ponašati ljudima.

Gotovo cijelim putem Cindy je jahalica iza kola, a šerif sprijeda, uz desni prednji kotač.

Progovorio je tek pošto smo prevali li nekoliko milja.

— Ranč i općenito sve što je major platio novcem dobivenim za zlato pripast će državi. Morat ćemo pronaći upravitelja ranča. Da li bi te zanimalo taj posao, Chuck?

Slijegoh ramenima, ne znajući što bih odgovorio. Tog trenutka sve mi je bilo svejedno. Mislio sam samo na Cindy i na to da je među nama, najvjerojatnije, sve završeno.

Bilo je lijepo s njom, ali je sada svemu bio kraj. Možda je pošla sa mnom samo zato što je saznala za zlato. Možda me uopće nije ni voljela i cijelo je vrijeme glumila.

Sve što je uradila, učinila je samo zato da bi ostala uza me i tako došla do zlata.

Da, tako je to nekako bilo.

Napokon shvatih da mi Mike Ballangher nudi posao. To i nije bilo loše. Bio mi je potreban, jer s Calhounom više nisam želio raditi. Zar bih mogao svakodnevno gledati u lice čovjeku koji me je tako podlo izdao?

— Da, to bi bilo nešto za mene — odgovorio sam naposljetku. — razumijem se ponešto u uzgoj goveda i posao na ranču. Da, taj bi posao bio kao stvoren za mene.

Ballangher zadovoljno kimne. Više nisam govorio o tom.

Moram priznati da sam mu se divio. Bio je zaista bistar momak. Uvijek je uspijevao točno osjetiti što se u meni zbiva i kad mi je pomoć potrebna.

Imenovao me je pomoćnikom kad sam bio u nedoumici da se i dalje borim za zlato ili ne, a sada, kad je osjećao kako sam usamljen i potišten, ponudio mi je taj posao.

Da, iskusan je to momak. Vlada je i te kako dobro znala zašto je upravo njega imenovala saveznom šerifom i dala mu zadatak da pronađe zlato.

I tako je, čini se, sve završeno. Topolin Potok više nije bio daleko, a tamo za mene završava priča o zlatu.

Međutim, sudbina je htjela drugačije. Htjela je cijeli slučaj riješiti do kraja. Tu su, naime, bila još dvojica narednika.

U toj igri oko zlata koja se blizila kraju nedostajali su Pat Stonebaker i Wade Longley.

Što je s njima? Da li su još živi? Ili im je suđeno da stignu prekasno?

Bilo bi najbolje kad bi bilo točno ovo posljednje, pomislih, i za njih i za mene.

Ipak, cijelim putem do grada mislio sam na njih.

I kad smo se našli na jednoj od okuka rijeke i htjeli preći na drugu obalu, da skratimo put, odjednom sam na obali pored gaza ugledao dvojicu jahaća kako se odmaraju. Moglo je već biti oko podneva.

Kad su me ugledali, skoče i oduševljeno u glas poviču:

— Chuck Daniels!

Sjedio sam ukočeno na kolima i samo kimnuo glavom.

Sudbina svaku priču dovede do kraja, pomislih.

Upozoreni mojim držanjem, Pat i Wade se okrenu prema Ballangeru. Nisu mogli previdjeti šerifsku značku na Mikeovoj košulji.

— Zdravo, Pat...zdravo, Wade — pozdravim ih. — Drago mi je da vas vidim. Znači, iznijeli ste živu glavu. Na žalost, stigli ste prekasno! Ovo je savezni šerif Mike Ballanger, a ono je Cindy. Upravo smo se borili za zlato i uspjeli smo ga osvojiti, ali to je vrlo duga priča. Priča o klopki na Topolinom potoku i o drvetu za vješanje. Jedino smo još nas trojica živi. Svi ostali su poginuli. Shvaćate li?

Ništa nisu shvatili.

Za to vrijeme Cindy je potjerala konja i prišla nam. Pogledala je dvojicu bivših narednika. Bili su to tvrdi momci. Pat Stonebaker i Wade Longley izgledali su tako kao da ne bi nekom poklonili ni dugme sa starog kaputa, a kamoli toliku gomilu zlata.

— Da, ja sam Cindy — reče — a tu, u kolima, pod pokrivačem je zlato. Već dugo hoću svoj dio i vjerovala sam da će mi Chuck u tom pomoći, ali on to više ne želi. Zar ga ni vi više ne želite? Ili je dovoljan jedan šerif da vas spriječi da se domognete milijun dolara u zlatu?

Cindy je bila potpuno luda. Želi to zlato i bori se za njega na sve moguće načine.

Pat i Wade pogledaju mene, zatim šerifa, pa ponovo mene.

— Zaista je u kolima zlato? — upita Pat.

Kimnuh.

— Hej, mister — okrene se Pat Ballangeru. — Ovo je zlato suviše naših drugova i prijatelja platilo glavom.

— Za to zlato smo se morali i te kako boriti — doda Wade Longley. — Nećemo ti ga tek tako prepustiti, šerife!

— Čekajte malo, momci — umiješah se. — Ja sam na šerifovoj strani.

Obojica me zaprepašteno pogledahu.

— Uzmite ga! — javi se ponovo Cindy. — Nitko ne zna da zlato osim nas! Nitko ne zna da ono uopće postoji.

Više od toga i nije trebala reći, jer se Pet Stonebaker i Wade Longley potegli revolvere.

Da, vjerovali su da se za zlato u kolima iza mojih leđa isplati staviti na kocku sve i potegli su koltove.

— I ja sam potegao, iako sam toga postao svjestan tek kad mi je revolver trznuo u ruci, a pogled mi zastro dim baruta.

Vidlo sam Wadea kako pada i shvatio da sam pucao na starog druga, koji me je pokušao pogoditi.

A tada je sve bilo svršeno. Longley je ležao nepomično na zemlji. Ni Stonebaker se nije micao.

Mike Ballanger nesigurno se njihao u sedlu, očigledno ranjen.

Pogledao me je i samo kimnuo glavom. Ništa nije rekao, jer je znao kako se osjećam.

— Dalje — promrmlja i obode konja.

Potjerao sam konje za njim, preko gaza.

Cindy je ostala za nama zasipajući nas psovkama koje je mogla naučiti samo od svoje braće. Nikad ni prije ni kasnije, nisam čuo ženu da tako psuje.

Pa ipak, želio sam je, iako više ništa za nju nisam mogao učiniti.

Kad je, nakon nekog vremena, šerif ponovo pritjerao konja uz kola i pogledao me, rekoh mu:

— Kad stignemo u Topolin Potok, kranut ću svojim putom. Da, odlazim odavde... zauvijek. Ne želim više nikada ni čuti za Topolin Potok. Ne znam kamo ću, ali to sada i nije važno. Želim samo što dalje odavde.

Kimnuo je, kao da me shvaća. Mogao me je razumjeti. Znao je da je između mene i Cindy sve završeno.

— Mnogo sreće, Chuck — reče nakon nekoliko trenutaka. — Ne brinem za tebe. Znam da ćeš ubrzo sve zaboraviti i pronaći pravi put.

Nakon toga nismo više progovorili niti riječi.

Još sam se jednom osvrnuo. Cindy nas je izdaleka pratila, ali to me više nije zanimalo.

Znao sam da ću negdje naći mjesto za sebe i ponovo početi iz početka. Možda će i Cindy to isto učiniti. Zelio sam joj da u tom uspije, ali ja je više nikada nisam htio sresti.

Cindy Rondell... ona Cindy koju sam volio... za mene više ne postoji.

KRAJ

ZA SVAKU ŽENU

Ako se odlučite:

- da se odijevate onako kako sami želite
- da uštedite novac
- da budete elegantni

sve to, bez ičije pomoći i bez ikakvog predznanja omogućit će vam do sada i najbolja i u Evropi najtiražnija knjiga

KROJENJE I ŠIVANJE

knjigu su napisali najpoznatiji njemački stručnjaci a izdala je poznata ženska revija «NEUE MODE» iz Hamburga.

Kupon narudžbe za knjigu

«KROJENJE I ŠIVANJE»

Naručujem pouzecom — poštom knjigu «Krojenje i šivanje» po cijeni od 70,00 dinara i troškovima poštarine.

Ime i prezime naručioca:

Mjesto stanovanja (poštanski broj):

.....

Ulica i broj:

Kupon narudžbe slati na adresu: Vjesnikova Press Agencija, 41000, Zagreb, Ljubice Gerovac 1.

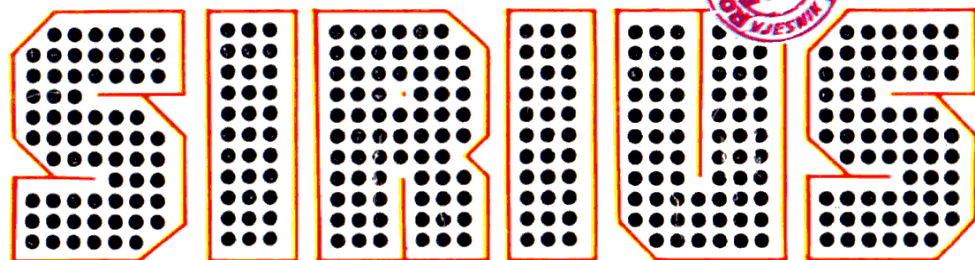
DOSAD IZAŠLI ROMANI NOVE SERIJE »LASO«

120. J. H. Edson: U SUSRET BORBI
121. Matt Chisholm: TRAGOVİ BARUTA
122. Scott F. Scott: NESTALA KOČIJA
123. Louis L'Amour: NESTRAŠIVI BORAC
124. H. S. Sharon: TVRDOGLAVI ŠERIF
125. Jonny Pegg: BEZIMENI BORAC
126. L. L. Foreman: GRINGO
127. G. F. Unger: KILRAINOVA BORBA
128. Frederick H. Christian: SUDDEN ISTRAŽITELJ
129. Matt Chisholm: McALLISTER U POGIBELJI
130. Louis L'Amour: OBRAČUN KOD ŽUTOG BRDA
131. G. F. Unger: TRAG VODI U PAKAO
132. Matt Chisholm: LEGENDA O McALISTERU
133. Louis L'Amour: USAMLJENI
134. G. F. Unger: BIJEG IZ STUPICE
135. Thorne Douglas: TKO DA VIŠE
136. Louis L'Amour: SREBRNI KANJON
137. Frank Gruber: JAHACI ZORE
138. Louis L'Amour: CONAGHER
139. G. F. Unger: TEKSASKI SILNIK
140. Louis L'Amour: UZARENA BRDA
141. G. F. Unger: ODMETNIK
142. Robert Ullman: SMRT PROKLETNICIMA
143. Louis L'Amour: ZACARANI KRUG
144. H. S. Sharon: SIN OČAJNIKA
145. Louis L'Amour: ŽIVOT ZA ZLATO
146. Rey Hayes: GRINGOSI UMIRU U ČIZMAMA
147. Louis L'Amour: STAZA KIOWA
148. H. S. Sharon: USAMLJENI OSVETNIK
149. Louis L'Amour: KILRONE
150. Frederick H. Christian: SUDDEN VRAĆA UDARAC
151. H. S. Sharon: PRERIJSKI VUCI
152. Matt Chisholm: BORBA ZA ŽIVOT
153. G. F. Unger: CRNE SJENE
154. Matt Chisholm: POTJERA KROZ PUSTINJU
155. H. S. Sharon: ZLATO U KLANCU SMRTI
156. Louis L'Amour: PUTOVANJE NA ZAPAD
157. Matt Chisholm: McALISTEROVA OSVETA
158. Louis L'Amour: OSVETNIK
159. U. H. Wilken: KORACI U SMRT
160. Matt Chisholm: BORAC ZA MIR
161. G. F. Unger: PROGNAJICI
162. Peter Dawson: ZAMKA SE ZATVARA
163. G. F. Unger: BRZI REVOLVERAŠI
164. G. F. Unger: »TIGRICA«
165. Louis L'Amour: POTJERA KROZ PUSTINJU
166. G. F. Unger: KLOPKA NA TOPOLINOM POTOKU

U PRIPREMI:

167. Louis L'Amour: KILLOE

SVAKOG 5. U MJESECU

BIBLIOTEKA ZNANSTVENE FANTASTIKE

**NAJLJEPŠE PRIPOVIJETKE
ZNANSTVENE FANTASTIKE**